တ္ၞောဝ်ဒတောဝ်သိုဗဂေါ
ကျာ်ဍ္ၞော်အခ္ဝောံ

"The Lineal Succession of Pegu Kings"

The Monk of Acwo

…embers shall be classed as Ordinary, Honorary and Corresponding Members.

5. Ordinary Members shall be elected by the Committee of the Society. Candidates for admission must be proposed by one member of the Society and seconded by another. The names of such candidates shall be put before the Committee at the first meeting after the proposal has been made, and the candidate shall become a member on receiving a majority of votes among the members of the Committee present at the meeting.

6. Honorary and Corresponding Members must be proposed for election by the Committee at a general meeting of the Society, and shall be deemed elected on receiving a majority of votes among the members of the Society present at the meeting.

7. Ordinary members shall pay an annual subscription of Rs. 15/- payable in advance on the 1st of January of each year. Members shall be entitled to compound for their annual subscription and to become life members of the Society on payment of ten annual subscriptions in a single instalment.

8. Honorary and Corresponding Members shall pay no subscription and the Society shall have power to reduce or remit subscriptions in special cases.

9. If the subscription of a member is overdue his privileges of membership shall lapse until he has paid the amount outstanding. If the subscription of a member be six months overdue he shall be deemed to have resigned. But the operation of this rule, in any particular case, may be suspended by a vote of the Committee of the Society.

NOTICE

In order to ensure [illegible] regular despatch of the Society's publications, notices of meetings, etc., members are requested to notify to the Honorary Secretary or the Honorary Treasur[illegible] any change of address and to send intimation of their departure for Eur[illegible] [illegible]eir return to Burma.

THE CONTENTS.

The author's introduction.

The genealogy of the Bodhisatva from Mahāsamatto.

The story of the Buddha.

The birth—the great renunciation—the temptation and victory—the Buddhahood—the Bodhi-throne.

The story of the relics.

The two brothers—Singhuttara—the enshrining of the hair relics and beginnings of the Shwe Dagon Pagoda at Rangoon.

The kings of Pegu.

The first dynasty, from Samala to Tissaraja.

The revolt of the Burmese governors and the transference of the seat of government to Martaban under Wareru.

The kings again in Pegu from Bañā U to Bañā Dala.

The final conquest of Pegu.

Pegu under Alaungphra and two of his sons.

Conclusion.

The futile effort to ward off Death—the need for humility and good works.

ABBREVIATIONS.

Bur.=Burmese.

P.=Pali.

Skt.=Sanskrit.

INTRODUCTION.

This work was first brought to the notice of foreign students generally by the publication of Buch des Rājāwaṅ. Der Königsgeschichte, by P. W. Schmidt, at Vienna in 1906. Mr. C. O. Blagden of London, through the medium of whom the manuscript was furnished and help in interpretation given, afterwards made a translation of Schmidt's German with many emendations of the text and the interpretation, but it was never published.

The circumstances which led to the proposal to publish the work in the Journal of the Burma Research Society are these. On examining a palm leaf copy of a work recently acquired by the Bernard Free Library, I found that though it was a copy of the work edited and translated by Schmidt, it was very imperfect. I pointed out the defects to the Hon. Librarian, and advised that instead of having it copied as it stood, that a better text should be sought. I also suggested to Mr. Luce, Hon. Editor of the Burma Research Society's Journal, that the text should be edited and printed with a translation. Mr. Luce at once took the matter up with the Text Publication Sub-Committee, and the work as now published is the result.

The Title.

This work is cited by Phayre in the preface to his History of Burma as one of his authorities. He calls it "a history of Pegu in the Mun language, by Hsayâ dau Athwà, a Talaing Buddhist monk, which was translated into Burmese," and further characterises it as "little more than a fragment, as the materials for a full history of the Mun people either do not exist, or are not now available in Pegu." This is perhaps not quite a fair estimation of the work. The author's own description found in his introductory and concluding paragraphs, makes it "a brief history of the lines of kings" such as would be of benefit to his readers. He does not propose to give a full history, and again it is not so much a history of Pegu as a relation of events leading up to the building of the Shwe Dagon Pagoda at Rangoon and the subsequent upkeep of it. The Bernard Free Library people very rightly, I think, label it ရာဇဝင်နှင့်ဓါတုဝင်အကျဉ်းချုပ်။ "a compendium of history and relic story." It is true the author names it an historical work, but he is thinking as much of the lines of kings leading up to the coming of the Buddha as of the kings of Pegu who were afterwards supporters of the religion and renovators of the great shrine. On one of my tours in Siam I had a somewhat hurried look through a copy of what was really the same work, but was labelled Dhātuwaṅ. If, however, we take the title as it stood, apparently, in Schmidt's copy, that is, "Slapat Rājāwaṅ Datow Smin roṅ," it is a history of dynasties of kings.

It will be seen that the aim of the author is more than all else to exalt the religion and its Founder and to keep well before his readers the great shrine which is the visible embodiment of all the veneration of the highest of their race. The religious aspect is kept more to the front than the mere historical point of view. The author at the same time sees that the religious interest is bound up in the historical.

The Author.

The author of this short history, known as the monk of Acwo' (no personal name seems ever to be given him), has a great reputation among the Talaings as a writer. At times one will be told off hand that the monk of Acwo' wrote all the books. This, of course, is far from being the case, as many of the books show internal evidence of having been written long before his time. Still his accredited works are quite voluminous. He indeed represents the later Talaing, and his Rājāwaṅ is a good example of the later literary form of that language. He was living in or about Pegu during all the trying time between the revolt of Thā Aung, the Burmese governor and the conquest by Alaungphra, and lived until after the death of Sinbyushin. He was thus able to speak with feeling of the doings of Alaungphra in Pegu.

The Text and its Interpretation.

In writing out the text I have had that of Schmidt before me with a great many variant readings from other copies of the work that I have at different times examined. The most of Schmidt's notes on the text are not now necessary as the mistakes have been corrected from the other Mss., and many of them were mere copyists errors at any rate. Here and there his suggested emendations have proved wrong. In the main, therefore we have a much better, since it is a more perfect, text.

In the translation again, the advance in our knowledge of the language has helped to clear up difficulties that were encountered at the time when Schmidt studied the text sixteen years ago. There again a better text coupled with better facilities for interpretation have rendered many of his notes unnecessary. Just as in writing out the text I had Schmidt's work before me (in some instance I was altogether dependent on it), so in the translating, I have been glad to have his translation and notes before me, though, of course, I have gone my own way in interpretation. I have not called attention to differences. Former readers of Schmidt who are now reading the present version can make their own comparisons.

I have given Indian names of persons and places in their Indian forms. Burmese names are given in the recognised spelling. I have used Rangoon regularly to represent Laguṅ as making the meaning clearer to the English reader. On the other hand I have retained Haṁsāvatī where the classical name occurs, and have used Pegu only when the common name was given in the text. For the sake of accuracy in the meaning, I have given the

names of the months in their Indian forms, but in the case of the days of the week and the signs of the zodiac where the names in English correspond, I have translated.

My best thanks are due to Mr. Blagden of London, for critically reading my translation and notes, and for making a number of valuable suggestions which I have gladly made use of in again going over my work. Mr. Blagden's thorough acquaintance with ancient Talaing, his knowledge of the Indian reckoning of time, and of the chronology of Burma, together with his understanding of the facts of the Buddha's life and the signification of the terminology of Buddhism, makes him a valuable guide in the interpretation of a work such as this. He has besides had the advantage of studying the text and interpretation as published by Father Schmidt seventeen years ago, both of which he had greatly improved.

နမောတဿဘဂဝတောအရဟတောသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရာဇာမုနိန္ဒတိလောကအဂ္ဂံ။ ဓမ္မဥ္စသင်္ဃဥ္စနမာမိအဟံ။ ရာဇာဝံသပကာရဏာဘာဝံ။ သံခေပံ ဒဿိဿာမိ။ ယထာရုဟံ။

တိလောကအဂ္ဂ။ တီလဂှ်ဒမဗိုန်ဒှ်တက္ကတ်လိုက်မပြဲန္ဓိဟ်ဒေဝတဂမ္ဘီုင်။ ရာဇာမုနိန္ဒ။ နိကျာ်တြဲသ္ပိဂမ္ဒိ။ အဟံ။ ငအဲ။ နမာမိ။ပုံလ္ဒောဝ်ရအဲ။ ဓမ္မဥ္စ။ နိဝေ်လောကုတ်တိုဒမိတ်ပြကာမဒ္ဒေတ်တ ကောဝ်ပရိယတ္တိကိုဝ်။ သံဃဥ္စ။ဟိုန်သင်္ဃါပြကာမတ္တံဂးအရိယသင်္ဃသမုတ္တိယသင်ကိုလဝ်။အဟံ။င အဲ။ နမာမိ။ ပုံလ္ဒောဝ်ရအဲ။တဒ္ဓနိ။ ပုံမသက်သဒိင်မလ္ဒောဝ်ကျာ်လ္ဒောဝ်ဝေ်လ္ဒောဝ်သင်ဂှ်။ ရာဇာဝံ သပကာရဏာဘာဝံ။ ဟိုန်ပြကိုဟ်ရာဇာဝင်မဒှ် တ္ဍောတ်ဒတောဝ် အဆက်အဆက် မကြက်ကျုင်န္ဒ ဇ္ဍောဝ်ဒတောဝ်မ္ဂာသာမတ္တောဝ်ဂှ်။ သံခေပံ။ဗ္ဂဲကမ္မန်ဟောင်။ယထာရုဟံ။အာသဝ်မာတ်မထိုက်ကြံက်ကို ညာန်အဲမဂွံမိင်လဝ်မဂွံညာဘ်လဝ်မဂွံသမ္ဘိလဝ်ဂှ်။ ဒဿိဿာမိ။ ကြက်အဲဂွံဟ်ထစးဖျေးလဝ်ကို တလ ပညာဘံညးဂမ္ဘီုင်ညိ။

တိဏ္ဏဒိဟာရဘောဂါဟံ။ မဟာဇနံပိညာဏတ္တံ။ ဟံသာဝတီပုရုတ္တယ။ ဝိပတ္တိဗုဒ္ဓိ နက္ခရုံ။

တိဏ္ဏဒိဟာရဘောဂါဟံ။ငအဲမန္တံပိုန်ဘာအစ္ဍေဝ်ဂှ်။ မဟာဇနံပိညာဏတ္တံ။ တ္ဂံနသ္ဂက်ဒတဲမြ မင်မ္ဂာဇနံတံသ္ဒေဝ်ဂိုင်သမ္ဘိလဝ်မ္ဂံအဆက်အဆက်ဂှ်ဟံသာဝတီပုရုတ္တယ။ တ္ဂံနသ္ဂက်ဒတဲမြမင်ညးမ ပဒတ်ပုံဍုင်ဟံသာဝတီတံဂှ်။ ဝိပတ္တိဗုဒ္ဓိ နက္ခရုံ။ဒုံမန္တံကိုအခဝ်ပိုတ်ဗှ်မဝိပတ်အာဂှ်။ ရာဇာဝံသပ ကာရဏံ။ နိပြကိုဟ်ရာဇာဝင်မဟိုအကြိုတ္ဍောဝ် ဒတောဝ်သ္ပိဒေန်ဆက်ကျုင်န္ဒမဟာသာမတ္တဒိကို ကျာ်တြဲနဲပိုဂွံဂှ်။ သသန္တနဘာအတ္တာယ။ တ္ဂံနသ္ပိက်မ္ဂိုဟ်ဇနံသ္ဂပ်လဝ်ဂှ်။ မညာဘာသာယဝေါဟာ ရံ။ နိ ဝေါဟာညးမှုင်ဟံသာဝတီမဒှ်ဂှ်။ ယထာရုဟံ။ အယာဝ်မာတ်မထိုက်ကြံက်ကိုဝ်ညာန်အဲမဂွံ မိင်ညာတ်သမ္ဘိလဝ်ဂှ်။ ကရိဿာမိ။ အဲကြက်စိုရေင်လဝ်ညိအဲ။

အမိဝဲါဂါထာဂွံဂှးမှာ။ အဲန္တံပိုန်ဘာအစ္ဍေဝ်ဝေ်မေတ္တာဗတိုက်စိုတ်အဲဂှ်ဒှ်တဲ။ တ္ဂံနသ္ဂက်ဇန်တံမ တပုံရးဍုင်ဟံသာဝတီမ္ဂးမညာဘာသာဂှ်။ တ္ဂံနသ္ပိုဂိုင်သမ္ဘိလဝ်တ္ဍောဝ်ဒတောဝ်သ္ပိအဆက်အဆက် ဂှ်ပြကိုဟ်ရာဇာဝင်မ္ဂံကိုပိုတ်ဗျုန်ယတိအခဝ်မလိုလဝ်ဝိပတ်အာဂှ်။ အဲဖ္ဍိုန်သ္ဂပ်ဇန်သ္ဂပ်ပြုပြေင်ဂဟိုက နှံ လဝ်ညိအဲ။

အတိတေပထမကပ္ပေမဟာသာမတ္တ ရာဇာ။ရဇ္ဇာကာရေသိ။

နူပထမကဝ်မဘန်ကျုင်တော်ဂှ်။ ဗောဓိသတ်ပိုမတ္တိုဒှ်မဟာသာမတ္တ ရာဇာကိုပ်ကွာရ။လ္ဒေင်နူကဝ် မတန်တဲဂှ်။ ဒှ် ၆၄ အန္တရကပ်ရ။ မွဲအန္တရကပ်ဂှးဂှ်။ နူအာယုက်သတ္တံမဒှ်စှ်သ္ဂဝ်ဂှ် ကုံသ္ဂဝ်မွဲသ္ဂဝ် မော်ဝ်တိုန်အာဒိုကိုဗိုပ်အယုက်သတ္တံမွဲအသင်္ခဲ။နူမွဲအသင်္ချဲဂှ်ကုံသ္ဂဝ်မွဲသ္ဂဝ်ဟုတ်ခွေ်အာဒိုကိုဗိုပ် အာယုက်သတ္တံစှ်သ္ဂဝ်ပ္ဍန်။ သာ်ဂွံဒှ်မွဲအန္တရကပ်ရ။နူကဝ်မတန်တဲဂှ်။စှ်ဓါအန္တရကပ်တဲကျာ်တြဲကတ္တ သန်မတ္တိုဒှ်ရ။ နူဂှ်စှ်အန္တရကပ်တဲကျာ်တြဲကောနဂိတ္တိုဒှ်ပ္ဍန်ရ။ နူဂှ်စှ်အန္တရကပ်ပ္ဍန်တဲကျာ်တြဲကဿ ပတ္တိုဒှ်ပ္ဍန်ရ။နူဂှ် ၁၂ အန္တရကပ်တဲကျာ်တြဲနဲပိုမ္ဂာရဂေါတမတ္တိုဒှ်ပ္ဍန်ရ။ နူကျာ်တြဲနဲပိုမ္ဂာရဂေါ တမဂွံ ၅ အန္တရကပ်ပ္ဍန်တဲ ကျာ်တြဲအရိယျာမေတ်တဲယျာကြက်တ္တိုဒှ်ပ္ဍန်ရ။နူကျာ်တြဲအရိယျာမေတ်တဲ ယျာဂှ်။ စှ်ဓါအန္တရကပ်တဲကဝ်တူရ။ ဍုင်ဂွံသ္ဒေင်အန္တရကပ်ရ။

ပုံပိုမဟိုတ္ဍောဝ်ဒတောဝ်သ္ပိဂတဂွံဂှ်။ သ္ပိသာမတ္တပထမကဝ် တော်ဟွံသေင်။ ဗောဓိသတ်ပိုဒှ်သ္ပိမ ဟာသာမတ္တပထမအန္တရကပ်ပကြံဂွံရောင်။အစာအတ္ထကထာမှာဝင်တံမဟို။

နူတံပထမအန္တရကပ်ပဂွံဂှ်။ ဗောဓိသတ်ပိုဒှ်သ္ပိမှာသာမတ္တကို။ ကောန်မှာသာမတ္တဂှ်ရောဇဂး ယျု။ကောန်ရောဇဂှ်ဝရရောဇးဂးယျု။ကောန်ဝရရောဇဂှ်ကလျာဏဂးယျု။ကောန်ကလျာဏဂှ်။ဝရ ကလျာဏ။ကောန်ဝရကလျာဏဂှ်။ မန္ဓာတ။ ကောန်မန္ဓာတဂှ်။ ဝရမန္ဓာတ။ ကောန်ဝရမန္ဓာတဂှ်။ ဥပေါသထ။ ကောန်ဥပေါသထဂှ်ဝရဂးယျု။ ကောန်ဝရဂှ်ဥပဝရဂးယျု။ ကောန်ဥပဝရဂှ်။ မာဃ ဒေဝ။နူမှာသာမတ္တမဗိုပ်ဥပဝရဂှ်။ ဒှ်ဒတောဝ်ဂွံရ။ နူမာဃဒေဝဂှ်။ ဒိုကိုဗိုပ်သ္ပိနဲမိဂှ်။ ၈၀ လ္ဒိကိုပန် လ္ဒိဒတောဝ်ရ။နူကိုသ္ပိနဲမိဂှ် ၃၃ ဒတောဝ်တဲဗိုပ်သ္ပိသြကာကရ။

သျှီသြကာကပိဒတောဝ်လောန်တဲ့။ ကွတ်ဂှ်သျှီဥဌရေတ်ညးမကော်။ သျှီတော့ဂှ်ယာံပံက်ပါင်မ္ဂးး။ ဂှ်ပါင်လျုးဂိ သလံင်ဒ္ဒိင်ညံင်ပ္ဒတ်ကိုး။ ဟိုတ်ဂှ်ရဥဌရေတ်ညးမကော်ရောင်။ သျှီဥဌရေတ်ဂှ် ဂ္ဂကျာ် ၅ နူံ။ညးဂ္ဂကျာ် ၅ ဂှ်ရော။ ဟဏ္ဍာမွဲ။ မိဏ္ဍာမွဲ။ ဇတ္တုမွဲ မာလိဏီမွဲ။ ပိသာခါမွဲ။ ဏူဝ္ဂံဂ္ဂကျာ် ၅ ရ။ ဂ္ဂကျာ်ဇ္ဍော်ဂှ် ကောန် ၉ ကောန်တြာ်ုပန်။ ကောန်ဗြ ၅။ ညးတြာ်ုပန်ဂှ်ရော။ သြကာဟေမုက္ခမွဲ။ ကတနန္ဒမွဲ။ ကောရသိဏီမွဲ။ ပရောဇမွဲ။ ဏူဝ္ဂံကောန်တြာ်ုပန်ရ။ ကောန်ဗြ ၅ ဂှ်ရော။ ပိယာမွဲ။ သုပိယာမွဲ။ အနန္ဒာမွဲ။ ဖိပိတာမွဲ။ ဖိပိတသေဏာမွဲ။ ဏူဝ္ဂံကောန်ဗြ ၅ ရးဝ္ဂံကောန် ၉ တဲ့ဂ္ဂကျာ်ဇ္ဍော်ငကာဂဗိုတ်ရ။ သျှီဇ္ဍော်တုန်ဂ္ဂကျာ်သ္ဒတ်ဓ္ဂါသ္ဒာင်ဂ္ဂံကောန်ကြာ်ုမွဲပ္ဒုန်စန္ဒဂးယျု။ ဂ္ဂကျာ်အာတ်ဘခေါင်ဂိုင်ကိုဝါတဲ့။ စန္ဒဂှ်ဝ္ဂံဒ္ဒိဥပ္ပရာဇာရ။ သျှီဇ္ဍော်တုန့်ရဝ္ဂံဂးကိုကောန်ဇမ္ဗော်တံဂှ်ရ။ ယ္ဂံကောန်တံအနှိန်အဲသျှိက်ဂ္ဂကျာ်ကောန်သ္ဒတ်ဂှ်အဲဒးကိုဂ်ပဥပ္ပရာဇာတဲ့ရ။ ဘမာတ် ဂ ဂိုင်ကေတ်တဲ့။ ဒ္ဒဲထာန်မဗ္ဂးလမျိုးမ္ဂးတံအာဒ္ဒိင်ကျာရ။ မတ်အဲဟ္ဂံမွဲတဲ့ဒ္ဒဲအဲမ္ဂးတံဝ်ပသျှီရ။ သင်ဝ္ဂံဟိုကိုကောန်တံဂှ်တဲ့။ ကောန်တြာ်ုပန်ကာလမဒအာဂှ်။ ကောန်ဗြ ၅ ဗက်အာဂိုး။ မွိဟ်ဆမကြိုက်စိုတ်ဗက်ဘအာကောန်သျှီတံဂှ်ရ။ ဍွိုံဒိုပ္ဂာန်ပိယောဇနာဟောင်းကောန်သျှီတံဂှ်ချပ်၊အာစေ်ဖြဟက်ဗိုပ္ဂာန်ပိုဝ္ဂံဂှ်။ ပိုစန္ဒေကေတ်ဍုင်ညးဍွဲမသ္ဒာပိုဝ္ဂံရ။ တိဇ္ဍော်ကၞန်ဒ္ဒိင်ဟားမူပဂလိုင်ခဝင်သရဝံပါပ်ဂှ်ရော။ ပိုက နုံကေတ်ဍုင်ရဂးတဲ့။ ဇက်တိတ်အာပြုပ်တဲ့အာစိုပ်ဗေါဓိသတ်ပိုဒ္ဒဏူသိကပ္ပိလရ။

ဂအာင်ဏူသိကပ္ပိလဂှ်မဒ္ဒဂအာင်ဇဖ္ဂးရောင်။ဏူသိဗိုန်ကိုဂ်ကန္ဒံ ဍုင်ရ။ဍုင်ကပိလဝယ်မဒုင်ယျုရ။ ကောန်သျှီဘံဂှ် ဖေက်ဒတောဝ်ဇကုလီအာတဲ့။ မွဲကိုဒေံအမာတ်တံမပြေင်ကုဝ်ရ။ မွဲဇဍမ္ဗော်ဂှ်ပသ္ဂးမိရဂးတဲ့ ဍုံလဝ်ရ။ ကြဝ္ဂံမွဲဇမ္ဗော်ဂှ်ဒ္ဒအာယဲတမ္ဂိုတဲ့။ ပတိတ်တိုပ်လဝ်ပ္ဂဲပြုပ်ဇ္ဍော်ပြုပ်ဆုကလ်ရ။ ၚဲကတိုင်ဇ္ဍော်မတိုပ်လဝ်ဂ္ဂကျာ်ဂှ်။မ္ဒယ်လဝ်ဂ္ဂံကျာ်ညြီသိုဂ္ဂိန်ယာတ်ဗဂိုက်လတက်သ္ဒုမ္ဂိုပုင်သ္ဒဒုဝ်အောယ်သ္ဒက်မစအခါန်ကာလမလံ ဍုံလဝ်ရ။

ပ္ဂဲကာလဂှ်သျှီဍုင်ဗရာန္ဒသိရာဂဂးယျု။ သျှီဂှ်ဒ္ဒယဲတမ္ဂိုကိုး။ကောန်ကိုပသျှီတဲ့ဇကုမွဲဘိတ်ဒ္ဒိင်ၚဲပြုပ်ကလ်ဂှ်တဲ့ စဒ္ဒိင်သာတ်ကလ်ဂှ်သက်သက်ယဲတမ္ဂိုဂှ်ဗ္ဂးအာတဲ့ဒ္ဒိင်တပ္ဂဲပြုပ်ကလ်ဂှ်ရ။

နူံကာလမွဲတဲ့ပ္ဂဲကာလတံ။ ကူမွဲဒုံကျုင်ဝ္ဂးမိုင်ကတိုင်။ဂ္ဂကျာ်ဖေက်ပရိုက်လရိုအ်တိုန်။ ကူမိင်ပါင်မ္ဂိုယ်ဒုံသ္ဂးကျိုဒခါရ။ သျှီမိင်ဗရူပါင်ဂ္ဂကျာ်တဲ့တဲ့ယးတဲ့အခရိုင်။ ဂ္ဂံဂ္ဂကျာ်တဲ့ကေတ် နင်လဝ်ဇရေင်ဇကုကိုဂ်စသာတ်ကလ်ယဲတမ္ဂိုဂှ်ဗ္ဂးအာတဲ့ညးဝါဒ္ဒိင်မွဲဂကောံရ။

ကြဝ္ဂံလ္ဒညးဍုင်ဗရာန္ဒသိမွဲတိတ်သ်ိုဒးစ်ဟိုစကိုကောန်သျှီရ။ ကောန်သျှီဂှ်တိဒ္ဒမဇကုယဲတ္ဂိုဗ္ဂးတဲ့။ ဇက်တိတ်သိုဗိုပ္ဂာန်တိတ်ဒုင်ဖျုသျှီမဂှ်။ အဲဟ္ဂံစ်ရကောန်။ မ္ဒဆာန်အဲယဝ်ရသဒ္ဒဒ္ဒဲဒေသဝ္ဂံမ္ဒကန္ဒံ ကိုဂ်ဍုင်မွဲညိရသျှီဂး။ ကောန်သျှီဂှ်ကန္ဒံ ကိုဂ်ဍုင်သိုဗိုလဗးဗိုန်ကုဝ်သျှီမရ၊ ဟိုတ်ဍုင်မဒ္ဒပ္ဂဲပြုပ်ကလ်ဂှ်ရ၊ ဍုင်ကာလဲယျုမဂးယျု။ ကြပိပတ်အာတဲ့။ ဍုင်ကောလိယျုညးမကော်ရောင်။ ကောန် သျှီမွဲကို ဒေံမဒ္ဒိင်ကိုဂ်ရင်ဍုံပ္ဂဲဍုင်ကပ္ဂိလဂှ်ဂှ်။ သျှီမဒုံမိင်ပရိုင်တဲ့။ ကောန်အဲတံဂှ်ဒုံဟ္ဂံပလိကျိုတ္ဂောဝ်အဲရောင်သ္ဂံဂး တဲ့။ သာကျဝင်ညးမဂးရောင်။ ဂကူသာကျဝင်ဂှ်ဆက်ကျုင်ဗိုကိုတုညးဝေသဏ္ဍဝ်ဝ္ဂံရ။ဝေသဏ္ဍဝ်စ်အာသ္ဂဝ်တဲ့။ ကောန်ဝေသန်တဝ်ဂှ်ဇာလိမပသျှီ။ ဒေံဖြကဏ္ဍာဗိုန်ဂှ် ဒ္ဒဂ္ဂကျာ်ဇ္ဍော် အဂ္ဂမဟောသိရ။ ကောန်ဇာလိဂှ်သ်ပိဝါဟဏာငသျှီပ္ဒုန်။ ကောန်သ်ပိဝါဟဏာဂှ်။ သိဟရာဇာငသျှီပ္ဒုန်။ န္ဒသိဟရာဇာဂှ်။ ကောန်စ်ဘဆက်အာဆက် ဂ၂ လ္ဂိဒဘောဝ်တဲ့။ စိုပ်သျှီဇယျုသေဏာရ။ ကောန်သျှီဇယျုသေဏာဂှ်။သိဟဏုဂးယျု။ သျှီဂှ်သျှီပ်ညံင်ဇာဒိသိုင်ကိုး။ ဟိုတ်ဂှ်ရသိဟဏုဂးယျု ကောန် သိဟဏုဂှ်သိရိသုဒ္ဒေါခနမွဲ။ သုက္ကောဓနမွဲ။အမိတ္တောဓနမအနန်မွဲ။ ကောန်တြာ်ုပိ။ ကောန်ဗြစါ။ အမိဏ္ဍာမွဲ။ ပါလိတာမွဲ။ ဗ္ဂံစါရ။ ကောန်သိရိသုဒ္ဒေါခနဂှ်ဒ္ဒသိစ္ဆော။ ဒ္ဒကျာ်တြဲနာဲပိုမ္ဂာရဂေါတမဝ္ဂံရ။

တ္ဂီုဒဒ္ဒကျာ်တြဲနာဲပိုဝ္ဂံတုန်ဂှ်။ ပ္ဂဲသက်ကရာတ် ၆၇ ဂိတုအသာတ်ဗပေင်တ္ဂဲ ၅ ဂှ်။ ဗောမိသတ်ပိုဇ္ဍေတန်ပတိသန္ဒိပ္ဂဲဂ္ဂံဂဝ်မိရ။ ဒးဇ္ဍဂိတုတဲ့အဍ္ဂပ်မိဗေါဓိသတ်သျှိက်တ်တ်ဝေင်ပြုပ်လုံဗနီုဝိုန်ရ။ ဍွိုံသျှီဇ္ဍော်သိရိသုဒ္ဒေါခနတဲ့။ ဍိုက်ကွိရတ်တိတ်စိုပ်ပြုပ်လုံဗနီုဝိုန်တဲ့။ မိဗေါဓိသတ်တဲဍုံဗလဲလဝ်ကွာင်မိထာန်။ တဲဍ္ဂိဗန်ကံဒေံသ္ဂဲပဇာပတိဂေါတမီတဲ့။ ၚဲကာလဂှ်ဗော်မိသတ်သလးန္ဒဲဂ္ဂံဂဝ်မိရ။ ဂ လဂါဂ

လ္ပာ်ဂၢါတ္ၚ်အာတဲ။ ယိုက်စနန်တဲခွဲတဲမ္ဂဲဂါထာလလောင်ကြိုတိုန်တဲ။ ဗၢါမိသတ်အာသတိက်ဒှ်ပ္ဍဲ ကွ္ဇ်ရတ်ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၆ဂ ဂိတုပသာ်ဗပေင်တ္ဂဲ ၆ ပယာံတ္ဂဲတ္ၚ်ပ္ဍဲလက်သိင်။ ပ္ဍဲဗေသာခနက်သတ်။နက်သတ် ၁၆ အဒိုတ်တဗြိုဟ်။ ၆ တမိဟ် * ဒှ်မွဲဟ်ကာလဂှ်ရ။ မိဗောမိသတ်စမိုပ်ဍုင်မိမ ဓုဲ။ ဍုင်ဒေဝဒဟဂှ်တဲ။ဗိုမုက္ခဝါကောန် ၇ တ္ဂဲတဲ။ စဗာသ္ဂပ်တုသိတာပူရ။တိုန်တ္ဂိုဒြကောန်ဒေဝတ်ဗြိုမ္ဂဲပ္ဍဲဍုင်သ္ဂပ်တေံပ္ဍန်ရ။ ဗောမိသက်ဓါစ္ၚေဒမိတ်သ္ဂဝ်စသိုင်ယသာပတ်။ သ္ဂိသ္ဂိန်ညံင်ပိုန်ဒေဝတ်ကိုစသိုင်တဲ။တ္ဂိုဗဒြကောန်ဗြိုမ္ဂဲညံင်ရုပ်ထဝ်ဟမ္ဂတ်တဲ။ ညာတ်နိမိတ်ပန်ဂွံသံဝေဂပသဟာဲကိုမင်ဗှာဲဆန်ဍိုက်ချေဟ်ဂန်ခက။ ဒတိတ်ကျာင်ဩြင်ကြုင်အနူမ၊ပ္ဍဲဩြင်ကြုင်အနူမတတ်သော်ဝန်ဇတာ။ ပ ထ္ကနာပအဓိထာန်တဲ။ မိုတ်ပ္တိုန်နာသော်လတူအကာသရ။ သ္ဂိအိန်ဒုင်ကေတ်ကိုဒလာင်ထဝ်တဲ။ တိုန်ဒက်လဝ်စေတိ။နတ္ဂံအိန္ဒနီလာပ္ဍိုတ်။ နွံက်ထဝ်ပတိဩြာတ်။ဒုာ်မြမောဝ်ပဍုာ်တိဩြာတ်ဂှ်ရ။သလုင်စေတိမ္ဂဲယောဇနာ၊ စေါလာမူဏိစေတိဂဒယျု။ နွံတ်ဗိုလ္ပဟ်ရ။ ပ္ဍဲကာလဂှ်ကိုသ္ဂာမှာဗြိုမဒေပ်လဝ် န္ဍကာဝ်မတန်ဂှ်လေမှာဗြိုဗ္ဂေဟ်နင်ဗိုန်ကိုဝ်ဂွံပ္ဍင်ရင်တဲ။ယာတ်မ္ဂိုက်ဗိုက်ပတိတ်နူသ္ဂိဂှ် စဒကေ္ဂံတဲ။ပ သစ္စပအဓိထာန်မိုတ်ပတိုန်နာလတူအကာသ၊ မှာဗြိုဒုင်လဝ်ကိုဒလာင်မွံက်ကေတ်ပတိုန်နာဍုင်ဗြို သုဒ္ဓဝါသ။ဒက်လဝ်စေတိမန္ဒိဗ္ဂတ် ၁၂ ယောဇနာသလုင်။ရတ် ၉ သာ်ပဍိုတ်ကွံက်ထဝ်ပတိဩြာတ်။ ဗြိုတံမထာပနာလဝ်ဒိုကိုလ္ပဟ်နွံတ်။ ဒုတ်သစေတိဗြိုတံမကိုဝ်လဝ်ယျု။ ပ္ဍဲကာလဂှ် ဗၢါမိသတ်ဒှ်ပ္ဍဲ ဩြင်ကြုင်အနူမ။ပ္ဍဲဗြိုပ်အနူပိယာဂှ်ရ။ ဒှ်င်ထပ်တ္ဂဲတဲစပိဏ္ဍပါတ်ပ္ဍဲဍုင်ရာဇဗြိုဟ်။ပ္ဍဲမအာပိဏ္ဍပါတ်ဂှ် အာမိုပ်ဘိမသာရ။ သ္ဂိဘိမသာအာတ်အခေါင်ဗိုန်ကိုဝ်ကွိန်ဍုင်ဒဒြယာတ်သပတ်ပိုန်လောကိဂွံဟွံဂိုဂှ်။ တ္ဂံခဝ်ကိုသ္ဂိရ။သ္ဂိဘိမသာမိင်တပ္ဂဝ်ဗၢါမိသတ်တဲ။အာတ်အခေါင်ကိုဗၢါမိသတ်ပ္ဍန်ရ။

ယ္ဂံတိလအဲသိစ္ဆ။ ကာလတလအဲမဒြကျာ်တဲဂှ်။ ထာန်အဲဒိုက်ရာဇာဗြိုဟ်ဂွံဟလအဲကျာင်ညံင်မိုပ်ညိ၊ ဂွံရဗၢါမိသက်ကိုဝ် အခေါင်ကိုသ္ဂိတဲ။ မ္ဂေံအာကွံပဏ္ဍုဝရ။ ပဗြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ် ညးဍုင်ရာဇာဗြိုဟ်တဲ။ မ္ဂေံအာမိုပ်ဂ္ဍသိအလာရဥဒက။ ဂ္ဍသိအလာရဥဒကကိုပ္ဍဝ်ကမ္မထာန်တဲ။ အာပ ဒုက္ခစရိယာတ်တရ်သ္ဂံအာမိုပ်ဗြိုပ်မိထာန်။ ဖိန်ခ္ၚေပ်ဒိင်ထုဏာတဲ။ အာဒှ်င်အဋ္ဌပါလဂှ်။ ကောန်သ မ္ဂေဟ်သုဇာတာကိုဝ်ပုင်ပမန် မ္ဂဲထးထဝ်ပန်ခ္ၚေဒမိတ်ကွတ်။ ဂွံပုင်ပမန် သိုထးထဝ်ကေတ်ဏာဗကိုပ် သ္ဂဟ်သုပတိဟ္ဂ။မဒြဩြင်ကြုင်နိရဥ္ဇရာ အာပပြဘိုက်ပုင်ပမန်ဂှ်တဲ။ ပသစ္စအဓိထာန်ထေဝ်ထးကာ ယောင်ဒှာဲဂှ်တဲ။ ဗောမိသတ်အာမိုပ်သာလဝနရ။တ္ဂဲစေင်ညိအာန္ဍဂှ်။ လ္ၚေင်တရ်ဒေဝတ်တံပဒြလဝ်တ ရ်ထဗးလဝ်လ္ပာ်ဗိုင်မ္ဂဲမ္ဂဲတရ်ဂှ်ဗက်အာတဲ။ မင်ဗှာဲတိဏ္ဍပါဒဍေင်ကွတ်ချေပ်ဂှ်။ ဒေံကိုဝ်ကွတ်ဒမိုပ်ဒ စ္ၚေသ္ကုံကေတ်ဏာတဲ။ အာမိုပ်ဗနိဟ်တိရ။ကွတ်ဒစ္ၚေသ္ကုံဂှ်ဗၢါမိသတ်လးဂဖံရ။ဟာဂတာပ်ယိဗၢါ မိဗြဲတဝ်မ္ဂဲမ္ဂုံသလုင်ကုံဟတ်တ္ဂိုဒြဘိုန်ရ။ မသက်သမှိင်ဂှ်။ပ္ဍင်ရတ်မ္ဂုံလျုးသတးကိုတိ။ မသက်ကိုသ လုင်မ္ဂုံဗ္ဂတ်အနဒံခ္ၚပန်ဟတ်သဒံဒိင်ဂှ်တ္ဂိုဒြရ။ဗၢါမိပဏင်တ္ဂိုဒြတဲ။ ဟာဂတာပ်လိပ္ဍာန်မာကျာင်မိုပ် ရ။ဗၢါမိသတ်မှာ်မ္ဂဲညာတ်မာမမိုပ်ရ။ ဗၢါမိသတ်ဗ္ဂုဟ်ပါရမိစ္ၚ်ပါရမိ ၃၀ စါဂ ၅ ဗၢါမိသတ် ဗ္ဂုဟ်ကလော ၆၀ လ္ဂိတဲ။ ပ္ဍာန်မာပေက်ဒအာရ။ သာ်ဂွံအစာတိဏ္ဍာခါတုဝင်တံမဟို။

ဗၢါမိသတ်မခ္ၚေစုတိကျာင်နူသ္ဂပ်တုသိတာပူမခ္ၚေတန်ပတိသန္ဓိဂှ်။ သက္ကရာတ် ၆၇ ဂိတုအသာတ်ဗပေင်တ္ဂဲဗုဒ္ဓဝါ။ ပ္ဍဲလက်သိင်ကြကတ်ဂှ်ဗၢါမိသတ်မတန်ဂဝ်ရ။ သက္ကရာတ် ၆ဂ ဂိတုပသာ်ဗပေင် တ္ဂဲ ၆ မဒြမ္ဂိဟ်ရ။ သက္ကရာတ် ၉၇ ဂိတုပသာ် ၄ မံက်တ္ဂဲ ၁ ဒတိတ်နူဍုင်ရ။ ဗပေင်ပသာ်တ္ဂဲ ၂ ဂှ်ဒြ ဂမ္ဂိရ။ ပဒုက္ခစရိယာတ်တရ်သ္ဂံတဲ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၀၃ ဂိတုပသာ် ၁၄ မံက်တ္ဂဲအဋ္ဌာအာမိုပ်ဗြဲ အဋ္ဌပါလရ။ တ္ဂဲဂှ်ဂွံပမန်သုဇာတာ။ ထေဝ်ထးတဲတ္ဂဲဂှ် ဂွံဗြဲဗၢါမိပ္ဍင်ဂွံဗ္ဂးဒေဝပုတ္တမာရ။ တ္ဂဲလေ ဗ္ဂိုတ်၊ ပ္ဍာန်မာပေက်သဘးအာတဲ။ ပ္ဍဲဗတံဂှ်ပထမယာံဗၢါမိသတ် ဇအးပုဗ္ဗေနိဝါသညာန်ရ။ ပ္ဍဲ ဒုတိယယာံဂှ် ဇအးဒိဗ္ဗစက္ခုညာန်ရ။ ပ္ဍဲတတိယယာံဗစာရဏာသမာပတ်ရ။ ပ္ဍဲ တုတ္ထယာံဗလာင် ယးဂှ်။ စက်ဂိတုလေ သ္ဂိက်ဗ္ဂိုက်သ္ဂေ မ္ဂဲလ္ပာ်။ စက်တ္ဂဲလေဂတဝ်တိုန်ခွဲလ္ပာ်။ ကာလဂှ် ကလိဂွံသမ္ဗာ သမ္ဗောမိညာန်ရ။ တဲကျာ်ဗ္ဂေါတ်အနေကဇာပ္ဍဲမိုတ်ရ။ တဲကျာ်ပတိတ်ပါင်ဗ္ဂောတ်ယဒါဟဝေ။ အာ

* One of the Manuscripts has မိန်။

ဝိဏ္ဏာပစ္စယာဂှ် ကျာ်တြဲပတိတ်ပါင်ရ။ ပ္ဍဲကာလဂှ် ကိလေသလ္ဂိ ၅၀၀ တဏ္ဍာကၠုဒစဝ်သ္ကုတ်အတဲ။ မဂ္ဂဖ္ဍုးအဘိသင်ခါရမာရ။ ကွောတ်တဲပပရိနိဗ္ဗါန်တဲ မဂ္ဂဖ္ဍုးမာဂှ်တုန်။ ညးမ္ဂးမာစါဂှ်ရော။ ခန္ဓမာ မွဲ။ မစ္စုမာမွဲ။ ဍုဂ္ဂမာစါ။ ဟိုတ်ဂှ်ရမဖ္ဍုးမာ ၅ မ္ဂးရောင်။

ညးမ္ဂးမာမသုန်ဂှ်ရောယာင်သ္ဂး။ ဒေဝပုတ္တော။ ကိလေသောစ၊ အဘိသင်ခါရမာရကော၊ ခန္ဓမာ ရော။မစ္စုမာရော။ ပဉ္စမာရောပကာသိတော။ဒေဝပုတ္တော။ ဒေဝပုတ္တမာမွဲ။ကိလေသောစ၊ ကိလေသ မ္ဂးမွဲ။ အဘိသင်ခါရမာရကော။ အဘိသင်ခါရမာမ္ဂးမွဲ။ခန္ဓမာရော။ ခန္ဓမာမ္ဂးမွဲ။ မစ္စုမာရော။မစ္စု မာမ္ဂးမွဲ။ ပဉ္စမာရော။ န် မာမသုန်ဂှ်။ပကာသိတော။မိုန်အစာတံပပြာကတ်လဝ်။

ပ္ဍဲထာန်ထပ်စ္ဂိကျာ်အာပဒတ်တုန်။ ပထမံဗောဓိ ပလ္လင်ကံ။ ဒုတိယည္ဍ အနိမိသာ။ တတိယံစင် မာနည္ဍ။ စတုတ္ထံရတနဂရံ။ ပဉ္စမံအဇပါလည္ဍ။ မုစလိန္ဒေ့နုဆတ္တမံ။ သတ္တမံရာဇာယတနံ။ အစာရိ ယပကာသိတာ။ ပထမံဗောဓိပလ္လင်ကံ။ မဂ္ဂဖ္ဍုးဒေဝပုတ္တမာကိလေ သမာအဖိုက်ုပ်ကၠုဂှ်။ ထပ်တ္ၚဲ ကျာ်တြဲဒ္ဂိုင်ပ္ဍဲဗောဓိပလ္လင်ရ။ ဒုတိယံသတ္တဟံ။ မရနူက်ကိုစါသတ္တဟဂှ်။ အနိမိသာထာနံ။ဒ္ဂိုင်ပ္ဍဲအနိမိ သာကျောင်ဒိုး အယောၚ်အလာဗောဓိ ၇ တ္ၚဲ။ မဟွံဂွံလ္ၚဲမတ်ရ။ ကတမော ဗောဓိရုက္ခော။ ပသာ်အ ယောၚ်အလာဗောဓိဂှ်ရော။ သာ်ဂွံအစာမှာရဘင်ဂတံမဟိုလဝ်။

ဒောတဂန္ဓော။ ဥဇုဂန္ဓော။ မနိမ္မနိရမနော။လောဟိတကိုရော။သောအသတ္တော။ဗောဓိရုက္ခော။နိ လဝဏ္ဏစလိတော။ နစ္စမာနောဝတိတိ။ သမ္ဗုဒ္ဓောဟေမဝဏ္ဏော။ ရဗိသုရဇ္ဇုတိဝိ။ဟေမလိလာဝိလာ သော။ တမသတ္တပဂန်တွာ။ ဟိဏ္ဏအတ္ထသယဏော။ ဒေဝဒေဝေါနိသိန္နော။ ယောဗောဓိရုက္ခော။ သတ္တာပြယင်ဗောဓိပလ္လိုဟ်ကျာ်တြဲဂှ်။ပသာ်အယောၚ်အလာဗောဓိဂှ်ရော။

သေတဂန္ဓော။ ဒေံမ္ဂုလ်ဒ္ဓိုဟ်ဍာင်ဍုံးမတုပ်တရ်ဂ္ဂုးဗြဲန်ကိုး။ ဥဇုဂန္ဓော။ မ္ဂုလ္ဂိတ္ၚံမည္ဍပ်ညုံင်ပ္ဍောင် ဗစန်ကိုး။ မနိမ္မဏိမနော။ ဒေံမ္ဂုလ်ကွစ်မင္ကေတ်မတုပ်တရ်မ္ဂိက်ကိုး။ လောဟိတကိုရော။ ဒေံမ္ဂုလ်ကွစ်မ တုပ်တရ်မ္ဂိက်လောဟိတာကိုး။နိလဝဏ္ဏဇလိတော။ဒေံမ္ဂုလ်သ္ဂတဗြိင်မတုပ်တရ်မ္ဂိက်လမ္ဂိက်ကိုး။ နစ္စမာ နောဝတိတိ။ ကာလကျာမပိုက်ဂှ် ကွာင်ဗောဓိမချိုသွင်ဒ္ဂိုင်ညုံင်သ္ဂာလ္ဂေဟ်ဗမိုဝ်ညးကိုး။ဟေမဝဏ္ဏော။ မ္ဂုလ်ကိုလျုးမတုပ်တရ်လျုးထဝ်ကိုး။ ရဗိသုရဇလိဝ။ မ္ဂုလ်လျုးမတုပ်တရ်လျုးတ္ၚဲကိုး။ ဟေမလိလာဝိလ သော။ မ္ဂုလ်ဂတိလအာမည္ဍိလဝ်ရ်ဂ္ဂုးထဝ်ကိုး။ သောဗောဓိရုက္ခော။ ၚ် တ္ၚံဗောဓိဂှ်။ ဟောတိ။ပ္ဂိဒ္ဓံ။တံ အသတ္တံ။ နိ ဇရေင်ဗောဓိဂှ်၊ ဥပဂန်တွာ။ ကျာ်တြဲပြာပ်အာတဲ။ဒိုဒ္ဂိုင်ဗောဓိ ၇ တ္ၚဲဟွံဂွံလ္ၚဲမတ်ရ၊တ တိယံစင်္ကမနည္ဍ။ ပ္ဍဲတတိယသတ္တဟဂှ်။ တ်ပ္ဍဲသ္ဂိစင်ကြီရတ် ၇ တ္ၚဲ။ စတုတ္ထဃရံ။ဒးပန်သတ္တဟဒ္ဂိုင် ပ္ဍဲသ္ဂိရတ် ၇ တ္ၚဲတဲ။ ပဉ္စမံအဇပါလည္ဍ။ မသုန်သတ္တဟ ကလေင်အာဒ္ဂိုင် ပ္ဍဲဇြအဇပါလဂှ်ပ္ဍန်။ မုစလိန္ဒေန ဆတ္တမံ။ တြဲသတ္တဟမံင် ပ္ဍဲမုဟ်စလိန္ဒ။ သ္ဂိနာ်မါ သုဂိနဒ္ဂံက် မဇ္ဇော်မဒ လဝ်မြိကိုကျာ်။ သတ္တမံရာဇာယတနံ။ ၇ သတ္တဟကျာ်အာဒ္ဂိုင်ရာဇာ ယတနသ္ဂဝ် တ္ၚံဆုမပိုန် ၇ တ္ၚဲ။ ၇ သတ္တ ဟ္ဂၠဲထာန် ၇ စ္ဂိ။ ဒှ် ၄၉ တ္ၚဲ။ ပ္ဍဲ ၄၉ တ္ၚဲဂွံအဟာညိကို ကျာ်တြဲဟွံဂွံကိုပိုန်။ ပန်ဇှ်ောဒမိတ်တ္ၚဲကလိ လောန်အာတဲ အာဂွံနာဍ္ဂုပမန်သာဲဏ္ဍုတပ္ပဏ္ဍုတဗဝ်ရ။ကာလမဒုင်ဍ္ဂိန်နာဍ္ဂုပမန်ဂှ်။ ဗမေင်ဟွံမွဲတဲ ကျာ်တြဲချပ်ရ။ ယဝ်ရအဲသ္ဂုင်ကေတ်နဂတာထဲအဲမ္ဂး။ကောန် အဲဂမ္ဘီတံအနာဂတ်ဂတဒးဒုင်စနဂတာ တဲရသ္ဂိ။ ကျာ်တြဲမစာရဏာတဲ ပ္ဍဲကာလဂှ် သ္ဂိစတုမဟာတ်ပန် ကေတ်ဖ္ဍေဟ်နင် ဗဗေင်တ္ၚံပန်မွဲဒမြပ် ကျာ်လစ်က်ကေဲသ္ဂိဗဗေင်ပန်သ္ဂယ်ဒှ်အာမွဲတဲ။ ကျာ်တြဲဒုင်ကေတ်နာဍ္ဂုပမန်ဏ္ဍုတပ္ပဏ္ဍုတဗဝ်ရ။ ညး စါကောကိုဒေံအာတ်ပ္ပဇနိယဝဏ္ဏုရ။ ကျာ်တြဲတီလမ္ဂုလ်ပိုန်ဗစာရဏာတဲ။ ညာတ်ဒိုသိင်ဃုတ္တရမဒှ် ရပ်ပြကာဒိုဝ် ၉၉။ မဒုင်ယ္ဍု ၅ သာ်။

ညးယ္ဍု ၅ သာ်ဂှ်ရော။ပေါက္ခရဝတီမွဲ။သီဟနာဒမွဲ။ပဉ္စဝဏ္ဏာမွဲ။ပသာဒဥဏ္ဏာမွဲ။သိင်ဃုတ္တရမွဲ။ ဍုဂ္ဂမဒှ် ၅ သာ်ရ။ သဗ္ဗညုညာတ်တဲ။ကိုဝ်ညးစါကောကိုဒေံဒဂိုန်သိ ၅ သိုသရဏာဂမနဗိတဲ။သဗ္ဗည ုခုတ်ယ္ဍုညးစါကောကိုဒေံရ။ ကောဂှ်ဇုဃာဖေဲဂှ်ဘဏ္ဍိကကျာ်ပညဗ်လဝ်ယ္ဍုညးစါရ။ သဗ္ဗညုဖ္ဂိတ် ကို့ပ်တဲဂွံခါတ်သော်ဒစ်ါတ္ဂုင်ဗ္ဂုင်ကိုဗုသာဘဏ္ဍိကရ။ ပ္ဍဲဂိတုအသာတ်ပန်မ္ဂိက်တ္ၚဲ ၃ ဂှ်၊ခါတ်သော် ဒစ်ါတ္ဂုင်ကျာ်ပြင်ဖ္ဂုကို ကောန်မ္ဂိက်စါကို စ်ထဇုတ် လဝ်ပ္ဍဲကိုပ်ဒိုသိင်ဃုတ္တရရ။ ထာန်ဒမံင်ကျာ်

၃ လဲ၍တစွာတော်။ ကျာ်ဗိုန်ကီကောန် ဗနိက်စါ။ ညးစါဒုင်ဂကန်ကျာ်တြဲတဲ့ ယွန်လစ် ဓါတ်ပွဲ
ကြောဟ်ဗိုတ်တဲ့။ ညးစါကလေင်ကျုင်ဍုင်ဒုက်ကလာပရ။ မိုဟ်ဒေါဝ်တရ်ညှိဍုင်အဖေတ္တရာဇာဂိုဝ်
ကောတ်စါတ္ကုင်။ စမိုဟ်မုဟ်နင်ဂရာတ်ဂှ်။ ဓါတ်ပ္ဍလျုးကိုရှ်ဗိုဍုင်နာ်။ နာ်တိုန်ကျုင်ကွတ်ဖျေဟ်ထာ
ခတ်သော်စါတ္ကုင်။ဆဓါတ် ၄ တ္ကုင်ဂိုစမိုဟ်ညှိဥက္ကုလာပရ။ ညးစါ မိုဟ်ဍုင်တဲ့ မြိရတ်ဗဂ္ဂဖျေဟ်
လုက်ထာ်တဲ့ဒ် အာဒ္ဓနက်ဃရတ် သက်သက်ရ။ ပေင်ကွတ်ဒ္ဓုင်ဗဂ္ဂပုဇ္ဇခတ်သော်ရ။ ကောန်မ္ဂိက်
စါဒယိုန်ပွဲဟ်ပွဲ တိုက်ပေင်ကွတ်လမဲ့ဒ္ဓုင်ရ။ ညးစါအာဂ္ဍဲဒမိင်ခတ်ကျာ်ပိတော်မလစ်ခတ်ဂှ်။ ဂ္ဍဲ
ဟွံဂွံ ဒ္ဓဟ် ၃ သ္ဂဝ်အခါ။ ဗွတ်မဂ္ဍဲအာဆိုဗိုဝ်သိုင်ဃုတ္တရဂှ်ရ။ ဂွံဗိုဝ်တဲ့ ဂ္ဍဲဒမိင်ခတ်ကျာ်ပိတော်ဟွံ
ဂွံနိတဲ့။ ညးစါစိင်တူဝ်ဗွဲမလောန်ရ။ ကာလဂှ် သဏာညှိဏုန် ချိုတမိုဟ်တဲ့။ ညှိဒိန်ဗွာရဏာတိ
ကောတ်တဲ့။ညှိဒိန်ခေါကျုင်တဲ့။ ကိုကော်ဒေဝတပိဒေဝတမသုန်မမင်လစ်ခတ်ပွဲဒိဗွင်ဖုတ်တံဂှ်။ ဂွံဒေ
ဝတ်မသုန်တဲ့။ ညှိဒိန်သ္ဍာန်ဒေဝတ်မသုန်ရ။ ဒေဝတ်ထစးဒ္ဓုင်ဓါတ်ကျာ်ပိတော်ရ။ ဒေဝတ်မုဟ်ဒုန်
ဂှ် အမြိုအ္ဂဂးယျုု။တွေးဒမိင်ကျာ်တြဲကတ္တုုသန်မလစ်ဒရုန်ကိုသဏာရ။ ဒေဝတ်ဒိမိတ္တးဒမိင်ခတ်ကျာ်
တြဲကောနာဂိုမလစ်ဒနုပ်ကိုဒမင်ကရိုန်ရ။ ဒေဝတ်ရောဟိဏိထွးဒမိင်ဓါတ်ကျာ်တြဲကသပမလစ်ဒကိုဟ်
ကိုတွံမိုင်ရ။ ဒေဝတ်ဒိအသုက်ဂွံ ဒုင်ဂကန်ကျာ်ဂွံ ထာပဏာလစ်ခတ်သော်ဒစါတ္ကုင်ဂကောဝ်ဖုသ
ဘကိုကာရ။ ဒေဝတ်ဒိပသဲဂွံထာပဏာခတ်ဍေဟ်ကွင်ကံကျာ်တြဲအရိုယျုမေတ္တဲယျုရ။ လ္ဂေင်သာ်ဂွံ
ဒေဝတ်ဘံဟိုတ္တိညှိဒိန်တဲ့။ ညှိဒိန်တလသ္ဂဝ်စါဂွံ မိင်တဲ့။ မိဟ်မိုတ်စရိုတ်ကိုဒေဝတ်တံခဲရိုင်ဒမိင်
ခတ်ကျာ်ပိတော်ရ။ ညှိဒိန်ဂွံ ညာတ်ကောတ်ဒမိင်ခတ်ကျာ်ပိကော်တဲ့။ ပပ္ပဇ္ဇသကာဒြပ်ရတ်ဟွံတိကို
ဗွတ်တ္ဂုဝ်ရ။ ကာလဂှ်ဒိုတ်မ္ဂိဟ်ဒေဝက်ပပ္ပဇ္ဇခတ်သော်ဟွံတိကိုဗွတ်တဂိုရ။ဒိုတ်မ္ဂိဟ်ဒေဝတ်ညိင်
ကျာ်တြဲခဲ့ရှ်သ္ဂဝ်ကိုရ။ ကာလဂှ်လတူဒိ ဇမ္ဗုဟ်ဒ္ဓောင်ကွဒကဟ်ကျုတ်တိုန် ရာင်ဆာဲတ်ပပ္ပဇ္ဇခတ်
သော်ကျာ်တြဲရ။ ညှိဒိန်ရပ်တ္ဂုဝ်ဗိုတ်။ ဒေဝတ်ဂမ္ဂိုင်ရပ်တ္ဂုဝ်ထစ်တ္ဂုဝ်ဒြန်တဲ့။ ခဲ့ဂှးတ္တိုင်ဂွံခတ်
ရ။ဇမ္ဂိုင်အနဝ် ၄၀ ဟတ်သဝ်ဒ်င်ညှိပန်ဗိုဟ်ပန်ကွင်တုပ်သ္ဂဟ်ရ။သယိုဟ် ၇၀ ဟတ်သဝ်ဒ်င်။ ဒ္ဓပိ
မရုတ္ဒ။ဂ္ဂဗရုတ္ဒ ၂၇ ဟတ်သဝ်ဒ်င်သ္ဂဟ်။ တွံထစ်ထမ္ဂတ် ၆ ဂတော်။ မ္ဂဲမ္ဂဲဂတော်ဂှ်ညှိဂွဲ မ္ဂဲဟတ်သဝ်
ဒ်င်။ ဇမ္ဂိုင် ၇၀ သဝ်ဒ်င်။ အနဝ် ၄၀ သဝ်ဒ်င် တွံဇမ္ဂော် ၆ ဂတော်ဂှ်ညှိဒိန်နင်တဲ့။တွံ ၄ ဂတော်ဂ
လက်ဂိုလစ်ဗဒါပန်ဗိုဟ်တ္တိုင်။ တွံမ္ဂဲဂတော်လးဂတာတ္တိုင်။ တွံမ္ဂဲဂတော်ဂဒိလတူပါင်တ္တိုင်ရ။လ
တူတွံလးဂတာဂှ်လစ်ဇာထစ်ဇာဒြန်ဇာမ္ဂိက်ဇာမဲ့ဇာဖုသ ရာ။ ဇာသုံမထိုက်ဇာသာရဂိ။ ဇာထဲဂှ်
ထပ်မလစ်။လတူဇာထပ်ဂှ်ထပ်ဂှ်လစ်ရေဝ်ထပဟ်ရ။ စုတ်ဗပေင်လစ်အနက်ဃရတ်ထပ်ပြကာ။ လတူစရိ
ထပ်ဂှ်လစ်ဗှ်င်ထဲဂှ်ရ။ ဗှ်င်ထစ်ဗှ်င်ဒြန်ဗှ်င်မ္ဂိက်ဗှ်င်မဲ့ဗှ်င်ဖုသ ရာဗှ်င်သုံမထိုက်ဗှ်င်သာရဂိ။လတူဗှ်င်
၇ လစ်ဒေန်ထပ်။ ဒေန်ထစ်ဒေန်ဒြန် ဒေန်မ္ဂိက်ဒေန်မဲ့ဒေန်ဖုသရာဒေန်သုံမထိုက်ဒေန်သာရဂိ။ လတူ
ဒေန်ထပ်ဂှ် ညှိဒိန်မသ္ဍာန် လစ်ရုပ်ဖုသဘကိုကနယဂ်တမ္ဂတ်ကိုယိုက်လစ်တစ်ဇလိင်သရေင်မ္ဂိက်
တမ္ဂိက် ဘမွဲဆေင်ရက်ကိုမုက်ဇကုသရေင်မ္ဂိက်။ လတူသရေင်ဂှ်လစ်ဒလာင်မ္ဂိက်။ လတူဒလာင်မ္ဂိက်
ဂှ်လစ်ကြောဝ်မ္ဂိက်။ ပွဲကြောတ်ဂှ် မလစ်ခတ်သော်ဒစဝ်တ္ကုင်ရ။ ဍုာ်သ္ဂဝ်ဒိသိုင်ဃုတ္တရဂှ်။ ညှိဒိန်
ညှိတ်ဗဒ်ကမ္ဂိုင်ဒိန်မဂွံ ဗလိုပ်ခတ်ဝဲ။ ညှိဒိန်မသ္ဂိုင်ခတ်ဒစါတ္ကုင်ရ။ တွံနက္တုမင်လစ်ဓါတ်
သော်ဂှ်။ သရာဲရုပ်ကလော်တရ်ညှိဒိန်ဗဒ်လစ်။ ဗံမတက်ပပ္ပဇ္ဇဓါတ်သော်ဂှ်။ ညှိဒိန်တ္တိုဗဒ်ရုပ်က
လော်မွဲ။ ညှိဂေါဝ်ဆာဲဂးယျု။ ထောံဗံစါဂှ်တ္တိုဗဒ်ရုပ်ကလော်စါ။ မွဲဂှ်ဒ်ညှိဇမ္ဗုကာ။မွဲဂှ်ဒ်ညှိဗံက်သ္ဂဂး
ယျု။ကွုသင်ညှိဒိန်ဂှ်တ္တိုဗဒ်ရုပ်ကလော် မွဲညှိသဂးယျု။ တ္ဂုဝ်ညှိဒိန်ဂှ်တ္တိုဗဒ်ရုပ်ကလော်မွဲ။ ပုဏ
ကယာကွဂးယျု။ တြာမိုတ်ဂှ်တ္တိုဗဒ်ရုပ်ကလော်မွဲ။ ညှိဇယျုဂးယျု။မ္ဂေဝ်ကိုတ်ညှိဒိန်ဂှ်တ္တိုဗဒ်ရုပ်က
လော်မွဲ။ ညှိဂိုဍုာ်ဂးယျု။ ညှိဒိန်ပအာမိထာန်ညှိတ်ဗဒ် ရုပ်ကလော်တရ်တဲ့ ကိုလစ်ယျုဒိကို လ္ဂုဟ်
ရ။ရုပ်ကလော်တံဂှ်မတ်ပွဲသိကျာ်လဂုင်တော်ရ။

ပွဲကာလဂှ်မ္ဂိဟ်မကောန်ဗိုတ်တံဂှ်ဍုာ်သွက်သုင်ဟွံမွဲ။ အကြာဗွပ်တွံဒိတံဂှ် ဍုာ်ဗလာဲဗတိုဟ်တ္ဂုဟ်
တိုန်ရ။ ဍုာ်ဂှ်သ္ဂုင်တ္ဂုဟ်တသန်။မ္ဂိဟ်ဒေဝတ်တံဂမ္ဂိုင်ဂွံသုင်ဖဲလဲဒိုတ်ရ။ ဍုာ်ဂှ်ညးတက်မိုင်ဆေဝ်
လစ်ဍုာ်ဂွံလ္ဂကိုဒးဗိုင်ညး။ ညးဂမ္ဂိုင်ဂွံသုင်ညှိဒိန်ဂး။ ဍုာ်ဟွံကိုဒးဗိုင်ဒိန်ဂး။မြပတ်အာတဲ့။ဍုာ်ဂ

မ္ဂိုင်ဗၞိန္ဒ္ဍဂ္ဍုညးဂ္ဍးလ္ဍုပ်ရောင်။ညံင်ခါတ်မပ္ဍသ်ပ္ဍသ္ဂိုင်ပိုသ္ဂေ့ံထာပဏ္ဏာသန်သ္ဂံသ္ဂိဗၞိန်ဂးတဲ။ယ္ဂံ စလိင်မ္ဂေံကိုတ်အဲမပြမိုအဲမပပူဇခါတ်ကျာ်ဂ္ဂံကိုတ္တိဒြရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ဓူးဇကုအဲညိ။ သ္ဂိဗၞိန်ပဏ္ဏာ ပအမိထာန်တဲ။မ္ဂေံကိုတ်ဂှ်တ္တိဒြရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ရ။

ဂ္ဂကျာ်သုဇာတာပဏ္ဏာပ္ဂန်ရ။ ဌိကိုပ်ဌိကြောင်အဲဂ္ဂံကိုဒြရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ညိဂးတဲဒြအာရုပ်ထဝ် ထမ္ဂတ်ရ။ ဂ္ဂကျာ်သုံခမ္ဗာပအမိထာန်ပ္ဂန်။ကြိယာပသာခဲ့အဲပ္ဂံကိုဒြ ရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ညိဂးတဲဒြအာ ရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ရ။ ဂ္ဂကျာ်သုန္ဒာပအမိထာန်ပ္ဂန်ရ။ သ္ဂဲကြောင်အဲဂ္ဂံကိုဒြ အာရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ညိဂးတဲ။ ဒြအာရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ရ။ ဂ္ဂကျာ်သုမိတ္တာပဏ္ဏာပအမိထာန်ပ္ဂန်ရ။ ကြိယာဂရောပ်ပြုပ်အဲဂ္ဂံကို ဒြအာရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ညိဂးတဲ။ဒြအာရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ရ။

ရုပ်သ္ဂိဥက္ကလာပသ္ဂိဗၞိန်သောန်လဝ်နထဝ်ထမ္ဂတ်ရ။ ရုပ်သိရိသုန္ဒေါခ။ ရုပ်ဂ္ဂကျာ်သိရိမာယာ။ ရုပ်ပဇာပတိဂေါတမိ။ ရုပ်ဘိမ္ဗာရုပ်ရဟုလ။ ရုပ်အနန်ဒရုပ်တ္ဂးဒ္ဂုံ ဗ္ဂိုအသီတိသာဝက။ ရုပ်သ္ဂိလ ဂုင် ၃၂ ဒတောဝ်။ရုပ်ထဝ်ထမ္ဂတ်ဖအိုတ်ရ။ သ္ဂိဗၞိန်သောန်လဝ်တဲ။ ရုပ်တံဂှ်လ္ဂေင်လ္ဂေင်ကိုသိကိုဒ္ဂိုင် ခါတ်ကျာ်တြဲရ။ ညံင်ရကျာ်တြဲမဒ္ဂိုင်ပ္ဂဲဘာဇေတဝန်တေံကို။ သ္ဂိဗၞိန်မိရေင်လဝ်တဲ။ ဗၞိန်ဖျေယ်လဝ် စက် ၆ တန်ဂေတ်ဒ္ဂိုင်တ္ဂံတဲဒ္ဂိကိုလ္ဂုပ်ရ။ဗကထဝ်မကပြန်ဒေဝတာတံပပူဇပ္ဂံတ်ကိုဗ္ဂတ်တ္ဂုဝ်ရ။ရုပ် သ္ဂပ္ဂာင်သ္ဂဒေဝတာတံပပူဇလဝ်ကိုဂိတမးတရ။ ဒေဝတလ္ဂိုပပူဇမ္ဂိက်ရတ်ဇမန်ရတ်ဏ္ဍထဝ်ကြက်ဏ္ဍ ထဝ်ဇမန်ဏ္ဍထဝ်ကြိုဏ္ဍမ္ဂိုဒြပ်ဏ္ဍကိုန် ဒြပ်ဏ္ဍဒက်ဒြပ်ဏ္ဍသ္ဂာဒြပ်။ စလန်ကြကောတ်မြမဝ်ဒေဝတာတံပပူ ဇလဝ်ပ္ဂါင်ဒြပ်တံဂှ်။ ဒ္ဂိကိုလ္ဂုပ်ပ္ဂံဂ္ဂံ ဒ္ဂုက်ရဏ္ဍဒြပ်ပ္ဂံဂ္ဂံဇြ။ မြမဝ်ပ္ဂံဂ္ဂံပဲ။ ဒ္ဂိကိုမသုန်လ္ဂိသ္ဂေ့ံသ္ဂိဗၞိန် အမိထာန်လဝ်ရ။

မူကာလမသလိုင်ခါတ်သော် ဂ တ္ဂုင်ဂှ်ရောယဝ်သ္ဂး။မဲ့သက္ကရာတ် ၁၃၃ ဂိတုအသာတ်*ပန်မံက် တ္ဂဲဒ္ဂါဂှ်။ ဖုသာကိုဘဏ္ဍိကမဂ္ဂံခါတ်သော်ဒစံတ္ဂုင်စံမိုပ်ကျုင်ချုင်ဥက္ကလာပတဲ။ ခါတ်ပန်တ္ဂုင်မ ကော်အာဂှ်။သ္ဂိဥက္ကလာပပအမိထာန်တဲ။ သ္ဂိပံက်ရိုင်ခါတ်သိဒစါတ္ဂုင်ကျုင်မိုပ်ဒ္ဂိုဒ္ဂိုင်ပ္ဂဲကြောတ်မိုတ် ဂှ်ရ။သ္ဂိသိဖုသာဘဏ္ဍိကညာတ်ခါတ်ဂှ်တဲ။ မိပ်မိုတ် ပူဒြမ္ဂံမလောန်ရ။ မိုပ်တဲဆမဂ္ဂဲဒ္ဂိုင် ဒမိင်ခါတ် ဗိသ္ဂေ့ံတဲ။ ပ္ဂဲသက္ကရာတ် ၁၀၆ ဂိတုဒ္ဂိုန် ၁၂ မံက်တဲ အဗိုတ်ပ္ဂဲလက်မေထုန်ဂှ်။ ဗလ္ဂိပ်ခါတ်ပ္ဂဲဒ္ဂိ ရဏ္ဍဂိ။*ဒ္ဂိဂှ်တ်သ္ဂဝ်ကျာဒ္ဂိသိင်ဃုတ္တရ။ ဗပေင်ဗဝ်ရဂိုန်ပ္ဂဲတ္ဂဲဗုဒ္ဓဝါ ပ္ဂဲယက်တူဗိသ္ဂိနက်သတ်မြိုတ်ခ ဒိုက်။ပ္ဂဲကာလဂှ်ညးမသလိုင်ခါတ်သော်ဒစါတ္ဂုင်ပ္ဂဲဒ္ဂိသိင်ဃုတ္တရဂှ်ဂပ်ဂဝ်သ္ဂိ။

လ္ဂေင်ကျာ်မဒဂိုန်ဝဟ်ဂှ်တုန်။ အဒိဂှ်ကျာ်ဒဂိုန်ပ္ဂဲထာန် ဏ္ဍသိပဏ္ဏာမိဂ္ဂဒါပိုန် ဇရေင်ချုင် ဗရာန္ဒသိ။ တ္ဂး ၆၀ မဏ္ဍကောဏ္ဍာညမဂ္ဂံဒြအရှန်။ဗပေင်ဂှ် ၁၅ ဂှ်ပ ပ္ဂာတဲ။ မ္ဂဲဇ္ဂေက်ဂှ်ကျာ်တြဲမ္ဂဲဇကုမ္ဂေံအာဂြိုပ် တောဝ်။ ကောန်သ္ဂိ ၃၀ တိတ်ဝေင်ဂြိုပ်ဆိုဒးကျာ်တဲ။ အာတ်ဒဒြဂမ္ဂိ။ဘောဘိက္ခဝေါ။ယာံသဗ္ဗညုဂး ဟ်ဂှ်ဂမ္ဂိပယင်ဂ္ဂံဓဝ်သိုညး ၃၀ ရ။ ဓါဇ္ဂေက်တဲသ္ဂိသဝ်ဂှ်။ သဗ္ဗညုအာမိုပ်ဏ္ဍသိဥရုဝေလကဿပ သဗ္ဗညုထဇးပါတိဟာဂ္ဂိုင်ကိုသ်တဲ။ ဏ္ဍသိဥရုဝေလကဿပပ္ဂောတ်မာန်ဖျုဝ်မိုတ်အာတ်ပင်မ္ဂိုင် ကျာ်တြဲတ္ဂံကိုခဝ်ဂ္ဂံဒြဒဒြအရှန်သိုဒေံခါသိုတ္ဂးလ္ဂိဂ္ဂံဒြအရှန်ဒအိုတ်ရ။

ဂှ်ကာလဂှ်ကျာ်တြဲကော့ံအာဏ္ဍံသိင်ဃိုရ။ ကျာ်တြဲမိုပ်ဏ္ဍံသိင်ဃိုတဲ။ ပ္ဂဲကာလဂှ်မ္ဂိဟ်ပ္ဂံမ္ဂဲ။ ပ္ဂဲဏ္ဍံ သိင်ဃိုဂှ်ကော်မဒ္ဂိုင်ပ္ဂဲဏ္ဍံဂှ်ရောင်။ ကျာ်အာတ်ဒ္ဂိုင်ကိုဝ်ကော်ဂှ်ရ။ဆမ္ဂဲသ္ဂာဂှ်ကလော်မကိုဝ်ကျာ်ရ။ ကျာ် ဂ္ဂးသ္ဂာစမ္ဗခန်ရ။ ဒ္ဂဲဂှ်မဒြမပိယင်ဂစေတိဂးယျု။ ကျာ်ဂဇံဒ္ဂဲဂှ်န္ဒသ္ဂာကျာ်ဂှ်လျုးတိတ်အာညံင်ဒ္ဂာ်သ္ဂဲ ဒ္ဂာ်သ္ဂာ်ကို။ပေင်အာအလုံဏ္ဍံဂှ်ကော့်သ္ဂက်မံင်ပ္ဂံမ္ဂဲရ။ကော့်ဒကော့ံအာဏ္ဍံသ္ဂာင်ဒအိုတ်ရ။ ကျာ်ဗက်မ ဒကော်ကော့်တဲ။ကျာ်အာဏ္ဍံဂုရုဒိပ္ဂတ္ဂံခဝ်ကိုဒေဝတဂုရုဒိပ္ဂတံဂှ်ရ။

န္ဒဂှ်ကျာ်ကလေင်ကျုင်ကို ဏ္ဍသိဥရုဝေလကဿပပ္ဂန်တဲ။ သိဏ္ဍသိဗိကောကိုဒေံ။ သိတ္ဂးလ္ဂိအာဂ ကော့ံကျာ်အာမိုပ်ချုင်ရာဇာဂြိုပ်တဲ သ္ဂိဘိမ္ဗသာမိင်ပရိုင်ကျာ်ဇက်တိတ် သိဇန်တံညးစံဓါလဟုတ်

---

* The Rangoon Ms has ပသာ်

* Schmidt has မူရဏ္ဍဂိ။ One Ms has လဂှ်ရဏ္ဍဂိ and one story of the Shwe Dagon has simply ဒ္ဂိရဏ္ဍဂိ။

အာတ်ပၚမှ်ၚ်ဓဝ်။ ကျာ်တြဲတွံကိုမ်ၚ။ သ္ဂီသိုညးခြာ်ဇၞါလဟုတ်ဂွံဒှ်သောတပန်ရ။ ညးမွဲလဟုတ်ဂှ်ဆသရ ဏာဂမနပိဂွံဒဂိုန်လဝ်ရ။သ္ဂီခန္နီ ဘာဝေလုပိုန် မွဲဖိုန်ကိုကျာ်တြဲတဲ့ ကျာ်ဒဂိုန်ဗိဒှ်ပ္ဍဲဇရေင်ဍုင်ရာဇာပြုတ် တဲ။ကာလမသလိုင်ဓဝ်သော်လဂုင်ဂှ်။ ကျာ်တဇရေင်ဍုင်ရာဇာပြုတ်ဂှ်ရ။ ဂပ်ဂပ်သ္ဍိ။

သလိုင်ဓါတ်သော် ၈ တ္ကုင်တဲ။ သ္ဂီဒက်လဝ် စေတီထဝ်ထမ္ဘတ်။ နမတ်မွဲသက်သက် ထ္ကက်ပတိ ပြဲဍာတ်။ ဇကုသ္ဂီအိန်မရပ်တြာမိုတ်။သ္ဂီဗြိုပဗိည္ကုင်။ မွးဍိုၚ်ထဝ်ဍိုတ်ပြန်။ မွးဍိုတ်ပြန်ဍိုတ်သဲ္ခု။ မွးဍိုတ်သဲ္ခု ဍိုတ်သ္ဂုာ်။ မွးဍိုတ်သ္ဂုာ် ဍိုတ်ပသဲ။ မွးဍိုတ်ပသဲဂှ်ဍိုတ်တွံ။ မွးဍိုတ်တွံဍိုတ်သ္ဂိုင်။ မွဲသ္ဂီဇ ဒိုတ်ထ္ကက်ပတိပြဲဍာတ်သိုထပ်ထပ်ရ။ဒက်စသေ္ဂလဝ်စေတီထပ်ထပ်။မ္ဂိုဟ်ဒေဝတာဒှ်မိုတ်မွဲဒိုတ်ရ။ သိုဍုက်မွးထပ်ထပ်ဂှ်။သလုင်စေတီကဝ်ထပ်ဟာတ်။ ဗွတ်တမာခဍိုင်ထဝ်သဒှ်ရ။ သလုင်စေတီဇါခြာ်ဒ ဇါဟာတ်သဒ်ဒ်ဝ်ရ။ ကြဂွံညးပြေင်ညးလဂုင်ညးဍုင်ဟံသာဝတီဒိုတ်ညးပိဍုင်ဂွံ ဒက်သလုင်ဇနော်ပ တိတ်ဏာအဆက်အဆက်ရောင်။

ယြပ္ဍုကိုမွဲဂျဲသ္ဂော်ရဂ်ပပ္ဍုဇ်သကာင်ါတ်သော်ဂွံတဲ။ သ္ဂော်မွးန္ဍုအးပဲပန်ရ။ သ္ဂော်အာစိုပ်ဍုင်သ္ဂုဝ် တရဘိုရ။သာ်ဂွံကျာ်တလလိုက်ပိမဟိုလဝ်ရောင်။ဒိုတ်ညးဒိုတ်အဲစိုပ်ဥတ္တုသဒ်မယတဲ။ တိုက်တိုက် ဥၚ်ဥၚ်မဒးမ္ဂေါအာစိုပ်ဓဝ်သော်လဂုင်ရောင်။ ဒေဝတတုန်လေစမ္ဂစမ္ဂကာလအာသိကြဲဒိုင်စေတီ ဓ၊တ်ကျာ်လမိုန်ရ။ ယြပ္ဍုကိုမွဲသ္ဂော်အာစိုပ်စေတီဓဝ်သော်လဂုင်သ္ဂော်လ္ဂောဝ်ဂျဲသ္ဂော်ရဂ်ပ္ဍုး။ဒေဝတ အလုံစက္ကဝါဂွံသ္ဂိက်မ္ဂိုက်ဂုၚ်သန်ဟောင်။

န္ဍုသ္ဂီဥက္ကလပမပဒှ်လဝ်တဲ။ သ္ဂီလဂုင် ၃၂ ဒတောဝ်အဆက် အဆက်ကေ္ဂာန် မိုတ်ဂျဲသ္ဂော်ရဂ်ပ္ဍုဇ် သကာရိုဟ်ပဂွံမာန်ရ။သာ်ဂွံလ္ဂေင်ဍ္ဂိုဒှ်ဓဝ်သော်ကျာ်လရုင်ရ။

ကျာ်တီလမ္ဂုံပိုန် ကျာ်တြဲပ္ဍုန်တုန်။ န္ဍုမဒှ်ကျာ်ပန်ခြာ်ဒမိတ်တဲဂှ်။ ကိုဝ်ဓဝ်ကိုဇုသဘာဏ္ဍိကတဲ။ မွဲဂှ်ဒဂိုန်ဇရေင်ဗရာန္ဍသိ။ ပိဂှ်ဒဂိုန်ရာဇာပြုတ်ဒှ်ပန်ဂှ်ရ။ မသုန်ဂှ်ဒဂိုန်ဝေသာလိ။ဘာရဂှ်မကုလပဗ္ဂတ။ ထပ်ဝဟ်တိုန်ဒဂိုန်တာဝတိင်။ ဒစေါဝယ်ပ္ဍဲတွံသုသုဂိရိ။ တွံဂှ်မတုပ်ညုံင်ကျာ်ဟိုတ်ဂှ် ရသုသုဂိရိညးဂး ရောင်။ ဒမိတ်ဂှ်ကောသံဗိ။ ဇှ်ဂှ်ပြိုပ်ပါလိလဲ။ ဇှ်မွဲဂှ်စေတီယမြဖ္ဂန။ ဇှ်ဇါဝဟ်- ဝရဍ္ဂရာ။ ဇှ်ပိဝယ် ပြိုပ်ဘေရသက္က။ ဇှ်ပန်ဝယ်သာရဂှ်။ ဇှ်သုန်ဝယ်ကပ္ဂိလဂှ်။ ဇှ်တရဂှ်ထာန်ကလော်အလာဝဂါမညန် ကိုဍုင်အလပိ။ဇှ်ထပ်ဂှ်ဇှ်ဒစေါဝယ်ဇှ် ဒမိတ်ဂှ်ဒဂိုန်ပ္ဍဲပြိုပ်ဇာလ။ဇါခြာ်ဂှ် ၂၁ ဂှ် ၂၂ ဂှ်ဒဂိုန် ပ္ဍဲပြိုပ်ဘေ ရသက္ကကိ။ ၂၃ ဂှ် ၂၄ ဂှ် ၂၅ ဂှ် ၂၆ ဂှ်ဒဂိုန် ပ္ဍဲတွံဇာလိယ။ ၂၇ ဂှ် ၂၈ ဂှ်ပ္ဍဲဍုင်ကပ္ဂိလဂှ်ပ္ဍုန်ရ။ ကွာ်တဲအာဒဂိုန်ပ္ဍဲရးဝေသာလိ။ ပ္ဍဲကွာန်ဗိကျာ်ဒဂိုန်တဲ။ န္ဍုဂှ်ကျာ်အာစိုပ်ခုသနာရဒ်။ ပ္ဍဲဥဗျာန်သ္ဂီ မဝ်လာဂှ်ရ။ကျာ်တြဲပပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

အယုက်ဇါခြာ်ဒမိတ် သ္ဂော်ကျာ်ဇတိတ်ပဂမ္ဂိ။ ပဒုက္ခစရိယာတရသ္ဂော်တဲဒှ် အယုက်-၃၅ ဒှ်ကျာ် ဂွံဒိုင်ပန်ဍုသုန်ဂှ်။အယုက်ပေင် ၈၀ ကျာ်တြဲပ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲဓါတ် တီလမ္ဂုံပိုန်ကျာ်တြဲ ၈ ဗြုန် ာင်။ပသာ်တ္ဂေင်ဓဝ်ကျာ်တြဲရော။မဟာတ္ဍာ။မုဂ္ဂမာသဓ။ မဍ္ဂိမာ။ ဘိဏ္ဍတဏ္ဍုလာ။ခုဒ္ဒကာ။သာ သ(..)ဏ္ဍာ။ဍုမာခါတုပိသေသတော။

မဟာတ္ဍာ။ ဓါတ်မဇ္ဂော်လောန်ဂှ်။မုဂ္ဂမာသာဓ။ ဗွတ်တမာမဓဲမုက်။မဍ္ဂိမာ။ဓါတ်ဒးဗွတ်ဂှ်။ဘိဏ္ဍ တဏ္ဍုလာ။ဗွတ်မွဲဒကုတ်သ္ဂု။ခုဒ္ဒကာ။ ဓါတ်မသ္ဂုတ်ဒိုတ်ဂှ်။သာသပမဏ္ဍာ။ဗွတ်တမာမရဲရ။ဍုမာ ခါတုပိသေသတော။ဍုဂွံတ္ဂေင်ဗွတ်ဓါတ်ကျာ်ရ။ဂပ်ဂဝ်သ္ဍိ။

မဟာတ္ဍာ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ။ မဍ္ဂိမာ။မုတ္တိရုပ္ပါဓ။ ခုဒ္ဒကဗကုလဝဏ္ဏာ။ ဍုမာဓါတုပိသေသတော။ မဟာတ္ဍာ။ ဓါတ်ကျာ်မဇ္ဂော်လောန်ဂှ်သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ။ ဒှ်ညုံင်ရသာ်ထဝ်ရ။ မဍ္ဂိမာ။ ဓ၊တ်ကျာ်ဘဇးဓါဝ် ဂှ်။မုတ္တိရုပ္ပါဓ။ဒှ်ညုံင်သာ်မွဲရ။ခုဒ္ဒကာ။ဓါတ်ကျာ်မသ္ဂုတ်လောန်ဂှ်။ ဗကုလဝဏ္ဏာ။ဒှ်ညုံင်သာ်မကြေ်ရ။ဍု မာခါတုပိသေသတော။ဍုဂွံလ္ဂေင်သာ်ဓဝ်တီလမ္ဂုံပိုန်ကျာ်တြဲရ။

ပ္ဂောဝ်ဓါတ်ကျာ် ၈ ဗြုန်ဗ္ဍးခြောနမပရုံဂှ်တုန်။ ဓဝ်မွဲဗြုန်တဍုင်ရာဇာပြုတ်သ္ဂီအဇာတသတြုမ ဏာပနာ။ ဓဝ်မွဲဗြုန်တဍုင်ဝေသာလိ။ ဓဝ်မွဲဗြုန်တဍုင်ကပ္ဂိလဂှ်။ ဓါတ်မွဲဗြုန် သ္ဂီမဝ်လာတော်မ

ထာပနာ။ ဓါတ်မ္ဂဳဗြဲၚ်တၞဟ်ရာမဂၢ။ ဓါတ်မ္ဂဳဗြဲၚ်ဂှ် တပ်ပၠိုဟ်ဝတ္ထုဒိပ္ပကာ။ ဓါတ်မ္ဂဳဗြဲၚ်ဂှ် တၞဟ်ပါဝ။ ဓါတ်မ္ဂဳဗြဲၚ်တၞဟ်ဍုထာနာရဝ်။ ဇြုဲဓါတ်စေတီဒစါ စ္ကိရ။

ချုးကြက်စလန်ညးဍုန်စေတီမ္ဂဳတ္ဂောင်ဒှ်ဒမိတ်တ္ဂောင်ရ။ သ္ဂိုင်ထဝ်သ္ဂုဓါတ်ဂှ်။ ဗမ္ဂးမြောနဍုန်လဝ်စေတီမ္ဂဳတ္ဂောင်ဒှ်စေတီဂှ် တ္ဂောင်ရ။ ကာလဂှ် ဓါတ်ဂဍောင်မတ်ညှုံတပ်ပၠိုသ္ဂိတ္ဂံရ။ ဓါတ်ဂဍောင်မတ်ဗ္ဂိတပ်ပ္ဂိုသ္ဂိဂိတု။ ဓါတ်ဌေက်ပၞ္ဂဲဗြဲတ္ဂောင်တပ်ပ္ဂိုရးမန်ပိရ။ ဓါတ်သဵုဇကုကျာ်ဒစါကိုတ်။ သဵုကၠုပ်ဒမိတ်ကိုတ်ဓါတ်တဂှ်ဒေဝတတရးလဝ်အာလုံစၞက္ကဝါပိုဒ်ရ။ ဓါတ်ဂ္ဂေဟ်ည္ဂုံလတူသီသဵုဝန်ဇာတာ။ သီယာဝတ်ဗ္ဂိတ်တဲကျာ်တပ်ပ္ဂိုတာဝတိင်။ ဓါတ်ဂ္ဂေဟ်ည္ဂုံသ္ဂိဝ်တၞဟ်နဝ်။ ဓါတ်ဂ္ဂေဟ်ဗ္ဂိသ္ဂိဝ်တဂန္ဓ ရးမ္ဂးဍုင်သ္ဂင်ထေဝ်။ ဓါတ်ဂ္ဂေဟ်လတူတၞဟ်ကလိင်ကရ။ ကြဝ်ကောဝ်တၞဟ်သိင်ဃိရ။ ဗဗေင်သ္ဂာဒစုန်တၞဟ်ဝဠ္ဂီရး။ သ္ဂိုင်တၞဟ်ကုသာဝတီ။ ထ္ဂဲဂဒေါတၞဟ်သီလဝ။ ကာယဗန်တၞဟ်ပါတလိပုတ်။ သ္ဂုက်ဍုဝ်တၞဟ်စဗ္ဂါနာဂိ။ ဓါတ်သဵုဥဏ္ဏလုံသဵုကောင်မဒစးတိုန်ဂှ်။ တကောသလရးမ္ဂးဍုင်သာရဂှ်ရ။ ည္ဂိုပ်ကျာ်တၞဟ်ဗြဲ။ ယာတ်ဇမိုက်မိုင်တၞဟ်ပါသဏာက။ သ္ဂာဂဇ်ကျာ်တၞဟ်အာနန္ဒ။ ဗိုဝ်ဗရတ်ပ္ဂတ်ဒကောဝ်ဗဂုတ်ပ္ဂတ်တၞဟ်မိတ္ထိ။ ဒမင်ကရိုန်တၞဟ်ဒေဝဟာဏ။ ဇုန်နိုင်တၞဟ်ပတ္တနာဂိ။ ပ္ဂဲထာန်ရးမန်ပိဝ်ဂှ်။ ဓါတ်သဵုကေဲကိုး။ ဓါတ်သဵုဇ္ဂောဝ်ကိုး။ ဓါတ်သဵုဂ္ဂေင်မတ်ကိုး။ ဓါတ်ဗြိက်ကြုပ်ကိုး။ ဓါတ်ဌေတ်ကိုး။ တရးဓါတ်ဂိုင်သန်ရ။ သ္ဂိက်ဂုတိမ္ဂဲတရးဂှ်ယဝ်သ္ဂဟ်ပ္ဂး။ ပ္ဂဲဂဝံပတိကိုး။ ပ္ဂဲဓါတုဝင်ကိုး။ ရိုင်ကေတ်ရ။ ဒ္ဂဲဝ်ပိုဟိုမ္ဂဲကမ္ဂန်ရောင်။

ပ္ဂဲလ္ဂေဝ်ဓါတ်ပိုဟိုဝ်ဂှ်။ ယြိပ္ဂိုမ္ဂဲဝ်သဠီဍတ်လဝ်ပ္ဂး။ ဝ်လဖ္ဂဲဗန္ဂိဝ်မ္ဂဲသဏာဝ် လယုင်သူစရိုတ်ဝ် လ္ဂောဝ်လဒိုယ်လ္ဂိုန်ကာလပ္ဂး။ ဂ္ဂဲဗ္ဂးရ္ဂုအာပါပန်ဘုံရ. တဲဂ္ဂဲအာမိုပ်ဍုင်သ္ဂိဝ်တရ်ဘုံဟောင်။

ပ္ဂောပ်ဓါတ်ကျာ်တြဲဒိုတ်သီဝ်ဂှ်။ ဓါတ်သဵုဒစဝ်တ္ဂောင်စေတီလဂုင်ဝ်ဂှ်။ ဒှ်ဓါတ်ဒမ္ဂုကိုပ်က္ဂာဒိုတ်ရ။ မ္ဂဲမိုသိင်ဃုတ္တရတုန်လေဝ်။ ဒှ်ဒမံင်ဓါတ်ကျာ်သီမသုန်ရ။ ဟိုတ်ဂှ်ရထာန်ဓါတ်လဂုင်ဂှ်တ္ဂံဍုင်တ္ဂံ ရးဒးဒးကာလတဲ။ ညးမဒးဇ္ဂေါ အာဂိုင်ရောင်။

မ္ဂဲကြဝ်ဒှ်အာသုညဂရညးဟ္ဂံပဗ္ဂတ်ရ။ ပ္ဂဲလက်ထက်သီအသောကမ္ဂေရာဇာတလဍုင်ပါတလိပုတ်ဥဒဲဒမံင်ဓါတ်သဵုရ။ ပ္ဂဲတတိယသံဂါယနဂှ်။ ကျာ်ပပရိနိမ္ဗာန် ၂၁၈ သ္ဂဝ်တဲ။ သက္ကရာတ်ဍုင် ၃၉၆ ကာလဂှ်သီအသောကမ္ဂေရာဇာကိုအာဂ္ဂဲဒမံင်ဓါတ်သဵုတဲ။ တလအရှန် ဓါမုဂ္ဂလိပုတ္တ ကိုဥတ္တရထေ။ မဟိုထေရးကိုဒမံင်ဓါတ်သဵုဂှ်ထေရးကိုသီတဲ။ ဟိုတ်ဒယ်သုညဂရဂှ်ရဒ္ဂဲဒမံင်စေတီတ ရဲဟ္ဂံမ္ဂဲ။ လီလဝ်ည္ဂးအာ။ ထေတလအရှန်ဓါတလထေရးကိုသီဂ္ဂဲတိဒမံင်ဓါတ်တဲ။ ကိုဂ္ဂးတးဆုဒုန်က ဟာန်တံဂှ်တဲ။ သီဒက်လဝ်ပြာသာတ် ဍက်ရိုတ်စုတ်အင်ဂမံ့စုတ်ဗြာန်ဇ္ဂတ်ထဝ်တဲ။ သီအသော အာထာန်ဒမံင်ဇကုရ။ ၁။

ဒိအသောကမ္ဂေရာဇာ ၈အာသ္ဂိဝ်တဲ။ ပ္ဂဲလက်ထက်သီတတ်ဒဗိင် ဇက်ဇ္ဂဲရုရသိပြေဒ္ဂေင် သီမိ သ္ဂိက်ဍုန်ဏာဓါတ်သဵုချုပ်တဲ။ ပ္ဂဲမဖျေဟ်ကၠိုဝ်ဓါတ်သဵုဂှ်။ လမိုတ်ဇ္ဂေဝ်တ္ဂိဒှ်ပဟ္ဂံမာန် ဗု ဂ္ဂိုင်ထဝ်မ္ဂဲတဝ်မြဲသ္ဂုမိုတ်။ ကလိပ္ဂုဇ်ဓါတ်မ္ဂဲဒိုယ်အဂ္ဂဲဇ္ဂါပ္ဂောပ်ဍြက်ပ္ဂုဇ်လဝ်တဲ။ ကလေင်တိုန်အာဍုင်ဇကုရ။ ၂။

ပ္ဂဲလက်ထက်မင်စေသူမဇက်ဇ္ဂဲကျုင်ကေတ်ဏာဓါတ်ကိုချုပ်တဲ။ ပဟ္ဂံမာန်တဲ။ တ္ဂံမြသဝ်မြာဏိ မ္ဂဲကေ့ာန် ပတုပ်ဒလာင်မ္ဂဲတဲ။ မ္ဂဲပိုဟ်ပလိုတ်တုပ်လဝ် ပပ္ဂုဇ်ကလိဓါတ် ကျာ်တြဲတဲ။ တိုန်အာဍုင်ဇကုရ။ ၃။

၅ ပ္ဂဲလက်ထက်သီနှောဝ်ရထာမင်ဇဝ်*။ သီနှောဝ်ရထာဗမာတံမဟိုးသီဂှ်ဇက်ဇ္ဂဲကျုင်ရုဍုင်ဗကာဝ် တဲ။ ဍဲဍိုန်ကိုမချုပ်။ ယဝ်ကၠိုဒ္ဂဲတိဗက်မ္ဂိယ် ၂၀ မဍဲဂ္ဂဲဓါတ်ဂးကိုရ။ လမိုတ်ကျာမဇ္ဂေဝ်ကိုဗြ ဟာတ်တ္ဂိဒှ်တဲ။ အလုံမိုပ္ဂာန်သီနှောဝ်ရထာဂှ်ပေက်ဒအာဒိုင်။ သီနှောဝ်ရထာတုန်။ ကၠိုင်ထဝ်ကၠိုင်

* One Ms has မန္ဓုရထာမင်ခဝ် and another has သ္ဂောဂ်ရထာမင်ဇဝ်။ But see note on translation.

ဒြန်ခန္ဓ တဲ့ကလိခဝတ်ကျာ်ရ။ မွိက်ဍတ်ဗိပ္ပုလာပ္ပဝ်တိုပ်ပပ္ပဖလဝ်မို ယှ်သောန်တဲ့။ ကလေင်ဗ်အာထောန် ဒမံင်ဇကုရ။ ၄။

ဂျာ်ဒကရာတ်မ္ဂၠာင်ရင်ချင်ဟံင်သာ၀တီတုန်။ ကျာ်တြဲပပရိုနိုဗ္ဗာန်လုက်ဖ္ဍိက္ဍ ၁၆ သ္ဂံတဲ့။ ပ္ဍဲသ ဏ္ဍရာတ်ချင်တကိုယာပရိဗ္ဗောဂ်ဂှ်။ ၅၁၄ ဂိတုမာ် ၁ ခ္စက်တ္ၚဲစန်သ္ဂိအိန်ပ္တန်ကို ချင်ဟံင်သာ၀တီအဓိ ပထမ။ ဒိုန်ဂိုသမလဗိမလ။ ညးဓါးကောကိုဒံမဂွံမ္ဂၠာင်ရင်ရ။ သမလဟာမ္ဂွဲတဲ့။ ဗိမလမ္ဂၠာင်ရင်ရ။ ဗိမလ ဟာမ္ဂွဲတဲ့။ သ္ဂိအသးမဒှ်ကောန်သမလဂှ်မ္ဂၠာင်ရင်ရ။ သ္ဂိအသးဟာမ္ဂွဲတဲ့။ ကောန်သ္ဂိအသးဂှ်အရိန္ဒမကုဋ္ဌာ မ္ဂၠာင်ရင်ရ။ အရိန္ဒမကုဋ္ဌာဟာမ္ဂွဲတဲ့။ ကောန်ဒေံမဟိင်သရာဇာဂှ်မ္ဂၠာင်ရင်ရ။ နလ္ဂောင်သာ်ဂွံမိုမမိုပ်သ္ဂိ တိသာရာဇာဂှ်သ္ဂိဂှ်ထပ်ဒတောဝ်မ္ဂၠာင်ရင်ကျာင်ချင်ဟံင်သာ၀တီရ။ သ္ဂိတံတော်တိဂုန်သာသ္ဒာအိုတ်ရ။ ယိုက်ဒိုက်သာသ္ဒာဇိုတ်ရ။ ဗျေဒေဒ်အဲပရဲ ရတ်မိဒက်ကျာ်ဒြိုင်ဥဒခန္ဓ ရုပ်ကျာ်။ သ္ဒုင်သ္ဂိုက်ရတ်မိပြ ကာဍ္ဍဲ့ဒါန် မင်သီပင်မိင်ခဝ်ပ္ဍဝ်ဘာ၀နာ။ ဒဂေတ်ဗက်ဂလာန်သာသ္ဒာသီဇဒိုတ်ရ။ ပ္ဍဲသ္ဂိတိသရာ ဇာမဒှ်ကွတ်ဂှ်ထပ်ဒတောဝ်သ္ဂိဂှ်ဒှ်အာသ္ဂိမိဋ္ဌာဓိဋ္ဌိတဲ့။ ဒှ်ဇော်ဒေ၀ဒတ်။ ကျာ်ဗှ္ဂံလ္ဂောဝ်ခေါ်ဗှ္ဂံ ပင်မိင် ဂမ္ဘီဇမ္ဘးဗှ္ဂံရေယှ်ဒြာ်ရဂ်။ ရုပ်ကျာ်တံဂှ်ကိုထ္ဍင်ဗ္ဒမိုတ်ထေံပ္ဍဲဍုာ်ဏ္ဍုင်ပ္ဍဲသရိုဇဒိုတ်ရ။

ကြဂွံကောန်ဖြဲသဃိမ္ဂွဲ။ ပတလခဝ်သဒ္ဓာစာဂမလောန်။ ဘာဖြဲဒေ၀ိဂဗယ္ဍု။ သမတ်ဖြဲဂှ်န္ဇအယုက် မဒှ်ဂှ်သ္ဂံတိတ်ကလင်ပင်မိင်ခဝ်လ္ပိုန်ဂကောံမိမဇကုတဲ့။ သ္ဒုင်သ္ဂိုက်ရဇ်ပိပြကာလောန်။ ဒဂိုန်ကေဝ် သရဏာဂမနပိလ္ပိုန်ရိုယှ်တ္ၚဲရ။ ဒးကာလသမတ်ဖြမဒှ်ပထမအာ၀ဲဂှ်။ ကာလဂှ် ရသ္ဂိကိုညးထေံကေုံရုပ် ကျာ်တံဂှ်ရ။ န္ဒိကာလမ္ဂွဲတ္ၚဲသမတ်ဖြဲခြဲဟုံဍုာ်တဲ့သဂ္ဂပေါတ်ဒးရုပ်ကျာ်ရ။ သမတ်ဖြပင်ဗ္တိတ်ဒှ်ရုပ်ကျာ် သီထဝ်မဂိုလဟိုဍိုင်ရ။ မူပညးမထေံလဝ်ရုပ်ကျာ်တံဂွံရောသမတ်ဖြဲသ္ဒာန်။ တဲ့ဒိုက်ဖြဇမ္ဂော်တံဂှ်ပို တိုန်ရ။ ပ္ဍံမိ။ သ္ဂိဂွံဒေတ်ဗက်ဂလာန်အစာတီတံဂှ်တဲ့။ ကိုညးတံထေံကေုံရုပ်ကျာ်တံဂွံရောင်။ ဒ္ဂဲညး လ္ဂောဝ်ဗျေဒေဒ်ကျာ်စေတီတံဂှ်သ္ဂိကိုဂမိုတ်ထေံကေုံရ။ သာ်ဂွံဒိုက်ဖြဲတံဂှ်ဂး။ သမတ်ဖြမိင်တဲ့သ္ဂးရ။ ဒှ်ရသာ်ဂှ်အဲသလးလမျိုပ္ဍဲရတ်ပိရ။ အဲဒုင်ဂမိုတ်ရသမတ်ဖြဂး။ မ္ဂးတံကြာတ်ကြဲတဲ့။ ပင်ဗ္တိုန်လဝ် ပ္ဍဲဖြပ်ညိဂးတဲ့။ ဇကုသမတ်ဖြသီဒိုက်တံဂှ်ကြကြာတ်ပင်ဗ္တိုန်ဍိုင်လဝ်ပ္ဍဲဖြပ်ဗ္တိုတ်ရ။ ဒ္ဂဲသမတ်ဖြ သ္ဒာတ်ဒးရုပ်ကျာ်ဂှ်ဗိပတ်အာတဲ့။ ဒ္ဂဲသ္ဒာတ်ဒါညးမဂးလ္ဂုဟ်ဂွံရောင်။ ဒ္ဂဲမပင်ဗ္တိုန်ကြရုပ်ကျာ်ဂှ် ဗိပတ်အာတဲ့။ ပါင်ကြညးမ္ဂးလ္ဂုယှ်ရောင်။ ပ္ဍဲသမတ်ဖြမဗ္တိုန်ရုပ်ကျာ်ဂှ်သ္ဂိမိင်အာတဲ့။ သ္ဂိစကာဗ္ဂဲသ္ဂိ ကိုဒ်ကော်သ္ဂတ်ဖြရ။ ယခိန်မတ်ဒနုဏ္ဍရတ် မ္ဂွဲသမတ်ဖြကိုဗ္ဂဲသ္ဂိတံဂှ်တဲ့။ ကိုလဇဍိုင်ညိက္ဍာဂးတဲ့။ သမတ်ဖြက္ဍန်ကြကြာတ်ရုပ်ကျာ်ဆဋ္ဌဒ္ဂဲဂှ်တဲ့။ ကိုဂိုင်ဗ္တိုန်မိဒိုတ်ရ။

မာတ်လိအာညိသ္ဂိစကာထပ်ဗ္ဂဲသ္ဂိပ္ဍန်ရ။ ပ္ဍဲကာလဂှ်သမတ်ဖြဒးတိုန်ကျာင်ရ။ ဒဒှ်သမတ်ဖြမမိုပ်ဂှ် ညးဗ္တိသ္ဂိရ။ သ္ဂိမိင်ဗက်သီဒေါသသာ်ဂွံ ဟိုကိုညးကေတ်ဏာကိုမိင်လန္ဂိန် ဗပိန်ဂမိုတ်ကေုံဒေံသ္ဂိဂး ဂှ်ညးကေတ်နင်မိင်ရ။ သမတ်ဖြဖုံမေတ္တာပ္ဍဲသ္ဂိကို။ ပ္ဍဲမိင်ကို။ ပ္ဍဲဂမာခိင်ကို။ တဲ့ဗုဒ္ဓ သရဏံဂစ္ဆာမိဂှ် ထေဝ်။ သီသရဏာဂမနပိဂှ်သမတ်ဖြဇရောတ်ဍိုင်လ္ပိုန်တဲ့။ မိင်ဂှ်ဟဂံင်လောပ် ကရဲဍိုင်ကိုရမှာင် ပုဍ္ဂော်တာဟ္ဂံမာန်ဖြပ်ဒအာရ။ ဒေံကောတ်နင်မိင်ဂှ်မဂိုင်ကိုဝါကို။ မိင်ဟ္ဂံဂံင်လ္ပိုန်ရ။ ဒဒှ်ဂှ်ဂမာမိင် လ္ဂောဝ်ဗ္တိသ္ဂိပ္ဍန်ရ။ သ္ဂိဒိင်တဲ့ သာ်ဂွံသ္ဂးရ။ ဒှ်ရသာ်ဂှ်ဖြောပ်ဆက်တဲ့ ကိုဗဝ်စိင်သ္ဂိဂး။ သမတ်ဖြဖျေ မေတ္တာတဲ့ဇရောတ်သရဏာဂမနပိရ။ ဒေံကေုံမိုတ်စိင်ဗှ္ဂံတူတဲ့။ ဒဒှ်ဂှ်ဒေံလ္ဂောဝ်ဗ္တိသ္ဂိပ္ဍန်ရ။ ဒှ်ရသာ်ဂှ် ကောတ်နင်ဒေံအဏံသ္ဂိဂး။ ညးကေတ်နင်မိုပ်သ္ဂိတဲ့၊ သာ်ဂွံသ္ဂိဂးရ။ ဟာဲသမတ်ဖြအာစာခြဲပြခြဲဂးဂှ်။ ရုပ်ကျာ်အစာခြဲကိုကလာင်စတန် ဍိုင်လတူအကာသဆဋ္ဌအဲညာတ်တဲ့။ ခြဲဂွံဗ္ဂးသမျိုရ။ ယဝ်ရုပ် အစါခြဲကလာင်ဗှ္ဂံဒှ်ထပ်ဒကုတ် အဲကုတ်ကေုံခြဲရ။ ဒ္ဂိဂးတဲ့ကိုဗ္တိတ်ဏာ သမတ်ဖြမိုင်ထ္ဍိုင်ဂှ်ရ။ သ မတ်ဖြဂိုင်ဗ္တိုန်ရုပ်ကျာ်ပ္ဍဲထ္ဍိုင်ဂှ်တဲ့ ကြကြာတ်ရုပ်ကျာ်ဒစါဇကုတဲ့။ ပ္တန်ဍိုင်လဝ်ဒးရးကလိပ္ပုဖတဲ့။ သာ်ဂွံသမတ်ဖြပအမိဿာန်ရ။ ယ္ဂံရုပ်တီလမ္ဂုံပိုန်ဒ္ဂဲဒိုက်ဗ္ဂှယှ်ဂလာန်ကျာ်သလးလမျိုပ္ဍဲရတ်ပိတဲ့။ အဲဒိုက်ဂိုင်ဗ္တိုန်ရုပ်ကျာ်ရ။ ကျာ်ပြဲလောန်ရ။ ခဝ်ပြဲလောန်ရ။ သင်ပြဲလောန်ရ။ ယဝ်ရကျာ်ခဝ်သင်ပြဲ လောန်ကေဍ္ဍရဍ္ဍဟ်။ ရုပ်ကျာ်ဒစံဇကုကိုကလာင်စတန်ဍိုင်လတူအကာသပ္ဍဲမုက်ရင်သ္ဂိတံညိအာ။ သာ်ဂွံသမတ်ဖြပအမိဿာန်ရ။ ပ္ဍဲဍုိန်ခဏဂှ်ရုပ်ကျာ်ဒစါဇကုကလာင်တိုန်အာလကူအကာသရ။ ဒ္ဂဲဂှ်

ကြဲဝ္ဖွဲညးဒက်သင်စေတီခွဲနို့တ်ဒိုလ္ဒဟ်ရ။ ကျာ်သီလပင်တိုန်ညးမကော်တ်ဖွံက်ထာန် ဘာပလိုင်ဇန်ဂှ် ရ။တဲ့ရူပ်ကျာ်ဒစ္ပါဇကုဂှ်ကလာင်စ်အာတဲ့။ ပွဲလတူအကာသပွဲဝေ်မုက်ကိုမုက်ရင်သ္ဒိဂှ်တန်ဒ္ဒိုင်ရ။သ မတ်ဖြကလေင်စ်။စ်ထွ္ဓးကိုသ္ဒိရ။ သီဇန္ဒ်တံဂ မ္ဒိုင်ညာတ်တဲ့ပတ်အာသင်ဒိုတ်ရ။ကာလဂှ်သမတ်ဖြဂး ရ။ ယွ္ဒီတလတိဇ္ဓော်ကျာ်အာစာအဲဂှ်စ်အာ ဒ္ဒိဗ္ဗာန်တဲ့ရ။ဆရူပ်သ္တးဇကုအာစာအဲကိုလေကလာင်ဒ္ဒိုင်တလ ညးဂွံညာတ်တဲ့ရ။အာစာတိတံပြဲတလညးဂးတဲ့။မပဘဓာဂှ်ကိုကလာင်စ်စံပိုဒိုက်သ္ဒိုညိအ်။ သမတ် ဖြဂဒ။ ပွဲကာလဂှ်သ္ဒိဟ်ိကိုအာစာတိတံကလာင်စ်ရ။ အာစာတိတံကလာင်ဟွ္ဒံမာန်တဲ့ သ္ဒိကိုဗက်ထေဝ် ကော်အာစာတိတံဖဒိုတ်ရ။ ရူပ်ကျာ်ကဒစဝ်ဂှ်ကလာင်ပင်တိတ်အာလ္ဗော်မိုင်ဂွိင့်ပလိုတ်တော်ရ။ရူပ်ကျာ် ကလာင်ပင်အာဂှ်။ မွဲဂှ်ကြဲဝ္ဖွဲညးတ္ဒန်လင်ခါတ်ကျာ်တဲ့။ ညးဒက်လင်စေတီမွဲ။ ကျာ်ပင်ညးမဂးဒိ လ္ဒဟ်ဂွံရ။ ဒ္ဒွဲရူပ်ကျာ်ဒစ္ပါကလာင်သာ်ဇ္ဒော်ဂှ်။ထာန်ကျာ်သင်ညးမဂးဒိလ္ဒဟ်ဂွံရ။ သ္ဒိညာတ်အာသင် သာ်ဂွံတဲ့။သမတ်ဖြဂှ်သ္ဒိကိုဗလိုပ်ဖုံတဲ့။ တိုန်တ္ဒန်သင်ဂ္ဒကျာ်ဇ္ဓော်အဂ္ဒမဟောသီရ။ဂ္ဒကျာ်ဘဖြဒေဗီဂး ယ္ဒူပြာကတ်တ်ဒိုလ္ဒဟ်ရ။ ဒိုတ်တလ ညာတံဂမ္ဒိဗမ္ဒးဒိုတ် သိမ်းထိုင် သးတ်သ မတ်ဖြတလခင် သဏ္ဍါဒိုကိုတပိုလ္ဒဟ်ရ။

ပတ္ဒိုင်န္ဒူဂှ်တဲ့သ္ဒိကလေင်တိဂုန်သာသ္ဒာပ္ဒန်ရ။ ဒ္ဒွဲကျာ်မကင်ဒကုတ်လိုလာ်အာတံဂှ်။သ္ဒိကိုဥဲဂိုင် တိ္ဒုန်ဗင်လင်ပွဲကျာ်ကွံဗန်ဂှ်တဲ့။ သ္ဒိဂွံခါတ်သော်မွဲဝ္ဒုင်တဲ့ထ္ဒုတ်တ္ဒန် လင်ခါတ်ဒ္ဒွဲဂှ်ရ။ သိမ္ဒင်ရှစ်ဂှ် ဒက်ကြဲပ်ကော်စေတီဂှ်ရ။စေတီမ္ဒင်ရတ်ညးမ္ဒး။မ္ဒင်ရတ်ဂှ်ဗိ ပတ်အာတဲ့။ ကျာ်ကွံမ္ဒင်ညးမကော်။ ကြဲဝ္ဖွဲ ကျာ်ကွံမ္ဒင်ဂှ်ဗိပတ်အာပ္ဒန်။ကျာ်ကွံဗန်ညးမကော်လ္ဒဟ်ဂွံရောင်။

ကြဲဝ္ဖွဲသ္ဒိတိသာရာဇာဂှ်ဟွ္ဒံခွဲတဲ့။ရှင်မန်ဟံင်သာဝတိဒ္ဒိသုညာဂရဒ္ဒိအာပြ္ဒိပ်ရ။ဟံင်သာဝတိဂွံဒ္ဒိအာ ရးရှင်ဗကာဝ်ရ။ ကြဲဝ္ဖွဲတလညးရှင်ဗကာဝ်တော် ကာဖျော်သ္ဒိမွဲ။ အာခ္ဒမဗမန်ဂးယ္ဒူ။ ကိုဇ္ဒော်တ္ဒန်ရှင်ဟံင် သာပဝတိပ္ဒန်ရ။အာခမမန်ဂှ်ဒေ့ပုန်ကော်ကိုသ္ဒိဗကာဝ်တဲ့။ ဒေ့ပဂေရာတ်ပွဲရှင်ဟံင်သာဝတိပ္ဒန်ရ။ဆာ ခမမန်ဂှ်ဟွ္ဒံခွဲတဲ့။ လက်ခ္ဒယာဂှ်ပသ္ဒိပ္ဒန်ရ။ လက္ခယာဂှ်ဟွ္ဒံခွဲတဲ့။တယာဖျာပသ္ဒိပ္ဒန်ရ။ဏ္ဍုဂွံရသ္ဒိဗမာဒ္ဒိ တောဝ်ပသ္ဒိတ္ဒုင်ရင်ရှင်ဟံင်သာဝတိပ္ဒန်ရ။

ပွဲကာလဂှ်ဘယာဖျာမပသ္ဒိပွဲဟံင်သာဝတိဂှ်။ သ္ဒိမန်မွဲသ္ဒိဝါရောင်ဂးယ္ဒူ။ ပတလမိင်ဇ္ဒာင်ပသ္ဒိပွဲ ရှင်မတ်တမတော်ရ။ ပွဲကာလဂှ်န္ဒကိုရှင်ဗကာဝ်တော်ပ္ဒာန်ဥ္ဒုင်ဇက်ဇ္ဒေဗတိုက်တယာဖျာရ။ပွဲကာလဂှ်တ ယာဖျာစလေဝ်လိက်ကိုသ္ဒိဝါရောင်ရ။ တလမိင်ဇ္ဒာင်ကျုင်ရှိပ္ဒာန်ပိုညိဏ္ဍဂ္ဒဟ်ဂး။ သ္ဒိဝါရောင်ဂွံမိင် လိက်တဲ့။ သီဇကုသ္ဒိဇက်ကျေဝ်ကျုင်သီ ဒိပ္ဒာန်ဗတိုက်ပ္ဒာန်ဥ္ဒုင်ညးဗကာဝ်ပေက်ပြးတိုန် အာရှင်ဗ ကာဝ်တော်ဒိုတ်ရ။ ပ္ဒာန်ညးဗကာဝ်ပေတ်အာတဲ့။ ယ္ဒိဝါရောင်ကလေင်စ်မတ်တမတော်ရ။ ဏ္ဍုဂ္ဒဟ်ဂး။ သာ်ဂွံသ္ဒိတယာဖျာမဟိ။ ယွ္ဒံသ္ဒိလ္ဒဟ်ဂွံသ္ဒိမကျုင်ရှိပ္ဒာန်အဲတုန်လေင်ဍွဲစ္ဒိန် မွဲသာ်ဟွ္ဒံဂွံကိုသ္ဒိ။ ပသာ် ကိုစမွဲရော။ တလအဲဒိုဒ္ဒိုင်ညိကွာ။ အဲစိရေင်သ္ဒုင် ထင်တ္ဒထင်ညိ ကွာဒေ့ဂးတဲ့။ သ္ဒိဝါရောင်ပ ဟ်တဲ့ဒိုဒ္ဒိုင်ရ။ ပွဲကာလဂှ်ဒိပ္ဒာန်ဇကုအာဥဲစပြးဇးဒ္ဒိုင်ရ။ ဒေ့ရုင်ဒိလဗးဇကုသိင်ဓောန်ဒ္ဒိုင်တဲ့။ တယာဖျာရေင်ပ္ဒာန်ဟိတ်ဗိုင်သ္ဒိဝါရောင်ရ။ သ္ဒိဝါရောင်ညာတ်တဲ့သာ်ဂွံသဂးရ။ အဲပဂုန်ကိုညး ရောင်။ ဂုန်အဲညးဟွ္ဒံရော်ညးတိတ်မိုင်ဂစိုတ်အဲပ္ဒန်။ ညံင်သ္ဒိတော်မပလိကော်ဝင်သစ္စသာ်ဂွံဂှ်။ ဒေဝတ ဘုံမဒ္ဒိုရုက္ခဒ္ဒိုအကာသဒ္ဒိုမတိတ်ရဂးတဲ့။ ရပ်သ္ဒုင်ထင်ပအမိထာန် စရိုဟ်ဍုာ်တ္ဒိုဗိသုန္ဓိရိုတဲ့။ ဖြေင်ဒို ပ္ဒာန်သ္ဒိဍုက်မိင်ဍုမိင်ဒေါန်ဒ္ဒိုင်မိင်သ္ဒိဝါရောင်ဂွံ ထပက်သ္ဒုဟ်တ္ဒိုန်ဒး သ္ဒိတယာဖျာကျောဟ်အာဒတံ ၇
ဇ္ဒေန္ဒူမိင်မဒးပကာဂစိုတ်ဒ။ သ္ဒိဝါရောင်ဂွံပိုင်ကေတ်ရှင်ဟံင်သာဝတိရ။ သ္ဒိဝါရောင်စ်အာရှင်မတ် တမရ။ ပတ္ဒိုန္ဒူဂှ်ရှင်ဟံင်သာဝတိဒ္ဒိအာရးမတ်တ္ဒရ။ သ္ဒိဝါရောင်ပသ္ဒိပွဲမတ်တ္ဒ။ အဆက်ဂှ်ဒစ္ပါဒ တောဝ်ပတလမိင်ဇ္ဒာင်သီဒစ္ပါဒတောဝ်ရ။

ပ္ဒောဝ်ဒစ္ပါဒတောဝ်ဂှ်။တလညးဗညာဥူမဒ္ဒိက္ဒတ်ဒတောဝ်ရ။တလညးဗညာဥူဂွံ။ပွဲသက္ကရာတ် ၅၁၀ ဂှ်မပသ္ဒိပွဲရှင်မတ်တမတော်။ မပသ္ဒိ ၁၆ သ္ဒဝ်တဲ့။ ပွဲသက္ကရာတ် ၅၂၆ ဂှ်တလညးဗညာဥူ ကျောဝ်တ္ဒန်ရှင်ဟံင်သာဝတိရ။ ပသ္ဒိတ္ဒုင်ရင်ရှင်ဟံင်သာဝတိ ၁၉ သ္ဒဝ်တဲ့။ ပွဲသက္ကရာတ် ၅၄၄ ဂှ်ဂွံ ဒက်ဇနော်စေတီခါတ်သော်လဂုင်ပ္ဒန်ရ။ ဒက်သလုင်တ္ဒိုန်ပန်ဇ္ဒောဟတ်သာဝ်ဒ္ဒိုင်တဲ့။ ဂွံထာပဏ္ဍာဒ္ဒိုင်

လ္ဍိုန်ကာလရ။ ပသ္ဍိုပ္ဍဲမတ်တ္ဂ ၁၆ သ္ဂဵ။ ပသ္ဍိုပ္ဍဲဟီုင်သာ၀တီ ၁၉ သ္ဂဵဝ်ဒှ် ၃၅ သ္ဂဵ။ ပသ္ဍိုတဲ့မိုပ်အယုက် ၆၀ သ္ဂဵ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၇၄၅ ဂှ်ဗညာဥူအာမိုပ်အနိဗ္ဗာန်ရ။

ကောန်ပညာဥူဂှ်သိဟရာဇာဂဵုယှ်။ အယုက်ဒှ်တရသ္ဂဵပုန်ကိုမ။ မဟွံမွဲတဲ့ပသ္ဍိုသ္ဍိုဂွံပ္ဍဲသဗြဲ ဟိုတ်မပယဟတဲ့။ မဂွံတီပ၀ေဏ်သေနဂိမ္ဗူဟ။ သ္ဍိုဂွံပသ္ဍိုရာဇ္ဗာမဂတအာညး သ္ဂိင်တ္ဂင်တဲဟမွဲရ။ ဟိုတ်မပဇနေဝ်ပ္ဍဲဍေန္ဍ်လ္ဍိုန်။ ဟွံဂွံထာပဏာစေတီ။ ဆပ္ဂဇသကာကိုမဂွံပ။ သ္ဍိုဂွံတလညးရာဇာမိရာတ် လေင်ညးကော်။ သ္ဍိုပ္ဍဲအယုက်ဟွံဂိုင်ကၟင်။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၇၄၅ ဂှ်ပသ္ဍိုဂွံပသ္ဍို ၃၀ သ္ဂဵတဲ့။ မိုပ်အ အယုက် ၅၄ သ္ဂဵတဲ့။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၇၀၃ ဂှ်အာမိုပ်အနိဗ္ဗာန်ရ။

သိဟရာဇာရာဇာမိရာတ်ဟွံမွဲတဲ့။ ကောန်ဂှ်မုဂ္ဂရာဇာမဒုင်ယှ်ုဓမ္မရာဇာပသ္ဍိုရ။ သ္ဍိုဂွံပသ္ဍိုဂှ်တ္ဂာန် ညးချင်တ္ဂာန်ရဴနဳဂိုမွဲမလောန်။ ဓိုန်ဓာတ်သော်မ္ဂုံတ်ဂှ် လေသ္ဍိုက်ထာပဏာဟွံဂွံပ။ ကွာဟွံဒှ် သ္ဍိုအ ယုက်စာန္ဂဲဒမိတ်သ္ဂဵ။ ပသ္ဍို ၃ သ္ဂဵဝ်ဒှ်အယုက် ၃၂ ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၇၀၆ ဂှ်ဒှ်အာအနိဗ္ဗာန်ရ။

ဓမ္မရာဇာဟွံမွဲတဲ့။ ဒေံဓမ္မရာဇာဂှ်ဒှ်ကောန်သိဟရာဇာဂှ်ကိုရ။ ဗညာရဝ်ကိုတ်ညးမွး။ ဟ္ၚင်ရင်ချင် ဟံင်သာ၀တီမလေပ်ဥပ္ဂဲလောန်။ ကေတ်ဓွးကိုသဗြဲဂှ် ဆိုက်ဗ္ဂက်ကိုဥပ္ဂဲ ပန်သာ်မတွံဂဵုသာမညာ ဥပ္ဂဲ။ စနဥပ္ဂဲ။ ဒဏ္ဍဥပ္ဂဲ။ သေဠဥပ္ဂဲ။ နဥပ္ဂဲပန်သာ်ဂွံ ကေတ်ဓွးကိုသဗြဲလ္ဍိုန်ရ။ သ္ဍိုဂွံပသ္ဍိုတဲ့ဓိုတ် ဓွော်ပ္ဍဲကသ်ုသန်။ တလညးခါမညာတ်စေတီဓာတ်သော်ဒစါတ္ဂုင်ဂှ်။ သ္ဍိုက်ဂွံဒက်ဇနေဝ်ဍိုန်သ္ဍိုချပ် တဲ့။ ပတ်ဗြဴမက္ဂာတ်ဓွော်အာ။ အစာပိဋကပ်ကိုတလညးမစာရဏာတ်ရ။ ဇကုဒှ်ဂှ်ကိုဒါဖျေယ်တဲ့။ ဒက်ထပ်ဍိုန်ပတ်ဗြဴ ၅ တန်တဲ့။ ဘလုင်စေတီတရသဝ်ဒိင်ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၇၁၅ ရပ်ကာရ ကာ လဂှ်ဟွံဂဵတပ်တဲ့။ ကွာဟွံပသ္ဍိုအယုက်ပိဓ္ဂဲပသ္ဍို ၃၂ သ္ဂဵဝ်ဒှ်အယုက် ၆၂ သ္ဂဵ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၇၁၇ ဂှ်ဗညာရဝ်ကိုတ်ဒှ်အနိဗ္ဗာန်ရ။

ဗညာရဝ်ကိုတ်ဟမွဲတဲ့။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ်ဂှ် ဗညာဗရောဝ်ကောန် ဗညာယံဂှ်ဒှ်သ္ဍိုဗ္ဂန်ရ။ သ္ဍိုပ္ဍဲပသ္ဍိုတဲ့ သာ်ဂွံမချပ်ရ။ နူသက်ထက်ယအဲတလညးရာဇာမိရာတ်တော်မပသ္ဍိုဂှ် လေဆပ္ဂေါဝ်ဒိုင်ဝါဝ်ဂါဝ်ကျ ညးကိုင်ဗ္ဂာင်ကိုညးဘွယ်လမိုန်။ ညးချင်ရးဂမ္ဘိရမွးတံဟွံဂွံတသိုက်ဓိုတ်။ လအဲဟွံမွဲတဲ့။ တရအဲ ဓါမပသ္ဍိုတုန်လေသမဘာသ္ဂိုင်ဒိုင်ကျိုန်ရှ်ုင်။ ပ္ဂေါဝ်ဒိုင်ဝါတ်ဂါတ်ကိုရင်သ္ဂံလမိုန်။ ဂမ္ဘိရမွးညးချင်ရးနိဂိ ဟွံဂွံတသိုက်ဓိုတ်သက်သက်ရောင်။ အဲပသ္ဍိုလ္ဍဟ်ဂွံ။ ပိုန်ဘာန်ယသပတ်ညး အဲဟွံရာဒနာဒိက်ရ။ နူအဲဟွံရာဒနာမိက်ပိုန်ဟာန်ယသပတ်ညးတဲ့။ ညးရာဒနာမိက်ပိုန်ဟာန်ယသပတ်အဲပ္ဍန်ဂှ်ဟွံမွဲရ။ ပ္ဍဲအဲမဒှ်သ္ဍိုဂွံဂှ်အဲသဗိုယ်ဓိုတ်သဗ္ဂံညိဂဵုတဲ့။ အဲဍုန်လဝ်ဓိုတ် ဂမ္ဘိရမွးညးချင်ရးနိဂိတံညးဂမ္ဘိုင်ညိ ချပ်တဲ့။ သာ်ဂွံဖျေလဝ်အာသံကိုညးဂမ္ဘိုင်ရ။ ယြညးမွဲသပအန္ဒိုင်အခိုင်ကိုညးကိ။ ကွတ်စဒမ္ဂစပိုင် စပအနိုင်အခိုင်ကို။ မ္ဂိဟ်ကိုဒှ်ကိရန္ဍာန်ကိုဒှ်ကိုရ။ နသ္ဂဵာအဲဂွံအဲသကို ဗာ်ဂဓိုတ်ကေဲရဂဵုတဲ့။ ရှိဟ် ဘ်မတိတ်ဒုင်စမ္ဂက်ဂှ်ဟိုဒယ္ဍိဒိုင်သ္ဂဵာဂှ်လမိုန်ရ။

ကြဂွံဗှဲဍ္ဂေဟ်ထကိုပ်ပ္ဂာန်မွဲကွတ်ကေတ်လမိန်သေထိ။ သေထိတိုန်ဍိုတလညး။ ဒကိုပ်ပ္ဂာန်ဍိုန် ဏာတ္ဂဲထင်မသုန်ကာသာပ်*ဂှ်တဲ့။ တိုန်ချေဝ်ဗလးဗှဲဍ္ဂေဟ်ဂှ်ရ။ ထင်ဂှ်တလညးဟွံရိုင်။ ဇကုဒကိုပ် ပ္ဂာန်ကိုသိကမ္ဂတ်ဂှ် သ္ဍိုကိုကုတ်ကေဲဓါဒကုတ်တဲ့။ ကိုမင်လဝ်ပ္ဍဲသ္ဂာင်ပန်။ လ္ပကိုက်ုကိုက်စ။ ကိုညးဂွံ ညာတ်ဒိုက်တဲ့။ ညးဂမ္ဘိုင်ဂွံလကိုတ်ဓိုတ်ဂဵုတဲ့။ ကိုမင်လဝ်ရ။

ကြဂွံ ဗက်သေဝ်ကှ်ုင် သ္ဂံစကမ္ဂေင်ဗှဲတလညး မိင်ထကဲ၀င်ဂှ် ရာန်စကမ္ဂေင် ဗက်သေဝ်ဂှ်။ သ္ဂဝ် အောန် ဒိုင်ကံက် ကေတ်ကမ္ဂေင်ဂိုင်အာ။ ဗက်သေဝ်လရိုအ် ဟိုတလညးမိင်တဲ့ကော်ဍိုန်စမတ်ရ။ သ္ဂဝ်စှ်ဒကေဝ်ကိုကမ္ဂေင် ဆိုက်ဘာဝ် နဒိုတ်အာ။ ဒှ်ပ္ဂအနိုင်အခိုင်ရဂဵုတဲ့ ကိုကုတ်ကေဲဓါ ဒကုတ်တဲ့ ပ္ဍဲထာန်ဗ္ဂာက္ဂာတော်ကိုကိုညးမင်လဝ်ရ။

ကြဂွံပ္ဍဲမဒုင်စမုက်ဂှ်ဒေါဝ်အမတ်ဒဗညာဂမ္ဘိုင်။ ဍ္ဂမွဲဗက်ကှ်ုင်ကိုဍ္ဂဲဂှ်ရပ်စကိုဂှ်ရ။ ပ္ဍဲဂှ်တလညးဂဵ မ္ဂိဟ်ကိုဒှ်တိရန္ဍာန်ကိုဒှ်။ ဒေံသပအနိုင်အခိုင်ကို ညးရသ္ဂတ်အဲဂဓိုတ်ထေဝ်ရ အဲဖျေလဝ်အသံတဲ့ရ။

* Schmidt has ပသာ. See note on translation.

လှၤ်ဖိခဲ့တနံၣ်စးကွံၤအသံအဲဟ့ဂ့ၤတဲ။ညံၣ်အဃ့ၥ်မထဲကျၢပၢ်ဒၣ်ပတဲ။ ကိၢ်ကုၢ်ကွံၤစါဒကုၢ်တဲ။ ဆဲ့ၡၢ်ကီညးမၤလဲၤဂကော်ဖှၣ်ရ။သီဖှပနံၣ်ၡၢ်ကီမၤဖဓိညးရှူၣ်ရိးဂမ္ဂါၣ်ရ။

ဟိုၢ်သို့ခီရေၣ်ချပ်ဒးတဲ။ဒးဂခိုၢ်အောၣ်။သတ်ဖေၢ်လကိုၢ်ခိုၢ်ဟ့ၣ်မကောၣ်ၡၢ်ဒ့ၣ်တဲ။ဒိုၢ်ကီသို့ အမၤ်ဒၣ်ဗညာသေဏာပတိ။ ညးဖိုၢ်ညးလွှၤ်သမှၤ်သေယီၡၢ်။တလၢကောၣ်ဝေတ်ကောၣ်တလ စ်ဝေတ်စ်တလဒိုၢ်ဝေတ်ဒိုၢ်တလဘွးပေတ်တွးဖဒိုၢ်ရ။ပတ္တိုၣ်ၡၢ်တဲကခ့ၣ်ဒ့ၣ်တၢ်ဟ့ၤမဲ့သက်သက် ရ။တ္တိနဲ့ဟ့ၤဒးထံၣ်တရၣ်ဟ့ၤဒးဒၣ်ဖှာဟ့ၤဒးရှပ်။ဒ္ဓဲညးမပိုၢ်ထေဝ်ဝထ္တု မွဲမွဲညးဟ့ၤဂံၣ်လပ္ဍ်ရ။ ကလေၣ် ကျု့ၣ်ကေတ်ဂ့ၤဒ္ဓဲၡၢ်ရ။ရှူၣ်ကွၢၣ်ခဝ်ယၢစိပ်ကိၢ်လဖိတ်ရ။

ဒိုၢ်ကီဇကုသို့ကီပလွှၤ်ညးဖိုၢ်တဲ။ ဖွံၣ်ချၤ်တံၣ်ဗဒေဝ်ချၤ်ဟ့ၤဂတၢပ်းဖ်က်သေဝ်ဖွဲယ်သွံထ မှဲ။ ချၤ်ၡၢ်လုက်ဒးဖ်က်သေဝ်ယဆူအၢထမှဲဒတုံၡ်ပါ်အၢ။ဖ်က်သေဝ်ကော်လက်ရ။ ဂလိုၣ်မ္ဂ်ဂွံ ရိုၢ်ချၤ်တဲမ္ဂ်ဟ့ၤရိုၣ်မွဲဟ်ရ။ခဲ့ဗပါ်ကွံၤထ္ထဲအဲ။ ယဝ်အဲသအၢလှေ့ၢ်တ္တိတလညးဗညာဗရော်ပ် တဲ။ခဲ့သွေ့ဝ်လမျိုၤဟ။ဒိၣ်ဖ်က်သေဝ်ဟိုဟ့ၤထဲပွတ်ဖြိုၣ်တဲ။ ကွံၤကေတ်သွ့ၣ်ညးတဲလဲကိုၣ်ရှုၤ်ထွ္ဒဲ ၡၢ်ရ။ ကေရာတ်မပတလသ္ဓူစရိုၤ်သဲၣ်ဖွံၡၢ်။ ဆသို့မပသို့ပွဲဟံၣ်သၢဝတီမတိတ်အၢတော်ၡၢ်ညံၣ်ခိုၢ်ကေ ရာတ်ဖွံဟ့ၤမွဲရ။မှဲရတ်ပိပြကၢသို့က်မ္ဂိုၤ်က်လောၣ်သၣ်။ ပွဲစေတိဂ့ၤခါတ်လကျောၣ်ခိုၢ်လွှိပရာဂ္ဂိုၣ်ခွံ ရ။ပွဲစေတိဂ့ၤခါတ်သေဝ်သဂုၣ်ဖွံ။နူဘံ ၅ တနံမဟ့ၤတဲ။မသေယ်ဒ္ဓိုၣ်ၡၢ်ဒက်ထပ်တ္တိုၣ်ဒိုၣ်ကွ္ဂိုၣ်ဒိုဇတဲဒိုၢ် ရ။သို့ဖွံဟိုၢ်မဆာၣ်သတ္တုဂမ္ဂိုၣ်လောၣ်ဖွတ်ဂ္ဂိုၣ်ကိုဂိကုတဲ။ ကျၢ်လဂုၣ်ၡၢ်တ္တဲ့ၤဓိပ်ဆခိုၣ်ကီ။ကွၢဟ့ၤ ဒ့ၣ်သို့အယုက် ၂၂ ဂ့ၤပသို့ ၄ သွ့ဝ်တဲ။အယုက် ၂၆။ ပွဲသက္ကရာတ် ၁၂၁ ၡၢ်သို့ဗညာ ဗရော်ပ်အၢ ဓိပ်အနိစ္ဆဝ်စ်အၢသွ့ၣ်ရ။

ဗညာဗရော်ပ်ဟ့ၤမွဲတဲ။ ဒါသရာဇၢမဒ့ၣ်ကျွိနံၣ်ယက္ခရာဇၢၡၢ်ကီ။ ဒၣ်ယ္ဂုဗညာကေနံၣ်ဒ။ ဟိုၢ်ဒိုၢ်က် မကေတ်ၢ်ရှူၣ်ခိ။ ဒါသရာဇၢညးကော်ဒၣ်ယ္ဂုရောၣ်။ မဂ့ၤပသို့ဟ္ဂၣ်ရၣ်ရှူၣ်ဟံၣ်သၢဝတီရ။ သို့ဂွံသ္ဓုၣ် သွိုက်ကၢကုသိလောၣ်သၣ်။ ပွဲခါက်သေဝ်ကျၢ် လဂုၣ်မဟ့ၤတဲၡၢ်။ နူထွးကွိုၣ်ဒက်တ္တဲ့ၤဒိုတ္တိုၣ်ကွိုၣ် စလံၣ်မ္ဂေ့ၣ်ကိုၢ်ရ။ သို့ဖွံဒၣ်ယုက်စါဏူသုၣ်ၡၢ်မဂ့ၤပသို့ပိသွ့ဝ်ပသို့ပေၣ်အယုက် ၂ဂ တဲပွဲသက္ကရာတ် ၁၂၅ ဗညာကေနံၣ်ဒအၢဓိပ်ဓနိစ္ဆဝ်ၣ်ဝ်အၢသွ့ၣ်ရ။

ဗညာကေနံၣ်ဒဟ့ၤမွဲတဲ။ ယုတ္တရာဇၢမဒ့ၣ်ကျွိနံၣ်ယက္ခရာဇၢၡၢ်ကီ။ မချိၢ်တ်ဂးယ္ဂု။ဟိုၢ်မရှုဲနူဥး ဓိသို့ကဖ္ဂၣ်ညးဂး။ သို့ဂွံပသို့တဲဓိုၢ်စရိုၤ်ပြုၤ်ဟ်သ္တာတ်သၣ်။ ပလိကောၣ်သမ္ဘာညးဒ့ၣ်။ဂွံပသို့ ၇ ဂိတု ကီ။သိုၢ်ဘာပဏာဂုံခါတ်စေတိဟ့ၤဂွံ။ဗချိၢ်တ်ၡၢ်အၢဓိပ်အနိစ္ဆဝ်ရ။

ပွဲသက္ကရာတ် ၁၂၅ ၡၢ်ရကောၣ်တလညးရာဇၢမိရာတ်ၡၢ်ကီ။ တခၣ်စ်ဖေဝ်မဂ့ၤယ္ဂုပိသုဒ္ဓရာဇၢ။ဗ ကြိမဂ့ၤယ္ဂုဗညာဆ်။ ကေရာတ်ဖြရောၣ်။ ပတလကြိၣ်ဖှၣ်အနူဘ်လောၣ်။ သဒ္ဓါစာဂလောၣ်။ကေရာတ် ဝ်ဒိုၢ်ကေတ်နၣ်ကုလုတ်တမှဲဟ့ၤသ္ဂုတ်။ တ္တဲ့ၤကၢကုသိဂ္ဂိုၣ်လောၣ်။ပွဲမတ္တိစေတိဇမွှေ့ၣ်သမတ်ကီ။ ဂမ္ဂိမန္တဂန္တာပိရရကီ။ ဝိပသဿဏာခုရကီ။ ဂွံကန္တံဘာတဲဂွံဒိုနံကိုဝ်သၣ်ဂ္ဂိုၣ်သၣ်။ ဩဟ်တ္တဒါနံလ ဖုန့်ဖိုဟ်ဟ့ၤမာနံရ။ ပေညးဗညာယ်ပသို့ပွဲဟံၣ်သၢဝတီ ၇ သွ့ဝ်တဲ။ ဒိုနံကိုဝ်ကျွိနံရှူၣ်ကီကောၣ်ပ ယၣ်မဒ့ၣ်ဥပ္ပရာဇၢစမ္ဗေ့ၣ်တိတဲ။ တလညးဗညာထ်ခဲ့အၢလဂုၣ်ရ။ ကီဒက်ဖလဲသီကျၢ်လဂုၣ်စယံၣ် မွှေ့ၣ်ကိုၢ်လေတလညးစုတ်။ တလညးရှိုက်တြၢဖူထဝ်အလေဇကုရ။ထဝ် ၂၅ ပသၢကီတက်အ မှ္ဂာတဲ။ နူရပ်ပြကၢ ဒိုကျိုၣ်ကီခြော်ပ်ခဲ့ ဒိုအသွ့ဝ်ရ။ စွးရှူၣ်လဂုၣ် ပသွ့ၣ်သမ္ဘား ၅ လွိသွ့ၣ်ၡၢ်ပပူဇ် ကျၢ်။ ဇမွှေ့ၣ်ဒိုက်ကျၢ်ပနံကောၣ်ဒပ်ညးပနံၡၢ်မ္ဂိုၤ် ၅၀၀ သီညးဗဒိုၢ်ဖွံကီကျောၣ် ဓိုၢ်ကီကျၢ်လ ဂုၣ်ရ။ခဏိၣ်သွ့ၣ်မွဲလယိုၣ်လွိ ၅၀၀ ပသၢကီသောၣ်တ္တိုက်ပပူဇ်ကျၢ်။ တ္တဲ့လးပွဲသိကျၢ်လဂုၣ် ကီလး ဗပေၣ်လဝ်။ တိုၣ်တ္တဲ့ကီ ရေၣ်စလေဝ်ဂုတ်ဓိုၤ်စေတိရ။ သီထရှေ့က်တ္တဲ့ကီရေၣ်စလေဝ်လဝ်ရ။ ကျိုၣ် တ္တာၣ်ပနံဗဗေၣ်ထဝ်ပနံမှာနံသ္ဓူထဝ်ဒစါ။ ဇနံထဝ်ပနံအၣ်ဂစေါတ်ပနံ။ သမုတ်ရိုၤ်တဲ့ပနံပနံ။မ္ဂိုၤ် စံၣ်ကျေၣ်ထရှေ့က်ရိုၤ်တဲ့ၡၢ်ညး ၂၇။ ပမၣ်တိုက်ဖြပ်ကျၢ်မ္ဂိုၤ်စါခဲ့။ ဒမာတ် ၄ ဖ်။ဗါဝ်ပနံဝိုၣ်။ ဖ်ဂလာပနံ။ စမ္ဖြိုၣ်ပနံ။ ပ္ဒၣ်တရၣ်ဒစါ။ မ္ဂိုၤ်ရပ်တွယ်ပနံ။ မ္ဂိုၤ်ရပ်သှ့စါခဲ့။ ကမာၣ်ထပ္ဍ်ထပ် ဒဂါစလေဝ်လဓိနံလဝ် အကြာအကြာ ကမာၣ်တံၡၢ်။ တ္တံတာတ္တံသတ်ဖြ။ တလညး ဗညာဆ်ကီတိစ

လေဝ်လဝ်ဂုတ်ဒိုဟ်တဲ့၊ တိုန်ဗြဲဂွတ်ရ။ နလှေင်သာ်ပွံတသညးစိရေင်ကိုဥပ္ဒကာဓါတ်သော်လဂုင်ရ။ တလညးဒဂိုန် မင်သိလမိုန်ရ။ နကာလမွဲတ္ဒ တလညးဗညာထ်ဝွံယဲအာတဲ့။ သ္ဒိက်ပအရိုကိုဓါတ် သော်လဂုင်သိုမဂိုခ္ဂင်ဒှ်ဂှ် တလညးဖ္ဒာ်မွဲသိုသမာဓိပ္တုန်လဝ်တဲ့။ တလညးအာခိုပ်အနိစ္စခေဝ်စအာ သ္ဒဝ်ရ။ကျာပွံ့ဒှ်သ္ဒိအယုက် ၅၀ သ္ဒဝ်။ပသ္ဒိ ၇ သ္ဒဝ်ဒှ်အယုက် ၆၅ သ္ဒဝ်ရ။ပွဲသက္ကရာတ် ၁၃၂ ဂှ် အာခိုပ်အနိစ္စခေဝ်စအာသ္ဒဝ်ရ။

ဥပ္ပရာဇာဟိုတ်ပ္တှင်ရင်ပိတကတ်ပိဒှ်ရ။ ဓမ္မစေတီမဒုင်ယျု ရောင်။ ပသ္ဒိဗမွဲခေါ်လောန်။ သ္ဒိဝွံမိုန်သမာဓိပညာ။ ပ္တှင်ရင်လဝ်ပိတကတ်ပိ။ ဆိုက်ဗ္ဒက်ပွံပြကိုဟ်တ်က္ကဗျာကရိုန်။ ပြကိုဟ်သင်ဟော ရာန္ဒိကိုဥပ္ပဲပန်သာ်။ ပသ္ဒိဂှ်ဒမိင်ကောဝ်တဖ္ဒာမဂို ုင်ကို ုင်တ္တာင်ဂှ် လေပ္ဒံမိင်။ မ္ဒးရှုင်ပလိုတ်နိုင် ကျာ်ဓ္ဒါတ်ဂှ်ကိတ်တို့မ္ဒိတဲ့ဗ္ဒဟ်သ္ဒိရတ်ကျုတ်ဖ္ဒာင်ရိုင်မိင်ရိုင်ချေဟ်ခနံ့ တဲ့ပသ္ဒိမ်င်တ်ရ။ သ္ဒိဝွံခန္ဒံ ဘာ ဇ္ဒော်မွဲဘာဘာတဗိကို။ ဘာဇ္ဒော်မွဲဘာတဗိဓါကိုဂှ်လေဂို ုင်ရ။ စေတီသမတ်ဘုတ်ဖြပ်ရုပ်ကျာ်ဂှ်လေရိုဟ် ဗ္ဒမာန်ရ။တလညးဓ္ဒေ့ပုံကာကုသိုပွဲအှုင်လဂုင်။ဥပ္ပရာဇာသိုဂ္ဒကျာ်ဇ္ဒော်တသညးကိုရိုက်တြာရှုထဝ် အလေဇက္က။ ထော်ဂှ်ကိုတက်ထဝ်အပ္ဒတ မာတမာဗဒင်တဲ့ကိုဗြောပ်စေတီလဂုင်ရ။ ခနိုင်ဇ္ဒော်မွဲဂှ်လ ယိုင်သ္ဒာ်မွဲ ကိုတ်ဒစါလက်ပသာပောင်။ပါင်ခနိုင်ဒစါဟတ်။အစံက်ခနိုင်ဒှ်ဓါဟတ်။တညးကိုဗစတ် တဲ့သောန်ဂွတ်*လဝ်ရ။ ခနိုင်သမတ်မွဲလျိုင် ၅၀၀ ပသာကိုသောန်လဝ်သ္ဒက်ဂွံတက်ပ္ဒဇ်ကျာ်။ ပွဲသိ ကျာ်လတူ။ကောဝ်ပွဲလဂုင်ဂှ်။ ထဝ် ၅ ပသာ။ သ္ဒာ် ၅၀၀၀ ရပသ္ဒးရှုင်လဂုဝ်။ ဟိုတ်မဒှ်ရှုင်ကျာ်ဂှ်မဒးစ သန္တသ္ဒသ္ဒောဝ်တံဂှ်။ သ္ဒိမစရှုင်လဂုင်ဂှ်ဘုညးဖျေံလဝ်အသံ။ ကာလမတိတ်ဒှ်ဂှ်။ ပ္တကဝ်လဗမြိုက် ၂၅ တ္ဒိကိုဒးပလံင်ကျာ်ရိုဟ်ရိုဟ်သ္ဒဝ်ရ။တလညးဓမ္မစေတီဝွံပဒ္ဒိုင်ဂမ္ဒိဒဟ်အယုက် ၅၁ သ္ဒဝ်တဲ့ရဝ်ပဒ္ဒိုင် ဥပ္ပရာဇာ ၄ သ္ဒဝ်။ ဒှ်သ္ဒိကောဝ် ၁၄ သ္ဒဝ်အယုက် ၇၂ သ္ဒဝ်ဂွံမိင်။ ပွဲသက္ကရာတ် ၈၅၃ ဂှ်အာ ခိုပ်အနိစ္စခေဝ်ရ။

ဓမ္မစေတီဟွံမွဲတဲ့။ကောန်ဂှ်ဟဇ္ဇိရာဇာဂဒးယျု။တလညးဗညာရဝ်။ပသ္ဒိအဒိဗက်။ကောန်ကောဝ် ဂမ္ဒိုင်ဂမိုတ်ကိုဗဒိုတ်ရ။ဘဲယဲဇ္ဒော်ဟ္ဒိုဒှ်ကိုသ္ဒိုရ။ ပွဲကာလဂှ်မွဲကြဲပ္ဒန်မင်ဗွဲခေပ်ဒှ်ပြကာတဲ့လှိုင်တ် ပွဲဒါန်ကိုကျှုံရ။မိုတ်လောဘလးပ္ဒးလေပ်ပရံစဒိုက်ဗ္ဒုံမေါ်သ္ဒးဓမာတ်ဒကိုပ်ပ္ဒာန်ဒဗညာ။ပွဲရတ်ပိပြ ကာလေဝ်ဖျာ်သ္ဒစရိုတ်ကေ္ဒာန် ဓိုတ်ကို ဗွဲမလောန်ရ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၈၅၄ ဂိတုပုဟ် ၁၃ မံက်ဂှ် ညိုင်နန်။ လဗိုဘ်ဇ္ဒော်ဗွဲ့ဒှ်ဂဒိုင်ကျာ်လဂုင်ကလာင်ဒတုံခြေအာဒိုရှုင်ဒြေင်။ တလညးဗညာရဝ်ဝွံ ယိုက်ကို ုင်ဗ္ဒိုန်မှေ့ဝ်ကိုတ်။ မစိရေင်တ္ဒံမိုတ်မွဲမဂို ုင်စုတ်လဝ်လတူရုပ်ပြကာကျာ်လဂုင်ရ။ အယုက် ဟာလ ၄၀ ကာယဂှ်ဒက်စေတီတမြောတ်ဗေင် ၄၀ ရ။ဇံင်ဇ္ဒော်ဒက်ပဲပ္ဒန်။ ဗဗေင်ထဝ်သိုဝဝ်ထဝ် ဇသမုတ်ရိုဟ်ရိုဟ်တ္ဒရ။ မ္ဒဟ်ဒစေဝ်ကို ုင်ထဝ်ဝွံကွက်ပပ္ဒဇ်။အယုက် ၄၆ ပ္တှင်ရင်ကြိုန်ဍုင်ပသ္ဒိ ၃၅ ဒှ်အယုက် ၈၁။ ပွဲသက္ကရာတ် ၈၈၈ ဂှ်တလညးဗညာရဝ်အာခိုပ်အနိစ္စခေဝ်စအာသ္ဒဝ်ရ။

ကောန်ဂှ်ဗမိရောရာဇာဂဒးယျု။ ဒုင်ယျုဒကာရတ်ပိအယုက် ၁၆ သ္ဒဝ်ပသ္ဒိသဒ္ဓာစာဂမွဲမလောန် ဒိဂုန်ရတ်ပိပြကာကန္ဒံကုသိုဂို ုင်စေတီဘုတ်ဖြပ်။ ပွဲဓာတ်သော်စေတီလဂုင်ဂှ် ပရိုတ်ထဝ်မရေင် လဝ်မတ်တ္ဒံမိုလာ။သိုမက်မတှေင်မွဲမဂို ုင်စုတ်ထဝ်လတူရုပ်ပြကာကျာ်ရ။မိင်ဖြင်န္ဒိမွဲဒှ်ဗ္ဒိုက်တလညး သိုကောန်သမတ်စါ။ ဗဗေင်ညြန်မွဲမ္ဒဟ်ဒစါတလညးကိုဒါန်ကိုကျာ်ရ။သ္ဒိပွံယာဝ်သံမာပယောဂန္ဒိဒှ် အယုက် ၈၅ သ္ဒဝ်သ္ဒေဝ်မိင်သ္ဒေဝ်စမိန်ပြမာန်ကို ုင်ဗ္တာင်တလပညာတံဟိုလဝ်။ ဟိုတ်သမ္ဗာပယော ဂဟွံမွဲဆအယုက် ၂၀ သ္ဒဝ်ကိုပွဲထာန် ပြုပ်ပောင်မဒးဒှ် အနိစ္စခေဝ်။ အယုက် ၁၆ ဒှ်သ္ဒိ ၁၂ သ္ဒဝ်ဒှ် အယုက် ၂၀ ပွဲသက္ကရာတ် ၉၀၀ ဂှ်အာခိုပ်အနိစ္စခေဝ်စအာသ္ဒဝ်ရ။

သမ္ဗာပယောဂဗ္ဒးဝွံဇ္ဒော်ကိုမိုသန်။ ဒိုကိုဂမြင်အိန်ဂွံဂတးကျဲမာန်ပောင်။ မကျာင်ပွဲသုတ်ဂို ုင်န္ဒိ။ ဟိုတ်ဂှ်ရသဏ္ဍံမပဟလပိုန် ပဟလအန္ဒဘ်ဂှ်။ ဆအတန်ကုသိုဝ်တမ္ဒာကာလိဂွံရ။ ပွဲကာလမဒှ်သမ္ဗပ

* One Ms has ဥတ်။ another ဂလာတ်။ Schmidt's ကွတ် is evidently a mistake for ပ္ဒတ်။

ယောဂဂှ်။ မဒဂိုန်သဳမမင်သဳမပၚ်ချေၚ်ပ္ဍဲရတ်ဒြပြကာ။ ပ္ဍမပြဲပြံုဟ်ဒရိုဟ်ဒဲ၊မင်နွံဇကုမဒးရုၚ်။ ပ္ဍဲ သမ္မာပယောဂဇၞါ နွံဗွဲ ယဝ်ရသ္ဂောံပ္ဍဲပြေင်မ္ဂး။ အယုက်ဂိုင်မိုန်ထဳတိမဂွံကၠုင်မိုပ်ဟောင်။ ဒကာရတ် ဗိဒ္ဓံပြကိုဟ်ကၠပ်ဟွံဗှ်ေစ်နွံ။သမ္မာပယောဂဟွံဟီု။ ဆဝေင်ဒှ်စိုင်ချဟ်ကြာပြုပ်ကြာဂှ်ဍဲဂံက်စကၠု ဂတာံရောင်။ပညံင်သ္ဒိုင်ကၠုဟွံဗှ်ေစ်ပြကိုဟ်ကၠပ်ဟိုတ်ဂှ်ရ။ဗမိရောရာၚ်ာမ္ဂးရောင်။

ဒကာရတ်ဒြပ်ဟွံမ္ဂဲတဲ။ ပရင်မင် သောဲထဳတုညးဗမာ ပ္ကုင်ရင်ဍုင် ဟံသာဝတဳပွန်ရ။ သ္ဒိုဝ်သိမ္ဘော ကိုတ်မရေင်လဝ်မတ်ဍွမဂ္ဂုင်ကို စုတ်ဗုပ်ပြကာကၠုင်ခတ်သောလဂုင်ရ။ ဇကုဂွကျာ်သ္ဒိုကိုဒါန်တဲ။ မိုက်ကေတ်ဒြုဟ် ထဝ်ဗ္ဂပသာ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၁၂ ဂိတုပသာ် ၁ ချေက်တ္ဂဲဗုဒ္ဓဝါဂှ် တလညးပ ရင်မင်သောဲထဳစ်အာသွစ်ရ။

တလညးပရင်မင်သောဲထဳဟွံခွဲတဲ။ သ္ဒိုဝ်ဗုက်လလိပသ္ဒိုဂွံပ္ကုင်ရင်ဍုင်ဟံသာဝတဳပွန်ရ။သ္ဒိုဝ်သိမ ရေင်လဝ်မတ်မှ်ုက်မစိစောန်စုတ်လဝ်ဗုပ်ပြကာကၠုင်ခတ်သောလဂုင်ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၁၃ ဂိတု ၜဲ ၃ ချေက်ဂှ် သ္ဒိုဝ်ပေက်တဲကွံအာရ။ ပ္ဍဲအတးဂှ်သ္ဒိုဝ်ပေက်တဲ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၁၄ ဂိတုအ သာတ်ဂှ် တလညးပရင်မင်ဖြိုတလညးဗိုဟ်ၜ်။ သ္ဒိုဗမာဂွံပ္ကုင်ရင် ဍုင်ဟံသာဝတဳပွန်ရ။ ပ္ဍဲသက္က ရာတ် ၉၁၉ ဂိတုမြေဂ္ဂသိုဂှ်။ ဂွံသ္ဒိုဝ်ဗုက်လလိပ္ဍဲပြုပ်ပတဲဖြသ္ဒိုဝ်ဒှ်အာအနိစ္စခဝ်ရ။ တလညးဇ မ္ဂးဗိုဟ်ၜ်ဂွံဂွံပတလစိင်ဗဘာင်။ ဂွံပတလကၠုင်မှ်ုက်ဂွံဇ္ဂးကၠိန်ရှုင်ဂ္ဂုင်။ ဖြရတ်နူက္ကသိင်ဃိုညးမဒးပ လိင်နုင်ဆက်ကွဲ။ဂွံဒုင်ယျာဇမ္ဂးဗိုဟ်ၜ်။

ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၃၀ ဂိတုခ္ဍာ် ခွဲမံက်သုရိယဂြးစပ်တ္ဂဲညံင်ဇ္ဂာ။ ၉မံက်တ္ဂဲ ၃ ဂှ်ကသဳတ်ကၠိုဒှ်ခတ် သောလ္ကုင်ပြုအာ။ ဒးရိုဟ်ချေန္တဘုံဒေါင်တဲဒက်ဗိုန်ပွန်ရ။ တလညးဂွံယိုက်မ္ဂောဲကိုတ်ဂွံစုတ်ဗုပ်ပြ ကာကၠုင်။ ဂွံပြောပ်ထဝ်ဂွံ ထာပဏာလဝ်ဟောင်။ ပသ္ဒိုဝ်ဝါချောဒဇိတ်သ္ဂောံတဲ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၄၃ ဂိတုဒဂိုန် ၄ မံက်တ္ဂဲဖြပတိဂှ်ရ။တလညးဇမ္ဂးဗိုဟ်ၜ်အာမိုပ်အနိစ္စခဝ်ရ။

ကောန်တလညးဇမ္ဂးဗိုဟ်ၜ်ဂှ်ပသ္ဒိုပ္ဍဲဍုင်ဟံသာဝတဳတုဲ။ စကာဗညာဒလမဟာသေဏာပတိကို ဖျုံထဝ်အပ္ဍာလယိုင် ၅ ပသာ။ ကိုပြောပ်ဖျေဟ် နူဥန္နလုံဂိုဂွံဂွံဗြာတ်လောတ်ဒြန် မဒြာန်ထဝ်အ ပ္ဍာဂှ် ၅ ပသာ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၅၁ ဂိတုဗဝ်ရဂိုန် ၄ မံက်တ္ဂဲစန်ဂှ်ကၠုင်သိမ္ဂောဲကိုတ်ဂွံယိုက်ထာပ ဏာလဝ်။ခန္ဒိင်သ္ဂောံခွဲလယိုင် ၄၀ ပသာဂွံသောန်ပပ္ဍဖခတ်သောလဂုင်ရ။

ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၅၀ ဂှ်ဂိတုမြေဂ္ဂသို ၁၁ မံက်တ္ဂဲ ၁ ဂှ်ဂွံပိုင်ဍုင်တၚ်ဥုရ။ပ္ဍဲဂိတုမာ်ဍုင်ဟံသာ ဝတဳလိုလ္ဂုသုန်ပြာံအာရ။

တလညးနာန်ဂျှ်ပသ္ဒို ၂၀ သ္ဂောံ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၆၃ ဂှ်တလညးနာန်ဂျအာမိုပ်အနိစ္စခဝ်ပ္ဍဲဍုင် ံင်ဥုရ။

ဒကိုပ်ကၠုင်ဂလာကပ္ပိတာန်ဇရာဂှ်ပသ္ဒိုပ္ဍဲဍုင်ဗြေင်ပွန်ရ။ ဟိုတ်မဒှ်တၠပ်ဒေဝဒတ်ဗေါ ဒိတ္တို။ ဟွံဂွံ ာပဏာဂွံခါတ်ခေဘီရ။ နွံပိုန်အန်ဂဗုတ်။နွံပိုန်ဗိုလစေဝ်။ညးဂါ်သိုညးဂွံဍုင်ဂမ္ဗိုင်ခန္နံ မ္ဂောဲကိုတ်။ ပိန်ဘာဒိုကိုအာခါ။ပိင်မတ် ၃၅၀ မ။

ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၇၂ ဂိတုသွန် ၁၁ မံက်တ္ဂဲသိုက်သိုညးဍုင်ဂမ္ဗိုင်ပကုသိုဂွံ စုတ်မ္ဂောဲကိုတ်ကျာ် လဂုင်ဟောင်။ ဂလာကပ္ပိတာန်ဇရာပသ္ဒိုပ္ဍဲဍုင်ဗြေင်ဂှ်ဒှ် ၁၂ သ္ဂောံရ။ တလညးနန်ထဝ်အဝတလဘ္ဂိုင် မှ်ုက်ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၇၄ ဂိတုၜဲ ၈ မံက်တ္ဂဲ ၄ ဂှ်။ တလညးနန် ထဝ်အဝဇက် ချေမိုပ် ဍုင်ဗြေင် ဗတိုက် ဂလာဂွံဇ္ဂးဂလာဂွံဍုင်ဗြေင်တဲ။ မှ်ုဟ် ၄၂၈ သ္ဒိုကိုဥပ္ပကာခတ်သောရ။ ခဏိင်သ္ဂောံမွဲကို သောန်ပပ္ဍဖခတ်ကျာ်ရ။ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၇၅ ဂှ်တလညးဂွံပ္ကုင်ရင်ဍုင်ဟံသဝတဳရ။

ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၉၈၀ ဂှ်ဂိတုဗဝ်ရဂိုန် ၁ ချေက်တ္ဂဲဖြပတိဂှ်ပတိုန်ကၠုင်စလိုင်မ္ဂောဲကိုက်ကျာ်လဂုင် ရ။အစံက်သလုင်ကိုဗပိုက်မ္ဂောဲကိုတ်ဂှ်ပန်ဟာတ်ကိုစါမိဟ်တုပ်သ္ဂောဟ်ရ။ လယိုင်ထဝ် ၂ ပသာလ္ဂော်ကို မသုန်ဒကောဝ်။ တ္ဂံမှ်ုက်စါလ္ဂိမ။ တ္ဂံမြပစထံင်လယိုင်စါပသာ။ ပုညကမာဖျောတ်ခဏိင်ဒြန် ၁၂ လ ယိုင် ၅ ပသာ ၅ ကို ၂။ ဗညာရုက်လလိခဏိင်ဒြန်သ္ဂောံထဝ် ၅။ခဏိင်စါလယိုင်ၜ်ပသာကို ၇၆။

ယောဂဂ်။ မဒဂိုန်သီမမင်သီမပစဲ၊ ခွော်ပွဲရတ်ပိပြကာ။ ပွမပြာ်ပြုဟ်ဒရိုဟ်ဒဲ ့မင်ဗွဲဇကုမဒးရး။ ပွဲသမ္ဘာပယောဂဇၞါ စွံဂွံ။ ယဝ်ရသော ့ဝ်ပြုပြေင်မ္ဂး။ အယုက်ဂွိင်မိုန်ထီတိမဂွကျာင်မိုပ်ပောင်။ ဒကာရတ်ပိဂွံပြကိုဟ်ကွပ်ဟွံဒှေ်မွဲ။သမ္ဘာပယောဂဟွံဂှ်။ ဆဝေင်ဒ္ဂိုင်စိုင်ချောဟ်ကြာပြုပ်ကြာဂွိင်ဂှ်ဂွဲဂွံက်စကျု၊ ဂတာံရောင်။ပည်ုသို်ဂ်ကျ်ဟွံဒှေ်ပြကိုဟ်ကွပ်ဟိုတ်ဂှ်ရ။ဗမိရောရာဇၞာမ္ဂးရောင်။

ဒကာရတ်ပိဟွံမွဲတဲ။ ပရင်မင် သောဲထီတုညးဗမာ ပ္ကင်ရင်ဍုင် ဟံသာဝတိပွန်ရ။ သ္ဂိဂွံသီမှော်ကိုဘ်ဓရေင် လစ်မတ်မွဲမဂို၊ငိကို စုတ်ဓုပ်ပြကာကျိုင်ခါတ်သော်လဂုင်ရ။ ဇကုဂွကျာ်သ္ဂိကိုဒါန်တဲ။ ပိုက်ကောတ်ဒ္ဂျုဟ် ထဝ်ဒ္ဂပသာ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၉၁၂ ဂိဘုပသာ် ၁ ခွေက်တဲ့ဗုဒ္ဓဝါဂှ် တလညးပရင်မင်သောဲထီစ်အာသွဝ်ရ။

တလညးပရင်မင်သောဲထီဟွံမွဲတဲ။ သ္ဂိခဝ်ဇုက်လလီပသ္ဂိဂွံ ပ္ကင်ရင်ဍုင်ဟံသာဝတိပွန်ရ။သ္ဂိဂွံသီမရေင်လစ်မတ်မွိုက်မစိုစောန်စုတ်လစ်ဓုပ်ပြကာကျိုင်ခါတ်သော်လဂုင်ရ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၉၁၃ ဂိတုစဲ ၃ ခွေက်ဂှ် သ္ဂိခဝ်ပေက်တဲကော်အာရ။ ပွဲအတးဂှ်သ္ဂိခဝ်ပေက်တဲ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၉၁၄ ဂိတုအသာတ်ဂှ် တလညးပရင်မင်ဖြ ့တလညးဗိုဟ်ခ်ဂှ်။ သ္ဂိဗမာဂွံပ္ကင်ရင် ဍုင်ဟံင်သာဝတိပွန်ရ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၉၁၉ ဂိတုမြေဂ္ဂသိုဂှ်။ ဂွံသ္ဂိခဝ်ဇုက်လလီပွဲပြုပ်ပတဲဖြသ္ဂိခဝ်ဒှ်အာအနိစ္စခဝ်ရ။ တလညးဇမ္ဗးဗိုဟ်ခ်ဂှ်ဂွံဂွံပတလစိင်ဗဘောင်။ ဂွံပတလကျိုင်မွိုက်ဂွံဇ္ဂးကြိုန်ဍုင်ဂှိုင်။ ဖြရတ်နူကွံသိင်ဃိုညးမဒးပလိင်နုင်ဆက်ကွဲ။ဂွံဒုင်ယှုဇမ္ဂးဗိုဟ်ခ်ဂှ်။

ပွဲသက္ကရာတ် ၉၃၀ ဂိတုဓဝ်ခွဲမံက်သုရိယဂြးစပ်တဲ့ညံင်ဂွံ။ ၉မံက်တဲ ၃ ဂှ်ကသီတိဂွံ၊ဒှ်ခါတ်သော်လှုင်ပြု၊အာ။ ဒးရိုဟ်ခွေနူဘုံဓါင်တဲဒက်ဂွိ၊နှ်ပွန်ရ။ တလညးဂွံယိုက်မှော်ကိုတ်ဂွံစုတ်ဓုပ်ပြကာကျိုင်။ ဂွံပြောပ်ထဝ်ဂွံ ထာပဏာလဝ်ပောင်။ ပသ္ဂိဇၞါခွေါဒဓိတ်သွာံတဲ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၉၄၃ ဂိတုဒဂိုန် ၄ မံက်တဲဖြပတိဂှ်ရ။တလညးဇမ္ဗးဗိုဟ်ခ်ဂှ်အာစိုပ်အနိစ္စခဝ်ရ။

ကောန်တလညးဇမ္ဗးဗိုဟ်ခ်ဂှ်ပသ္ဂိပွဲဍုင်ဟံင်သာဝတိထဲ။ စကာဗညာဒလမဟာသေဏာပတိကိုဖှ်ထဝ်အပ္ပာလယိုင် ၅ ပသာ။ ကိုပြောပ်ဖျာဟ်နူဥနလုံ ့ဂွံဂွံမြာတ်လောတ်ညြန် မညြာန်ထဝ်အပ္ပာဂှ် ၅ ပသာ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၉၅၁ ဂိတုဇဝ်ရဂိုန် ၄ မံက်တဲစန်ဂှ်ကျိုင်သီမှော်ကိုတ်ဂွံယိုက်ထာပဏာလဝ်။ခနှိုင်သွာံခွဲလယိုင် ၄၀ ပသာဂွံသောန်ပပူဇ်ခါတ်သော်လဂုင်ရ။

ပွဲသက္ကရာတ် ၉၅၀ ဂှ်ဂိတုမြေဂ္ဂသို ၁၁ မံက်တဲ ၁ ဂှ်ဂွံပိုင်ဍုင်တံင်ဥုရ။ပွဲဂိတုမာ်ဍုင်ဟံင်သာဝတိလိလှ၊သုန်ပြာံအာရ။

တလညးနာန်ဂျဂှ်ပသ္ဂိ ၂၀ သွာံ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၉၆၃ ဂှ်တလညးနာန်ဂျအာစိုပ်အနိစ္စခဝ်ပွဲဍုင်ဥုရ။

ဒကိုပ်ကွင်ဂလာကပိတာန်ဇရာဂှ်ပသ္ဂိပွဲဍုင်ဒြေင်ပွန်ရ။ ဟိုတ်မဒှ်တွပ်ဒေဝဒတ်ဗေါ် ဒိဂွံ။ ဟွံဂွံ ၁ပဏာဂွံဓါတ်ခေတီရ။ နွံပိုန်အန်ဂဗုတ်။နွံပိုန်ဒိုလစေင်။ညးဝါသိုညးဂွံဍုင်ဂမ္ဂိုင်ခနွံ မှော်ကိုတ်။ ဗိန်ဘာဒိုကိုအာခါ။ပံင်မတ် ၃၅၀ မ။

ပွဲသက္ကရာတ် ၉၇၂ ဂိတုသွန် ၁၁ မံက်တဲသိုက်သီညးဍုင်ဂမ္ဂိုင်ပကုသီဂွံ စုတ်မှော်ကိုတ်ကျာ်လဂုင်ပောင်။ ဂလာကပိတာန်ဇရာပသ္ဂိပွဲဍုင်ဒြေင်ဂှ်ဒှ် ၁၂ သွာံရ။ တလညးနန်ထဝ်အာဝတလဘိုင်မွိုက်ပွဲသက္ကရာတ် ၉၇၄ ဂိတုစဲ ၈ မံက်တဲ ၄ ဂှ်။ တလညးနန် ထဝ်အာဝဇက် ခွဲမိုပ် ဍုင်ဒြေင်ဗတိုက် ဂလာဂွံဇ္ဂးဂလာဂွံဍုင်ဒြေင်တဲ။ မွိုဟ် ၄၂၈ သ္ဂိကိုဥပ္ပကာခါတ်သော်ရ။ ခဏိင်သွာ်မွဲကိုသောန်ပပူဇ်ခါတ်ကျာ်ရ။ပွဲသက္ကရာတ် ၉၇၅ ဂှ်တလညးဂွံပ္ကင်ရင်ဍုင်ဟံသဝတိရ။

ပွဲသက္ကရာတ် ၉၈၀ ဂှ်ဂိတုဇဝ်ရဂိုန် ၁ ခွေက်တဲဖြပတိဂှ်ပတိုန်ကျိုင်စလိုင်မှော်ကိုက်ကျာ်လဂုင်ရ။ဓစံက်သလုင်ကိုဗပိုက်မှော်ကိုတ်ဂှ်ပန်ဟတ်ကိုဇၞါမိဟ်တုပ်သွဟ်ရ။ လယိုင်ထဝ် ၂ ပသာလွာ်ကိုမသုန်ဒကောဝ်။ တွံမွိုက်ဇၞါလှိုမ။ တွံမြပစဏိင်လယိုင်ဇၞါပသာ။ ပုညကမာဖျောဟ်ခဏိင်ညြန် ၁၂ လယိုင် ၅ ပသာ ဒှ် ကို ၂။ ဗညာဇုက်လလီခဏိင်ညြန်သွဖြ်ထဝ် ဒှ်။ခဏိင်ဇၞါလယိုင်ခ်ပသာကို ၇၆။

ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၀၂ ဂိတုကထိုက် ၁၁ မံက်တ္ၚဲ ၄ ဂှ်။ ကွာန်ဍေၚ်လ္ပ်ဗိုဟ်ဗာယပ်ကျာ်လဂုင်ဂှ် လဵုအာ။ထပ်အာသ္ဂဝ်သေၚ်အစိက် ၄ ဟတ်သာ်ဒိုင်ကွာန်လတူ ၅ သဒိုင်။ ဒြ ၉ သဒိုင်ရ။ ကွာန်ဍေၚ်အဂှ် ၄၅ သဒိုင်။ သိုကမိဗြဲဂှ်ပိုင်သိုဗဒိုတ်ဇမှိုင် ၂၅၆ မၚ်လံ။ ကွာန်ထပ်အပ္ဍဲတလညးဂွံကျာဲက္ဍိုၚ်ဟာင်။

ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၀၃ ဗပေၚ်ဖဝ်ရဂိုန်တ္ၚဲ ၄။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၀၆ ဂှ်ဗပေၚ်ဖဝ်ရဂိုန်တ္ၚဲ ၄ ကိုဝ်။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၀၇ ဂှ်ဗပေၚ်ဖဝ်ရဂိုန် ဒးဗုဒ္ဓဝါကိုဝ်။ မ္ဂမွဲသ္ဂောံဗပေၚ်ဒ်ကိုဝ်။ ဗပေၚ်ဖဝ်ရဂိုန်ကိုဝ်ပြာသာဝ်မ်ိုင်ကျောင် ၄ ဗိုဟ်ဂှ်ပြာသာဝ် ၄။ ဂ္ကထဝ်ဂ္ကထဝ်ပ္ကာင်ထဝ်ပ္ကာင်ဍြဲန်ဂွံပူဇဴခတ်ကျာ်လဂုင်ရ။ ကိုၚ်ဇ္ဍာင်ဓါမွဲမွဲသ္ဂောံဓါဓါဝါ။ကလိကျာ်လဂုင်။ ထဝ်ဂွိဂိုဟ်သ္ဂောံ။ကိုလိက်ကျာ်ရ။

ဍာ်ဂွံ ပသ္ဂိုပ္ဍဲဍုင်ဟံသာဝတီဂှ်။ ဒုင်ပ္ဍဲကၠုံဍိုၚ်ပ် ပလိုတ်ဍုင်ရောင်။ ဟိုတ်ဟွံလောပ် ဍုင်တလညး ဂှ်ဍိုၚ်ပ်ညးမကောဝ်ရ။ ပသ္ဂိုမွဲသုန်သ္ဂောံတဲ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၉၀ ဂိတုအသာတ် ၄ မံက်တ္ၚဲ ၅ ဂှ်တလညးကၠုံဍိုၚ်ပ်အာစိုပ်အနိစ္စပေၚ်ပ္ဍဲကၠုံဍိုၚ်ပ်ဂှ်ရ။

ကောန်တလညးကၠုံဍိုၚ်ပ်ဂှ်မၚ်ရာဲဒြာဂဒးယျူပသ္ဂိုပ္ဍုန်ရ။ ပ္ဍဲဂိတုသွန် ၄ စှေက်တ္ၚဲသိုက်ဂှ်မၚ်ရာဲတုပ္ဒ လုပ်ဍုင်ပ္ဍဲဍုင်ဟံသာဝတီပ္ဍုန်ရ။ တလညးဂွံကိုဒါန်ပြာသာတ်စ်ၚ်ကျောင် ၄ ဗိုဟ်။ တိတ်ဂှ်မွဲဝါ။ ဗပေၚ်ဖဝ်ရဂိုန်မွဲဝါ။ စ်ၚ်ဗဇ်ဓါတ်သေၚ်သဂုင်ရ။ ပ္ကာင်ထဝ်ပ္ကာင်ဍြဲန်သိုကိုၚ်ဇ္ဍာင်ကလိဓါတ်သေၚ်လဂုင်ရ။ဂပ္ဍုဟ်ကိုကျာန်အင်ဂဒိုသိုဍြာန်ကိုဒါန်ဓါတ်သေၚ်လဂုင်ရ။သ္ဂိုဂွံဂွံပသ္ဂိုမွဲသ္ဂောံကိုဝ်။

ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၉၁ ဂှ်တလညးမၚ်ရာဲတုပ္ဒအာစိုပ်အနိစ္စဓဝ်ရ။ တလညးသမိင်မ္ဂရာဇာဍုင်ရင် ဍုင်ဟံသာဝတီပ္ဍုန်ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၉၁ ဂှ်ဂိတုမာ် ၆ စှေက်တ္ၚဲသ္ဂိသဝ်ပယာံကွာဟ္ဂဂ္ဍိုတ်မွဲနာဒိ ၆၆ စဍောန်ကသိတိဂ္ဂိုဒြဲမ္ဂောဲကိုတ်ကျာ်လဂုင်ဒတုံခြဲဗိုဟ်အဂှ်။

ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၉၁ ဂိတုပသာ်တလညးကိုဟ္ဂင် ၄၀။ ဂိတုအသုတ် ၁၁ မံက်တ္ၚဲ ဗုဒ္ဓဝါပယာံ သ္ဂာတ္ၚဲလောန်မွဲနာဂိုပ္ဍဲလက်မိဟ်ဍိုန် မ္ဂောဲကိုတ်ခတ်သေၚ်ကျာ်လဂုင်ရ။ လယိုင်ထဝ် ၃ ပသာ ဒြ ကို ၂။ ကွံမတ်မရေၚ်လာဝ် ၆၅၀ မသိုမက်ဗြဲတလညးသမိင်ဂွံထာပဏာ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၉၆ ဂိတုနယုန်ဂှ်တလညးဆက်ပဏာန်ပ္ဍဲဇ္ဍောရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၉၆ ဂိတုမြေက္ကသိုတ္ၚဲ ၃ ဂှ်တလညးသမိင်တိုန် အာအဝရ။ကိုပ်အဝ ၄ သ္ဂောံတဲ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ်လ္ဂိဂှ်ဂိတုစဲဒဒ်မွံက်တ္ၚဲဘဂိတ်ဂှ်။ မ္ဂောဲကိုတ်ကျာ်လဂုင် တဍုဲအာဂိတုပသာ် ၄ မွံက်တလညးကိုပယာင်လ္ဂိ။

ပ္ဍဲသက္ကရာဇ်လ္ဂိ ၂ ဂှ်ဂိတုဖဝ်ရဂိုန် ၁၄ မွံက်တ္ၚဲအဗိုတ်ပ္ဍဲလက်ဗြဲဟ်ဆံင်မ္ဂောဲကိုတ် ကျာ်လဂုင်ပ္ဍုန် ရ။ တလညးသမိင်ဂွံထာပဏာလာဝ်။ ဂပ္ဍုဟ်ဍြာန်တညးဂွံကိုဒါန်ဂိုဟ်ဂိုဟ်သ္ဂောံရဂ္ကထဝ်ဂ္ကဍြဲန်ကိုၚ် ဇ္ဍာင် ၂ မွဲမွဲသ္ဂောံဓါဓါဝါကလိဓါတ်လဂုင်ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၉၁ ဂှ်ပသ္ဂိုပ္ဍဲဗဂေါ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၉၉၆ ဂှ်တုံန်မိုပ်အဝရ။ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၁၀၁၁ ဂှ်တလညးသမိင်အာစိုပ်အနိစ္စဓဝ်ရ။

တလညးသမိင်ဖ္ဂံမွဲပဲ။ ကောန်ဂှ်နာန်ဂျာဂဒးယျူပသ္ဂိုပ္ဍုန်ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၁၀၁၁ ဂှ်ဂိတုပသာ်မ္ဂောဲကိုတ်ဒစေင်အာ။ ဂိတုအသုတ်မွဲစှေက်တ္ၚဲအဗိုတ်အသံခြဲကိုဓေါတ်ဍိုန် မ္ဂောဲကိုတ်ကျာ်လဂုင်ဍိုန်နာ အဝရ။ကိုဂိုတ်လဂူရေၚ်မတ်ကွံရ။ပ္ကာင်ထဝ်ပ္ကာင်ဍြဲန်ဂ္ကထဝ်ဂ္ကဍြဲန်ကိုၚ်ဇ္ဍာင်ကလိခတ်သေၚ်ဂိုဟ် သ္ဂောံရ။ ဂပ္ဍုဟ်သ္ဂောံ ပြေၚ်သာတ်ဗိကိုဒါန်ဂိုဟ်သ္ဂောံ ကိုခတ်သေၚ်လဂုင်ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၁၀၂၃ ဂှ် ဂိတုစဲ ၇ စှေက်တ္ၚဲဗုဒ္ဓဝါလမိုက် ဍေၚ်ကၠုံဒြဲ မ္ဂောဲကိုတ်ကျာ် လဂုင်ဒစေင်အာပ္ဍုန်။ ဆုဒုန်ဒေဝ်ကၚ်ဒ ကုဂ်ဂွိုၚ်သန်။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၁၀၂၃ ဂှ်ကိုဂိတုဇှ် ၇ စှေက်တ္ၚဲအဗိုတ်ဂှ် တလညးနာန် ဂျာအာစိုပ် အနိစ္စဓဝ်ရအာသ္ဂဝ်ရ။

ကောန်တလညးသန်ကိုဝ်။မၚ်ရာဲကျာ်ဍာ်ၚ်ဂဒးယျူ။ပသ္ဂိုပ္ဍဲဍုင်အာဝပ္ဍုန်ရ။ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၁၀၂၃ ဂှ်ဂိ တုမာ်စှ်မွံက်တ္ၚဲစန်ပယာံတက် ၄ သ္ဂဂ်တ္ၚဲကသိတိဂ္ဂိုဒြဲမ္ဂောဲကိုတ်ခတ်သေၚ်လဂုင်ပိဘုံသိုရပ်ပြကာ ဒတုံခြဲဗိုဟ်နေရတိပ္ဍဲသိကျာ်။မ္ဂောဲကိုတ်ဆာမသ္ဂေဂှ်ဗှေဟ်ကျဲစလေဝ်လဝ်ပ္ဍဲဗိုဝန်ဍုင်ဍြေၚ်ရ။

ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၁၀၂၃ ဂှ်ဂိတုမာ် ၃ မံက်တ္ၚဲအဗိုတ်မ္ဂောဲကိုတ်ကျာ်လဂုင် ပ္ဍဲဗိုဝန်ဂှ် ဍိုန်နာအဝ ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာဇ် ၁၀၂၅ ဂှ်ဂိတုဘတ် ၃ မံက်တ္ၚဲအဍ္ဂာပယာံတက် ၃ တံလောန် ၁၆ နာဒိကိ ၂

ပါတ် ၄ ဗိဏ္ဍာနာသလိုင်မ္ဒေံကိုတ်ခါတ်ကျာ်လဂုင်ရ။ မင်ရၚ်စသ္ပူ။လေ*ဒက်ဳို။သရလာ။ ညးဗိတလဝ္ဂိ်ဟ္ကထဝ်ကဵုဍောၚ်ဟ္ကဗြ်န်ကဵုဍောၚ်။ ကြိုင်ဇ္ဍာင်ဒစ္ဓံပ္ဍာင်ထဝ်ဇမ္ဒော် ၄ သ္ဒတ်၍။ ပ္ဍာင်ဗြန်ဇမ္ဒော် ၄ သ္ဒတ်၍။ဖ္ဍောၚ်မိန်ဒစ္ဓံဟ္ကမိန်ဒစ္ဓံပပ္ဍုဇ်ဓါတ်ကျာ်လဂုင်ရ။ ဖါပ်သင် ၈၀ ပွဲသီကျာ်ရ။ သီသင်ဗြောၚ်သင်ဗဂေါသင်လဂုင်ရ။ ဂပိုသကဝ်ဗြာန်တလညးကိုဒါန်ကွ်သဂုတ်ရ။ ဟ္ကထဝ်ဟ္ကဗြန်ဏ္ဍာထဝ်ဏ္ဍာဗြ်န်ပ္ဍာင်ထဝ်ပ္ဍာင်ဗြန်။ ကြိုင်ဇ္ဍာင်ဗွဲသ္ဒဝ်ဓါဝါကလိကျာ်ရ။သာ်ဝ္ပံတလညးမဂွံထ္ဒပဏာဓါတ်သော်လ္ဂုင်ရ။

ပွဲသက္ကရာတ် ၁၀၂၆ ဂိတုမြေက္ကသိ ၁၄ မ္ဒိက်တ္ဒစန်ဓါစဍောန်ကသီတ်တ္ဍိုဒြ၍။ ဒ္ဂေံကိုတ်ကျာ်ပဂုင်ဒကုံခ္ဍဲအာဗိုဟ်အဂွ။ ပွဲသီကျာ်ဟောင်။အိန္ဒစက် ၅ သဝ်ဒိင်ကိုဓါမိဟ်ဒကုတ်အာတဲ။ဒတုံခ္ဍဲအာဗိုဟ်ပလိုတ်ပါင်နွံင်။ကြိုင်ဒသိုက်အာဗိုဟ်ဗၝယပ်။ နွံင်မိန်တောဝ်ကြောင်လေဍတ်ဂှိက်ဒ္ဒိုင်လတူဝး ကြိုင်မိုဟ်အဂွ။ ဂဒံမြာတ်အင်ဂမိုဗထိုဟ်လာ်အာ။ ဒကျရာင်ထစဗိထောင်ကလောင်ခ္ဍဲ စာဗိုဟ်အဂွ။ ဒိုက်ညှဝ်ကျာ လာ်အာသီရှိတ်သ္ဍော်ဒ္ဒိုင် ၆ ထောင်ကိုး ဘံုမရေတ် ကြွင်ဒိုဖ်ာင်ဇ္ဒော် ဗဖိုဟ်ပါ်လိုလာ်ဗ္ဒိုင်သန်။

ပွဲသက္ကရာတ် ၁၀၂၇ ဂိတုပုဟ် ၉ မ္ဒိက်တ္ဒစန်၍ သလိုင်အိန္ဒစက်ဒဂ္ဍုကြိုင် ထပ်ပသဲတ္ဍိုပ္ဍန်။ ကၝက်မခေတ်။ဒေန်မ္ဍုးအမ္ဒိက်မှ္ဍုပအကြၥပ်။ဗဝ်ရဂိုန်ဒးဗပေင်ဗုဒ္ဓဝါ။

ပွဲသက္ကရာတ် ၁၀၂၈ ဂိတုမာ် ၁၂ မ္ဒိက်တ္ဒသိုက် ပယဝ်တ္ဒစေင်။ ဗိနာ ဒိုကိုမွဲပါဝ်း။ ထဝ်မ္ဒေံကိုတ်ကျာ်လဂုင်ရ။ လယိုင်မ္ဒေံကိုတ်ထဝ် ၁၂ ပသာ။ တွံရေင်မတ်မ္ဒေံကိုတ် ၁၈၀၀ မ။ ဖါပ်သင် ၂၄၀။ အပေါတ်ဒါန် မဗ္ဒိုင်သန်ကိုဒါန်။ ဗါတ် ဓါပိုင် တဆိင်၍။ သၚင်မ္ဒေံ ကိုတ် ၃ တ္ဒ။ ကြိုင်ဇ္ဍာင် ၈ ဟ္ကထဝ် ၄ ကြိုင်၍ကဵုဍောင်။ ဟ္ကဗြန် ၄ ကြိုင်၍ ၁၀၀ ဍောင်။ပ္ဍာင်ထဝ်ပ္ဍာင်ဗြန်၍ဗ္ဒိုင်ရ။ ဟလညးကလိဓါတ်သော်လဂုင် ဂိုဟ်ဂိုဟ်သ္ဒဝ်ရ။ မွဲသ္ဒဝ်ဓါဝါကလိဓါတ်သော်လဂုင်ရ။

ပွဲလက္ကရာတ် ၁၀၃၀ ဗပေင်ဖပ်ရဂိုန်ဒးဗုဒ္ဓဝါ။ ဍုဟ်ဍုဟ်သ္ဒဝ်မဒးဗုဒ္ဓဝါ၍ ဂမ္ဒိကိုဂရဟ်ကိုး။ ဒိုတ်သေံမန်ဗမာကျုင်လှ္ဒောဝ်ပပ္ဍုဇ်သကာတ္ဍန်တွ္ဍာဲဂ္ဒိုင်သန်ဟောင်။

ပွဲသက္ကရာတ် ၁၀၃၃ ၍ဂိတုဓ္ဒေ၍ ပသ္ဒိပွဲအာဝ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၁၀၃၄ ၍ဂိတုစဲမွဲဍွက်တ္ဒ ဗုဒ္ဓဝါ၍တလညးအာဓိုပ်ဓဓိန္ဍုခဝ်ရ။ ကၠာပဝ္ဂံဒြသ္ဒိဒယုက် ၃၉ သ္ဒဝ်။ ပသ္ဒိ ၁၁ သ္ဒဝ်ဒြဒယုက် ၅၀ ရ။ အတးတိုန်ပန်တ္ဒတဲပွဲဂိတုစဲမွဲဍွက်တ္ဒဗုဒ္ဓဝါ၍မင်ရၚ်ကျုင်ဆံင်စံအာသ္ဒဝ်ပွဲအာဝတော်ရ။

ဓါဍွက်တ္ဒ ၅ ၍ကောန်မင်ရၚ်ကျုင်ဆံင်ဗိန်သေံမင်၍ပသ္ဒိပ္ဍန်ရ။ ဂွံပသ္ဒိ ၂၆ သ္ဒဝ်တဲ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၁၀၆၀ ၍ဂိတုပသာ် ၁၁ ဍွက်တ္ဒစန်၍။ တလညးကောန်မင်ရၚ် ကျုင်ဆံင်၍စံအာသ္ဒဝ်ပ္ဍန်ရ။ ကောန်၍ပသ္ဒိပ္ဍန်ရ။ ဂိတုဒုရာသာတ် ၄ ဍွက်တ္ဒမြပတိ၍ တိုက်မွဲဂယး ဗိန်သေံမင်လောပ်ဂျာဍုင်အဝပ္ဍန်ရ။ ဂိတုဘတ် ၆ မံက်တ္ဒအင္ဂါ၍ဗိန်သေံမင်ဒုင်ပသောက်ဒြတလညးရ။ ဗိန်သေံမင်ပသ္ဒိ ၃၄ သ္ဒဝ်တဲ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၁၀၉၅ ၍ ဗိန်သေံမင်၍ စံအာသ္ဒဝ်ပ္ဍန်ရ။ ပွဲသက္ကရာတ်၍ကိုရ။ကောန်တလညး၍တိုန်ပသ္ဒိကရာတ်ပွဲဍုင်အဝပ္ဍန်ရ။

ပွဲသက္ကရာတ် ၁၁၀၁ ၍ဂိတုမဲ ၄ မံက်တ္ဒမြပတိ၍ ပယဝ်ဂယးသ္ဒးကသီတ်တ္ဍိုဒြမြုသနိဒ္ဒိုင်။ မ္ဒေံကိုတ်ကျာ် မုဟ်တသီတောဝ်ကြောင် ကဝ်လပိုက်ခ္ဍဲဒးကြိုင်တဲ။ ကြိုင်ထစေံအာရ။ ကောန်သ္ဒိအဝ၍ပသ္ဒိပွဲအာဝ ၇ သ္ဒဝ်တဲ။ ပွဲသက္ကရာတ် ၁၁၀၂ ၍ပွဲဂိတုဓ္ဒေဗပေင်တ္ဒမြပတိ၍မြုဝေါန်ဗမာမစဍုင်ဗဂေါ၍ နၚ်သာဒင်ဂးယျု။ တ္ဍိုဗ္ဒုဟ်ဂဗုတ်တဲဂစိုတ်ကဵုစာရေဂိစက္ကၚ်နၚ်ထံင်တံတဲ။ ပသ္ဒိကရာတ် ပွဲဍုင်ဗဂေါဝ္ပံရ။ သ္ဒိဝ္ပံကြိုကြဍ္ဍာတ်မြာတ်သန်။ ဝွံပသ္ဒိမွဲ ဂိတု လ္ပာ်သ္ဒဟ်။ ပွဲဂိတုသ္ဒန်မွဲ မံက်တ္ဒအဒိုတ်၍။ကောန်မန်တံဂမ္ဒိုင်ဂစိုတ်ကဵုနၚ်သာအဒင်ပ္ဍန်ရ။

တဲသ္ဒိဗမာမွဲမင်ရၚ်အဒင်နိုင်ဂးယျု။ တလညးအာဝတင်လင်ကို ပမြုဝေါန် ဍုင်ဗဂေါပ္ဍန်ရ။ မင်ရၚ်အဒင်နိုင်၍ လောဘဇ္ဒော်ကျင်သန်။ စထင်စဗြန်ညးစကသာပ်ခန္ဒံ ညးမတ္ဍ်ဍာန်ညးလောန်။ ဝွံပ

---

* Some Mss read လေင်။

သ္ဂိပန်ဂိတု ၂၀ တ္ၚဲသ္ဒဟ်။ ပ္ဍဲဂိတုမ္ဂြဲက္ဍာသိ ၁၁ မံက်တ္ၚဲ ၃ ဂှ်။ သေံကောဲ တံမၞိင် ပ္ဍဲသရက် ဥပ်သရက်ဂဗင်ဂှ်။ ဓလာပ်ဂစိုတ်ကေ္ဂမင်ရအဲ ဒၟံင်နိင်ဂှ်တဲ။ ပ္ဍဲဂိတုမ္ဂြိဂသိ ၅ စွေက်တ္ၚဲ ၅ ဂှ်။ မဒိသေံကောဲ ဍွဲပသ္ဂိခေဝ်ရ။ သ္ဂိခေဝ်ဗုဒ္ဓကေသီဂးယျု။ တ္ဂိမြဂ္ဂဟ်ဍုၚ်ပ္ဍဲဖနာတ်ဂိဒ္ဒိုင်က္ဍာ။ ကြပ္ဍဲသ္ဂိခေဝ် သေံကောဲဗုဒ္ဓကေသီဂှ်။ လောပ်ဍုင်ပ္ဍဲဍုၚ်ဗဂေါပ္ဂန်ရ။

ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၀၆ ဂှ်ဂိတုဖဝ်ရဂိုန်ဗပေင် တ္ၚဲအဒိုတ်ပယာံတိုက်ၜွဲဂယး။ သ္ဂိခေဝ်ဗုဒ္ဓကေသီ ဍုံတ္ကိုန်ကိုင်ခါတ် ကျာ်ဗြတ်ရ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၀၇ ဂှ်ဂိတုမာ် ၃ မံက်တ္ၚဲသိုက်ဂှ် သ္ဂိခပ်ကျော် ဍုံင်ပ္ဍဲဍုၚ်သတိုၚ်ရ။ ဂိတုမာ် ၁၂ မံက်တ္ၚဲအဒိုတ်ဂှ် မန်တံလောပ် ဍုၚ်ဗဂေါရ။ ပ္ဍဲ ၁၂ မံက်တ္ၚဲ အဒိုတ်ဂှ်ရ။ ဥညိသ္ဂိခေဝ်ဗုဒ္ဓကေသီဒကေ္ဂအာဍုၚ်သတိုၚ်တဲလေပ်အာဍုၚ်ဇၚ်မှာဲရ။ သ္ဂိခေဝ်သေံကောဲ ဗ္ဂိုဝ်ပသ္ဂိပ္ဍဲဍုၚ်ဗဂေါ ၆ သ္ဂံကိုဲ။ ပ္ဍဲဗပေင်မာ်တ္ၚဲဗုဒ္ဓဝါဂှ် နအဲစရင်ခိုန်ဂးယျု။ လောပ်ပသ္ဂိပ္ဍဲပဂေါ ပ္ဂန်ရ။ နအဲစရင်ခိုန်ဂှ်ကသပ်လံက်ယာ်သာကာ္ဂလောန်အာ။ ဂွံပသ္ဂိ ၁၈ တ္ၚဲကိုဲ။

ပ္ဍဲဂိတုဖဝ်ရဂိုန် ၄ မံက်တ္ၚဲဗုဒ္ဓဝါဂှ်။ မဟာသေဏာပတိဗညာဒလဂှ် ဗတိုက်ပတိတ်ထောံကေ္ဂ နအဲစရင်ခိုန်တဲ။ မဟာသေဏာပတိဗညာဒလဂှ် ပသ္ဂိပ္ဍဲဍုၚ်ဗဂေါမဂွံဒုၚ်ယျုမြ မိုင်မိရာဇာနာမိပ္ဂတိ ရ။မဟာသေဏာပတိဂွံဒ္ဂှ်သ္ဂိတဲပ္ဍဲကာကုသိဂို့ၚ်သန်။

ပ္ဍဲလက္ကရာတ် ၁၁၀၉ ဂှ်ဂိတုဒ္ဂရသာတ် ၉ မံက်တ္ၚဲသ္ဂိသဝ်ဂှ် တလညးကိုဲ ဆက်ဆံင်စုတ်ခေဝ် ပထာန် ၅ ဗြပ်ပ္ဂန်။ န္ဂကာ္ဂတေံဂှ်ပထာန် ၆ ဂှ် ၆ ဗြပ်ရ။ ကြပ္ဍဲပထာန် ၄ ဂှ်ဓကုတ်အာတဲ။ ဆပထာန်မိုင်ကျာ်မှ္ဂတ်ကိုပထာန်အင်ဝါန်။ ပထာန်စါကိုမ္ဂုံဂွံတ္ဂိဍုံင်ခေဝ်မ္ဂိဟ်တ္ၚဲဟ္ဂံသ္ဂုတ်ရ။ တလ ညးကိုဲ ဆက်ဆံင်စုတ်ပထာန် ၅ ပ္ဂန်တဲ။ မဒ္ဂှ်အာပထာန် ၇ ဗြပ်သင်တံဂွံ တ္ဂိဍုံင်ခေဝ်မ္ဂိဟ်တ္ၚဲဟ္ဂံ သ္ဂုတ်ရောင်။

ညးဗြပ်ပထာန် ၇ ဂှ်ရော။ ဗြပ်ပထာန်မိုင်ကျာ်မ္ဂြာတ်မွဲ။ ဗြပ်အင်ဝါန်ၜွဲ။ဗြပ်ကျာ်တလသေံၜွဲ။ ဗြပ်မှာသိုန်ၜွဲ။ ပ္ဍဲဍုၚ်ဗြပ် ၄ ဗြပ်တံဂွံရ။ မ္ဂးဍုၚ်ဂှ်ဗြပ်ကွ္ဂတ်မွဲ။ ဗြပ်ထဝ်ပ္ဍဲသ္ဂဟ်ဍုၚ်မွဲ။ ဗြပ်တ ရင်တိုင်မွဲ။ မ္ဂးဍုၚ်ဗြပ်ပိဂွံရ။ ဇုဂွံပထာန် ၇ ဗြပ်ရ။

တလညးဂွံစိရေင်လဝ်ကုသိဗြပ်ခေဝ်ဗဒ္ဂှ်လဝ်ခေဝ်ပထာန်ရ။ ပ္ဍဲကျာ်ဗြတ်သ္ဂိခေဝ်သေံကောဲတ္ကိုန်လဝ် ကိုင်မွဲဘုံဂှ်ကိုင် ၆ ဘုံသိုမရေင်လဝ်မတ်မဂို့ၚ်။ သိုမ္ဂြောံကိုတ်ထဝ် မရေင်လဝ်မတ်ဂှ် တလညးဂွံ ကောန်ဆံင်စုတ်ပ္ဂန်ရ။ တလညးမဟာသေဏာပတိဂွံ။ ပ္ဍဲကာကုသိပ္ဂန်ဘာကိုဗြပ်ကိုခေတိကိုဂို့ၚ် သန်ဂ္ဂိဟ်ဟ္ဂံမဒ္ဂန်ရ။

ကြပ္ဍဲတလညးဒၟံင်ဓဲယျုဇက်ခ္ဂေ န္ဂမုက်ဆောဝ်ပေ ါဝ်နူအဝတေံတဲ။ မိုပ်ကျာ်ၚ်ဒိုကွာန်ဖ်ရ။ သ္ဂိတံ ပ္ဍဲဍုၚ်ဗဂေါဂွံဟိုတ် ဟ္ဂံသ္ဂဟ်သ္ဂန်ကိုရေင်ဂ္ဂံတဲ။ ဍုၚ်ဗဂေါဂွံတလညးဗမာဒၟံင်ဓဲယျုဂွံကေတ်ဍုၚ်ဗ ဂေါရ။ ကာလဂှ်ဒိုတ်ဂမ္ဂိဍုၚ်ရးမဟ်မ္ဂးဍုၚ်တေံဂှ်။ ကျာ်ကောံပ္ဍဲဍုၚ်ဗဂေါဂွံသိုဗဒိုတ်တဲ။ ဗ္ဂတ်ပိ လ္ဂိပြင်ရ။ သ္ဂိဗမာဂွံဍုၚ်ဗဂေါတဲဂစိုတ်ကေ္ဂဂမ္ဂိဗဒိုတ်ရ။ဆဂမ္ဂိမတ်မိုင်ဂွိင်ဗ္ဂက်ဍုၚ်သတိုၚ်ဗါန်ဆက် တိတ်ဂှ်ဒကော်အာမတ်တ္ဂတဲ။ လောပ်အာဍုၚ်သေံ လဗုန်ဇၚ်မှာဲတေံဂှ် မဂွံဗ္ဂးဂစိုတ်ရ။ ဇကုတလ ညးသိုဥပ္ဂရာဇာသ္ဂိဗမာဂွံတ္ကိုန်ဏာဍုၚ်မုက်ဆောဝ်ပေါဝ်တေံရ။

ပ္ဍဲလအိတ်သက္ကရာဝ် ၁၁၁၉ ဂှ် ဂိတုပသာ် ၅ စွေက်တ္ၚဲ သိုက်ပယာံ ဇမ္ဂှာ်လ္ဂိင်သ္ဂိဗမာ ဒၟံင်ဓဲယျုမဂွံဍုၚ်ဗဂေါရ။ ဂိတုသ္ဂန် ၆ စွေက်တ္ၚဲသိုက်ကာသီတိက္ဂို့ဒ္ဂှ်။ ကျာ်မှ္ဂတ်ဒေါ်ခ္ဂေဒ်ိဂဝ်မြာတ်။ ကိုင်သိုမ္ဂြောံကိုတ်ဒတုံခ္ဂေဒိုတ်ရ။

ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၂၁ ဂှ်တလညး ဒၟံင်ဓဲယျုဇက်အာပ္ဂါန် ဗျာဗျာရ။ ဇက်အာဂွံဍုၚ်ထဝ်ါဂွံ ဍုၚ်တ္ဂင်ညိ။ ဂွံဍုၚ်တ္ဂ။ဂွံဍုၚ်မြာတ်ဗ္ဂိဗ္ဂော်မြာတ်ဗ္ဂိ ခ္ဂေါတ်တဲ။ မိုပ်မိုင်ဍုၚ်ဗျာဗျာတဲ ဍြင်ပလိုတ်ဂှ်။ တလညးကွ္ဂိဒ္ဂှ်ယဲဂုဟ်ပ္ဍဲထာန်မရန္ဂက်ဂှ်ဒ္ဂှ်တဲ။ ဂွံဍုံင် ၆ တ္ၚဲပိုက် ဒပ်ဇက်ကလေင်စ်မိုဝ် ကွာန်ယာ ဗောင်။ န္ဂယာဗောင်တ်ဟ်ဂ္ဂိုင်ပင္ဂို့ဂှ်မိုပ်မ္ဂပြဲတဲပကာဂမ္ဂိုတ်ဒ္ဂှ်ဂှ်ရ။ ဖြ၀ဖါ

ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၂၁ ဂှ်တလညး ဒၟံင်ဓဲယျုဇက်အာဗျာဗျာ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၂၂ ဂှ်ဂိတု ပသာ် ၅ မံက်တ္ၚဲသိုက်ဂှ်။ တလညးဒၟံင်ဓဲယျုပိုက်ဒပ်ပ္ဂါန်ဇက် ကလေင်စ်န္ဂကွာန်ဗျာဗျာ။ ဂိတု

ပသာ် ၁၃ စွေက်တ္ၚဲအဗိုတ်ဂှ်မိုပ်ကွာန်ယာဟောင်။ ပ္ဍဲဂိတုဇ္ၚေ ၁၃ မံက်တ္ၚဲသိုက်ဂှ်မိုပ်မေပြ။ တလညးအခ်င်ဓဲယျာ အာမိုပ်အနိစ္စစဝ်ဒ္ဂၚဲဂှ်ရ။ တလညးဒခ်င်ဓဲယျာဂွံမိုတ် ဗြဲုယ်ဍာ်တ်ပဇန် သဟာသီ လောန်သန်။ ပွံဂိုတ်လမျိုသက်သက်ရောင်။ ဂမိုတ်ကော်ဂမ္ဒိဂမ္ဒိုင်တဲ့။ ဒ္ဒဗဗေင်ပသဲသ္ဒာမြေဝ်ဟံဂှ် ကောဝ်ဏာဂရ။ ဒ္ဒသ္ဒာယာတ်ယန်တံဂှ်ပကော်လ္ဂိန်မှိုင်။ လ္ဒိုပမုန်လ္ဒိုပဒဲါလ္ဒိုပယာတ်ယာ။ သ္ဒာပြး ဒ္ဂိုင်အလိုဟိဍုာ်မီကြောင်ရ။

ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၁၃ ဂှ်တလညးအခ်င်ဓဲယျာ ပသ္ဒီပ္ဍဲမုက်ဆောဝ်ပေါဝ်ရ။ ဂွံပသ္ဒီ ၉ သ္ဂံတဲ့။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၂၂ ဂှ်။ တလညးအခ်င်ဓဲယျာအာမိုပ်အနိစ္စစဝ်ဒေါဝ်ပြိုပ်မေပြရ။ ကောန်လလညး ဒိန်သေံတခေင်လ်ံက်ဂးယျု ပသ္ဒီကေရာတ်ပ္ဍဲရှုင်မုက်ဆောဝ်ပေါဝ်ပွန်ရ။ ဂွံပသ္ဒီပိသ္ဂံတဲ့။ ပ္ဍဲသက္က ရာတ် ၁၁၂၅ ဂှ်ဂိတုဂတိုန် ၁၁ မံက်တ္ၚဲအဗိုတ်ဟလညး တခေင်လ်ံက်အာမိုပ် အနိစ္စစဝ်ပွန်ရ။ ဒေံဘခေင်ထိက်ဂှ်တခေင်မြဍုဂးယျု။ ဂွံပသ္ဒီကေရာတ်ပ္ဍဲရှုင်မုက်ဆောဝ်ပေါဝ်ပွန်ရ။

နပဟိုက္ဍုင်ဟ္ဂေါဝ်ဒယောဝ်ကေရာတ်ဂလိုင်ဂွံဂှ်။ မှုဂှ်သ္ဒိက်ဍဲ့ကိုတလပညာတံ ညးဂမ္ဒိုင်ပွန်ရော။ ။ဖိုတ်ကိုသ္ဒီကေရာတ်တံညးဂမ္ဒိုင်မဆက်ဆေန်က္ဍုင်န္ဂုတ္ဂောဝ်ဒတောဝ်မှာသာမဏ္ဍတံတဲ့။ မကြက်က္ဍုင်ဒိုကိုသမလပိမယဂွံမပက္ဍုင်သ္ဒီအဆက်အဆက်ဒိုကိုလ္ဒာဟ်ဂွံဂှ်။ ဂ္ဍုင်ကိုလ္ဒိဒဟောဝ်ဂ္ဍုင် ကိုလဟ်ဒတောဝ်ပက္ဍုင်သ္ဒီဂှ်။ သ္ဒီတံဂှ်သ္ဒိက်ဂွံဖူးန္ဂုစမိန်ပြမာန်သ္ဒီဂမိုတ်ရ။ ဏ္ဍုယ်ဂးတဲ့။ ဂွံဒ္ဒသ္ဒီတဲ့ တိုမြုဲဒါထ္ဒိုင်သလုင်က္ဒာင်လမိုန်ပြ။ ခန္ဒံလဝ်ပြဒယန်ပြယံက်တဲ့။ ကိုပြာပ်လဝ် သ္ဂင်ဗ္ဍုယ်ကံတ္ဒ သေနာတ် အမ္ဂိက်မြက္ဍုကပလောကဂရး။ ပ္ဒေါပ်ဗ္ဒော် ဂလိုင်မို။ ဒါတ်လ္ဒဟ် ညံင်သ္ဂေ်ဖူးသ္ဒီဂ မိုတ်ဂှ်ပတ်လ္ဒိလ္ဒတ်ဗ္ဒာပ်ဗ္ဒာပ်ဍောင်။ တ္ဍဲကေရာတ်တံဂှ်ရောင်ဟွံသေင်ဟာ။ ဂှ်ကေရာတ်ဘံစိရေင် ကိုပရာပ်ပ္ဒင်ပ္ဍဲဒ္ဂိုင်အကုတံဂှ်တုန်သေ။ ဆဗ္ဂတ်ညးဗ္ဒဲကိုဂွံဖူးသ္ဒီဂမိုတ်ဟွံမ္ဂဲ။ မဂွံဖူးအာန္ဂုဍ္ဂေဲတဲသ္ဒီဂ မိုတ်ဟာဟွံမ္ဂဲသ္ဂံ။ သ္ဒီသိုဗဒိုတ်တံဂှ်မဒးဂှ်စဒ်န်ပြမာန်သ္ဒီဂမိုဟ်သိုဗဒိုတ်တဲ့ရောင်ဟွံသေင်ဟာ။

ရိုန်သ္ဒီကေရာတ်တံဂှ်မဂ္ဍုင်ကိုပိုန်ဟာန် မဂ္ဍုင်ကိုဒိုက်ဍုံမဂ္ဍုင်ကိုမိုလဗဲလောန်တံဂှ် ဟုန်လေ၊ မဒးလောပ်အာဍ္ဂေဲတဲသ္ဒီဂမိုတ်သိုဗဒိုတ်တဲ့ရ။ ဒိုတ်ကိုပိုညးဂမ္ဒိုင်လ္ဒာဟ်ဂွံဂမ္ဒိကိုဂရယ်ကို။ ဒန် တြိုမြုညးဂမ္ဒိုင်ကိုမှုဂှ်သ္ဂက်ဖူးန္ဂုဍ္ဂေဲတဲသ္ဒီဂမိုတ်သ္ဍုံတုန်ရော။

ဟိုတ်ဂှ်ရတလပညာသာဓုဇန်တြိုမြတံညးဂမ္ဒိုင်တိဒိုဂွံတဲ့။ လ္ပဇ္ဍော်ပ္ဒဝ်ကိုစဝ်လောဘည်ြ။ လ္ပဂ လိုင်ခဝ်ဒါသည်ြ။ လ္ပဂလိုင်လဝ်ဝင်မောဟည်ြ။ ဝေတ်မိုတ်ကောပ်မိုတ် ဗြေန်ဒက်မိုတ်ကိုမိုန်ည်ြ။ ဗအန်လဝ်ခဝ်လောဘည်ြ။ ဖြပ်ညးဟွံကိုဝ်နပါင်နမိုတ်လ္ပကောတ်မ္ဂဲအနိုင်အထက်ည်ြ၊ လ္ပဂိုကေတ် ည်ြ။ဖြပ်ညးဒိုက်ညးလ္ဂေဟ်ချောင်ကရေင်ဝတံဂှ်။ လ္ပဂိုင်ကေတ်မ္ဂဲဒးနိုင်အထက်ည်ြ။ ဒဒ္ဒိုန်လောကီ ဂွံဟွံတိတိကိုသတ္တ ဂမ္ဒိုင်ဂှ် ဗစာရဏာတဲ့။ ဝေဟ်မိုတ် ကိုဂ္ဍုင်ည်ြ။ သရင်ပါပ် လ္ပဇ္ဍော် ပ္ဒဝ်ည်ြ။ လ္ပဍာတ်မာန်ည်ြ။ လ္ပဂလိုင်ပ္ဒတ်ည်ြ။ လ္ပဇ္ဍော်ဒါသည်ြ။ ပလိုတ်ခဝ်မာန်ည်ြ။ ဗျုဝ်သူစရိုင်ည်ြ။ လ္ပ ဍာတ်ရမှာင်ည်ြ။ ဂလာန်မဍေုင်ဍ္ဂောဝ်ညး လ္ပဟိုည်ြ။ လ္ပတ္ဒဟ်လက်ညးည်ြ။ လ္ပဗှိုဟ်ညးည်ြ။ လ္ပကောင် ဒက်တက်ငုဝ်ညးည်ြ၊ လ္ပဗ္ဂိုဗဒ္ဒသ္ဂေက်ဟ္ဂုကိုရင်ဍုံည်ြ။ ဒလုစဝ်မောဟဂှ် ပ္ဒင်ကော်တဲ့။ ခဝ်ပညာဟ္ဂိုဗဒ္ဒပ္ဍဲသန်ထာန်လ္ဒိုန်ည်ြ။ မေတ္တာမိုတ်ဟ္ဂိုဗဒ္ဒကိုရင်ဍုံည်ြ။ ယခံမေတ္တာမိုတ်သ္ဂေ်ဗ္ဒာဝ် ဘ်ပ္ဍဲသတ္တဂှ်တဲ့ဂုန်ပေတ္တာ ၁၁ သာ်*ကျာ်တြဲတ္ဂံလဝ်ဂှ်။ ဂွံရိုက်ပေင်ဝလ္ဒိုန်ရ။

ညးပ္ဍဲဂုန်မေတ္တာ ၁၁ သာ် ကျာ်တြဲမတ္ဂံလဝ်ဂှ်ရော။ လ္ဒိုင်သိုက်ဍုံယ်သိုက်မ္ဂဟ်သိုက်ကလော် သ္ဒိက်လ္ဒိုယ်ဗ္ဍုယ်ကံတ္ဒအမ္ဂိက် သေနာတ်ပန်ဂှ်ဟွံဒးဍုတ်မိင်တူ။ ဂျိဟွံတိုမိုတ်တန်တောင်ဒဝတ် ဒးမင်ဂွံရ။မုက်လေ သ္ဂုင်ဂေါဝ်။ ကာလမပကာဂပိုဟ်ဂှ်ဟွံဒးပိပိုင်။ မိုန်ဟွံဂွံဗ္ဒာန်ကို။ နကြံဍ္ဂိ မိုတ် မေတ္တာပ္ဍဲဒစာဥပဇ္ဂဲဂှ်။စုတိအာဂွံမိုပ်ရှုင်ဗြိုဟောင်။ သဝ်ဂွံကျာ်တြဲဘလလိုက်ဒိမတ္ဂံလဝ်။

ညိုင်သ္ဒတ်ဗြဲဘပြဒေဒိတော်ဂှ်။ နကြိုဍ္ဂိမေတ္တာမိုတ်သ္ဒတ်ပြံဂှ်တဲ့၊ သ္ဒီဘိဿရာဇာကိုမိင်လ္ဒိန်မိင်ဟွံ ဂံင်လ္ဂိန်။ ပ္ဒတ်မိင်ဟွံဝတူ။ ဂမိုတ်ဟွံဂျိတ်။ပ္ဒင်ဟွံခလင်။ သ္ဒိုဒးပ္ဍုတ်ခဝ်မာန်တဲ့။ မဒးဗျုဝ်ပိုတ်မဒး ဍ္ဂေတ်ဗက်ဒလောံဍ္ဂေဲဗှိသ္ဒတ်ပြ။ မဒးဂတးတိဂုန်ဒသဍ္ဂုဘပ္ဒန်ရောင်ဟွံသေင်ဟာ။

* Some Mss have သသာ် instead of ၁၁ သာ်။ But see translation and note.

ဟိုတ်ဂှ်ရတလပညာသာစုဇန်တံ ညးဂမ္ဘိုင်သ္ဂိက်ဇကုဆာန်ဇကုဖ္ဂဲသ္ဂတ်ရယဝ်သဒ္ဒဂှ်။ ပိုတ်ကြဴ ကြဴဗြဲပ္ဍဟ်စာဂှ်ထောံကော်တဲ။ မဇ္ဈာမိုဟ်မှတ်ဂလိုင်လဝ်ပ္ဍဲသန်ထာန်စိုတ်လ္ဍိုန်ညိ။ ယာံသ္ဂောံဟွံ လဝ်သ္ဂာ်ချိုတ်ဟမိုက်တဲ။ ပိုန်သ္ဂဝ်ကိုမ္ဂိဟ်။ မ္ဂိဟ်ကိုသ္ဂဝ်ကိုဂွံစသိုင်ဂှ်မဂိုင်ဘဝတဲ။ ကွတ်တဲဒေါဝ် ကသက်နန်ဆဝ် နိဗ္ဗာန်မပိုန် ဒြဲကွတ် ကသိုက်ဇကေဂှ်။ တလပညာသာဇုအန် တံညးဂမ္ဘိုင်ကိုဂွံ မဆောဝ်ဟွံစွဲရ။ ကျာ်တြဲတလာလျး ၆ လဝ်မိုတ်တဲ။ဒေသသိဟဂဝါ။ မိုန်ကျာ်တြဲတွံလဝ်ပ္ဍဲကာ လဂ်ရောင်မိဂွ။

အညဒ္ဓိသလဟညဝ။ သဟသညု။သဂ္ဂရာဇေ။ သရီဗိဝရုန္နပဗ္ဗေ။ ဒွါဒသသညမိဂ္ဂသိရေ။ တိန္နပိဟာဂရဗောဂါကံ။ မဟာဇနညာ။အဉ္ဇာယ။ ရာဇာပံသပကာရဏံ။ သံခေပနု။သုကာရိတံ။

အညဒ္ဓိသလဟညဝ။ သဟသညု။သဂ္ဂရာဇေ။ သရီဗိဝရုန္နပဗ္ဗေ ဒွါဒသသညမိဂ္ဂသိရေ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၂၀[*]။ ဂိတုမြေဂ္ဂသိုဲ ၁၂ မ္ဂိက်တ္ဂဲအပိုတ်ဂှ်။ တိဏ္ဍပိဟာဂရဗောဂါယာံ။ ဝ်အဲ နွံပိုန်ဘာအရ္ဂောံကုန်ဂှ်။ မဟာဇနညာအညာသ။ တွံနဒတဲမြမောဝ်မှာဇနတံညးဂမ္ဘိုင်။ ရာဇာပံသ ပကာရဏံ။နုံပြုံကိုဟ်ရာဇာဝင်မဒ္ဒဲတ္ဂောဝ်ဒတောဝ်သ္ဂိအဆက်အဆက်ဂှ်။သံခေပနု။ ဇ္ဂဲကမ္ဂန်ဟောင်။ သုကာရိတံ။မိုန်အဲခန္နံ လာဝ်ကိုဒတဲမြမောဝ်သ္ဂက်သတ္တံဇ္ဂဲကြဴရောင်။

အခါပ္ဍဲပါမှာ။ ပ္ဍဲသက္ကရာတ် ၁၁၂၀ ဂှ်။ဂိတုမြေဂ္ဂသိုဲ ၁၂ မ္ဂိက်တ္ဂဲ ၁ ဂှ်။ ပြကိုဟ်ရာဇာဝင်မဒ္ဒဲ တ္ဂောဝ်ဒတောဝ် သ္ဂိအဆက်အဆက်တော်ဂှ်။ တွံနဒတဲမြမောဝ်မှာဇနတံ ညးဂမ္ဘိုင်ဇ္ဂဲကမ္ဂန်ဟောင်အဲ နွံပိုန်ဘာအရ္ဂောံစိရေင်လဝ်ပ္ဍဲတဲ။

[*] The year is omitted in Schmidt's text. Other Mss. do not help, the whole date being omitted. The latest Ms. I have examined, however, gives the date as in my text.

နိဗ္ဗာနပစ္စယောဟောတု။ မိုန်တဲဆဂွံရ။

ဩ။ ပ္။ အာ။ ။မိဒ္ဓိသေဂိ။ ။သောသော သသ အအ နိနိ။

TRANSLATION.

Namo tassa bhagavato arahato sammasambuddhassa.[1]

Rājāmunindaṁ tiloka aggaṁ, dhammañca saṅghañca namāmi ahaṁ. Rājāvaṁsa pakārana bhavaṁ saṅkhepaṁ dassissami yatharahaṁ.[2] *Tiloka aggaṁ*—to the Lord who is the Highest in the world exalted above men and angels—*rājamunindaṁ*—to the exalted Buddha, the King of sages[3]—*ahaṁ*—I[4]—*namāmi*—give reverence.[5] *Dhammañca*—also to the nine transcendental conditions[6] followed out in their sufficiency—*saṅghañca*—also to the two Brotherhoods, that is, the *ariya* Brotherhood[7] and the *samuttaya* Brotherhood[8]—*ahaṁ*—I—*namāmi*—give reverence—*tadantaraṁ*—following on in reverence of the Buddha, the Truth, and the Brotherhood—*rājāvaṁsapakāranabhāvaṁ*—a work which is a history of the kings who have descended from Mahāsāmanta to the end of their line—*saṅkhepaṁ*—in brief—*yathārahaṁ*—in suitable accord with the knowledge I have gained in hearing and seeing and taking note—*dassissāmi*[9]—I will set forth to the wise.

Tigga vihara bhogāhaṁ, mahājanaṁ viññānatthāṁ, Haṁsāvati puratthaya, vipatti byañcanakkharaṁ.

Tigga vihara bhogāhaṁ—I, the superior of Aewo' Monastery—*mahājanaṁ viññānatthaṁ*—for the benefit of men that they may take up matters in regular succession—*Haṁsāvatī puratthaya*—for the benefit of those who have their residence in Haṁsāvatī—*vipatti byañcanakkharaṁ*—it has letters and sentences consonants that have become corrupt—*rājāvaṁsa pakāranaṁ*—an historical work recounting the deeds of the generations of kings from Mhāsāmanta[10] until our exalted Lord—*sasandanatā atthāya*—in order to adjust and arrange in due order—*mañabhāsāya vohāraṁ*—in the Mon language which is the speech of Haṁsāvatī—*yathārahaṁ*—in suitable accord with the knowledge I have gained in hearing and seeing and taking note—*karissāmi*—I will set in order.

---

[1] A Talaing book usually begins with an ascription of praise to the Buddha. This is a very common form. Childers translates "Praise be to the Blessed, the Sanctified, the All-wise."

[2] This may be translated: I "reverence the King of sages, the Highest in the three worlds, the Truth, and the Brotherhood. I would set forth in brief a work giving the story of kings."

[3] § is an abbreviation for ကို§ the sign of the accusative in word for word translation from the Pali.

[4] ဧ stands for ထေဧ the sign of the nominative case

[5] ပို the sign of the present indicative.

[6] These are the four Paths, the four Fruitions, and Nirvana.

[7] The holy Brotherhood of sanctified ones

[8] The general Brotherhood who are still practising for promotion.

[9] ကြတ် the sign of the future

[10] ဟာသာမတ္တ "Mahāsāmatto. The Great Elect." This is the traditional name of the first King chosen by men when they first desired a ruler. The name is variously spelled.

The meaning of this stanza is: I the Superior of Aewo' Monastery having had my heart stirred by loving-kindness will collate, compose, and restore the corrupt lettering of a historical work, that the people of Haṁsāvatī who speak the Mon language may gain for themselves a knowledge of the dynasties of kings in uninterrupted succession.

Ādite pathama kappe, Mahāsāmanta rājā, rajjaṁ karesi.

After the establishment of the first kalpa our Bodhisatva was king Mahāsāmanta to begin with. This was after sixty-four antarakappas had elapsed from the establishment of the kalpa. Now an antarakappa is this: from the time when a man's lifetime is ten years until increasing a year each hundred years it reaches an asaṅkheyya; from an asaṅkheyya decreasing a year each hundred years until a man's lifetime is again ten years. This is an antarakappa. Twelve antarakappas after the kalpa was established the exalted Buddha Kakkusandho appeared. Ten antarakappas after that the exalted Buddha Koṇāgamano also appeared. Ten antarakappas after that again the exalted Buddha Kassapo appeared. Twelve antarakappas after that our Lord the exalted Buddha Gotama appeared. Five antarakappas after our Lord the exalted Buddha Gotamā the exalted Buddha Ariyya Metteyyo will appear. Twelve antarakappas after the exalted Buddha Ariyya Metteyyo the kalpa will be destroyed. This is the succession of the antarakappas.

When we speak here of the generations of kings, it is not of the king Mahāsamatto of the beginning of the kalpa we speak, but of our Bodhisatva who was Mahāsamatta of the first antarakappa afterwards. So say the commentators of the Mahāvaṁsa.

From this first antarakappa our Bodhisatva was king Mahāsamatta also. The son of Mahāsamatta was named Roja. The son of Roja was called Wararoja. The son of Wararoja was called Kalyāna, the son of Kalyāna, Warakalyāna, the son of Warakalyāna, Mandhāta, the son of Mandhāta, Waramandhāta, the son of Waramandhāta, Uposatha, the son of Uposatha was called Wara, the son of Wara was called Upawara, the son of Upawara was Māghadeva. From Mahāsamatta until we come to Upawara there were ten generations. From Māghadeva until King Naimi there were eighty-four thousand generations. From King Naimi until we come to King Okāka there were thirty-three generations.

Three generations after King Okāka there was the king called Uggarājā.[11] When this king opened his mouth the cavity glowed like fire and for this reason he was called Uggaraja. King Uggarājā had five consorts. Who were the five? Hatthā, Citta, Jantu, Mālini, and Visākhā. These were the five consorts. The chief queen consort had nine children, four sons and five daughters. Who were the sons? Okākamukkha, Katananda, Korasini, and Paroja. These were the four sons. Who were the five daughters? Piyā, Supiyā, Anandā, Jivitā, and Jivitasenā. These were the five daughters. The chief queen having had nine children died. The king again had a son, Canda by name, born him by another and lesser queen.

---

[11] ဥဂ္ဂရာဇ Uggarājā. P. *ugga*, "fierce, violent," *rājā* "king, ruler."

This queen having made entreaty many times, Canda was made Viceroy. Then the king thus spoke to his elder children: "O children, at the price of my pleasure in the queen, I have made my youngest son Viceroy. Take eight ministers and go to a place where your life will be safe. When I am no more, come back and be king in my place." Thus he spoke to his children. So when the four sons went away the five daughters also went with them. Such people as were well disposed toward them followed after the princes. The host that followed extended to three yojanas.[12] The princes thus deliberated: "In the strength of this host of ours we could easily attack a city and take it. Is the earth, however, so narrow, and why should we seek to increase demerit?[13] Let us build a city," they said. Marching forth into the forest they came to our Bodhisatva who was the hermit Kapila.

The site of the hermit was a victory[14] site, and the hermit made it over to the princes to build a city which was called Kapilavastu. Fearing that the line of the princes would become extinct, the ministers arranged marriages[15] between the brothers and sisters. The eldest sister was put in the place of mother. Afterwards the elder sister became affected with leprosy,[16] and they took her out and entombed her in the forest among the Kalau trees. In a great pit where they entombed the princess, they formed a royal chamber and provided her with wearing apparel,[17] food stuffs, water, and fuel that she might live there for a long time.

At that time the king of Benares was called Rāga. He also had leprosy, and having placed his son on the throne, he himself went out to live in the Kalau forest. Eating of the fruit of the kalau[18] trees he became quite free of leprosy and remained in the Kalau forest.

It came to pass one day that in the night a tiger came and scraped the earth at the edge of the pit, and the princess fearing trouble cried out. The tiger hearing the sound of a human voice took its departure. The king having heard the voice of the princess, went to look when the day

---

[12] ယောဇနာ (P). "a measure of length," equal to 12 miles according to Childers.

[13] သရှ်ပါပ် "wrong doing, sin"=P. *akusala*, "demerit."

[14] အဇွိုး "victory." The handbook Lokasiddhi gives a rule for finding the luck or fortune of a city. The length and breadth are to be measured, and the combined number of cubits is to be multiplied by three and divided by eight. The fortune of the city will be according to the remainder found. If the remainder is three, war will not be soon ended, but if four, there will be easy victory. The reference must be to the working out of a calculation of this kind.

[15] ပြေင်ကို "to give in marriage." Fuller forms are ပြေင်ဗိဝါဟ။ သ္ကတ်ပၚဲ။ သ္ကတ်ကဲ္တ ပရေဝဲ။ သ္ကတ်ကြကတ်။ သ္ကတ်ကြကတ်ဗိဝါဟ။

[16] တမ္ဂိ "yaws." This is the modern application of the term, though 'leprosy' seems to fit the context better. The form of the word is varied. တ္မီ။ ဗ္မီ။ သ္မီ။ are variations.

[17] ဗ္ဂန်ယာဝတ် "apparel" in the case of women. ဗ္ဂတ်ယာဝတ် is used in the case of men.

[18] It is from this fruit that the Chaulmugra oil used in the modern curative treatment of leprosy is made.

dawned. On finding the princess he brought her to his own place, and giving her to eat of the kalau fruit, she recovered from her leprosy, and the two remained together.

Afterwards a hunter of the city of Benares going out saw them, and returning to the city, informed the king's son. When the prince[19] understood that his father had recovered from his leprosy, he went forth with a great host to bring his father home. "I will not return, my son. If you love me you will build for me a city in this place," he said. The prince built a city and with an army handed it over to his royal father. Because the city was in the Kalau forest, it was named Kolaiyya. Afterwards the name was corrupted and the city was called Koliyya.

The princes and princesses, brothers and sisters, lived on together in the city of Kapilavastu, and their royal father hearing of it, said: "So my children are not allowing my line to die out," and they called them Sākya Vaṁsa. The Sākya Vaṁsa came down in succession to His Majesty Vessantara.[20] When Vessantara returned to the heavenly regions, his son Jālī became king. His younger sister, Kanhajina, was the king's consort, the chief queen.[21] The son of Jalī, Sivivahana, again became king. Then the son of Sivivahana, Sīharājā, became king. From Sīharājā coming on in the succession of his progeny for eighty-two generations we reach King Jayasena. The son of King Jayasena was called King Sīhanu. This king was as a lion, and for that reason he was named Sīhanu. The children of Sīhanu were Sirisuddhodhana, Sukkodhana, and Amittodhana the father of Ananda, three sons; and the two daughters were Amittā and Palitā, these two. The son of Sirisuddhodhana was Sidharta, our Lord Gotama, the exalted Buddha.

Again as to the coming into being of our Lord, the exalted Buddha.

In the year 67[22] on Thursday the full moon Āshādha, our Bodhisatva came down and was conceived in his mother's womb. When it came to the tenth month the mother of the Bodhisatva had a desire to go out to the Lumbinivana wood. Having asked permission of king Sirisuddhodhana, she mounted a coach and going out arrived in the Lumbinivana wood. With her right hand the mother of the Bodhisatva supported herself on the branch of a sal tree, and with the left arm she held the neck of her younger sister Pajāpati Gotamī. At that time the Bhodhisatva was delivered from his mother's womb. Walking seven steps and making eight impressions, he raised his index finger and called out one verse. The Bodhisatva went and lay down on a gorgeous mat. In the year 68 on Friday at midday the full moon Vaisākha, at noon, when Leo was lagna, the moon

19 ကောန်ဍ္ဂီ lit. "king's son," "prince."

20 Vessantara is the hero of the last of the ten Great Jatakas or birth stories of the Bodhisatva.

21 Jāli and Kanhajina are also leading figures in the story.

22 The majority of the Manuscripts give 97 here and continue that reckoning right through the narrative. Mr. Blagden has pointed out that this does not agree with the chronology current in Burma. He is supported in this by U Thilawuntha A.M.P., a Talaing scholar of my acquaintance. I have therefore set the dates of this era back thirty years throughout.

being in Visākha the sixteenth asterism, the sun in Taurus, and Venus in Aries, he became man at that time. The mother of the Bodhisatva returned to Devadaha, the city of her parents, and after gazing on the face of her child for seven days she returned to the Tusita[23] heaven. She went to become a male deva in heaven again.

The Bodhisatva having enjoyed household life like the bliss which the devas enjoy for twenty-nine years, had a son born to him like a figure of pure gold. He saw the four signs and his heart being stirred he made friends with the youth Chanda and mounting his steed Gandhako fled to the brook Anuma. At the brook Anuma he cut off his abundant[24] hair, and making a vow he threw it up into the sky. Indra received it on a golden tray, and taking it up built a pagoda, with sapphire stones for brick and gold dust for mortar, sweet perfume being the mixing water. The height of the pagoda was one yojana, and it was called the Colamuni[25] Pagoda. It is there to this day. Brahmā brought down the monk's robe which he had kept from the beginning of the kalpa, and gave it him to wear. He changed out of the garments he had worn from home, and throwing them up into the air, made a vow. Brahma received them in a jewelled tray, and taking it up to the Suddhavāsa heavens built a pagoda about twelve yojanas high. The nine precious stones were the bricks, and gold dust was the mortar. The Brahma angels enshrined it, and it remains until this day. The Brahma angels gave it the name of Dutsa Pagoda. At that time the Bodhisatva remained on the bank of the brook Anuma in the Anupiya forest. When he had been there seven days he went[26] to the city of Rājāgriha to receive alms. As he went his alms-receiving round, he came to Bimbisāra. King Bimbisāra craved permission to give up his kingdom, it being of the worldly substance which is not permanent, and the Bodhisatva preached to him. King Bimbisāra having heard the doctrine again craved permission of the Bodhisatva.

"O my lord, Sidhartha, when my lord has become the Buddha will my lord vouchsafe to come to my place, the city of Rājāgriha?" "Your request is granted," and the Bodhisatva having thus granted the boon craved for by the king, hastened away to the rock Panduwa. Having partaken of the food provided by the people of Rājāgriha he went his way and reached the hermits Alāra and Udaka. The hermits Alāra and Udaka having inducted him to the practice of Karmasthāna he went practising austerities for six years and reached the sal forest. Indra having come down and played his lute, he went to live at Ajjapāla. Sujātā, the daughter of a wealthy man gave forty-nine portions of rice cooked in milk in a golden tray.

---

[23] Tusitā is the name of the angels inhabiting the fourth devaloka.

[24] ဝနံဇဋာ P. vanaṁ and jaṭā.

[25] စောလာမဏိ (P. cūlāmaṇi.). "a jewel worn in a crest or diadem.' culā, "a topknot, the hair knotted up at the back of the head."

[26] ၆ "to go home," "to return to ones place." This is the word used of monks approaching household life.

Having received the milk rice with the golden tray, he took it away to the Supatittha bathing-place, which is on the bank of the stream Nirañjarā. He partook of the milk rice, and having registered a vow by pitching the tray and making it sound, the Bodhisatva came to the Sal forest In the afternoon going from there, he followed along the road which the devas had marked with a footstep. The youth Tinnapāda,[27] who carried grass for horses, having given eight handfuls of dubba grass, the Bodhisatva going to the earth's centre and taking the eight handfuls of dubba grass, spread them out and sat down. Not long after a golden Bodhi-banyan one hundred cubits high sprung up. Next a gorgeous, shining seat flush with the earth, having no height, and about fourteen standard cubits broad, appeared. The Bodhi-throne having been formed, the hosts of Māra came. The Bodhisatva looking up saw that Māra had come. The Bodhisatva thought of the ten *paramittas*,[28] the thirty *paramittas*, and the five almsgivings. The Bodhisatva pondered on his sixty thousand relatives, and the hosts of Māra scattered and fled. So say the commentators of the Dhatuvaṁsa.

The Bodhisatva came down from the Tusitā heaven and was conceived in the year 67 on Wednesday the full moon Āshādha. Leo and Cancer were lagna. In the year 68, on Friday the full moon Visākha he became man. In the year 97, on Sunday the fourth of the light half of Visākha he fled from the city. On Monday the full moon Visākha he became a monk. Having practised austerities for six years, in the year 103, on Tuesday the fourteenth of the light half of Visākha he reached the Ajjapāla banyan. On that day he received the milk rice of Sujātā. Having pitched the tray, on that day he gained the Bodhi-throne and vanquished Devaputta Māra. The sun was down, and the hosts of Māra having been utterly routed, on that night in the first watch the Bodhisatva gained pubbenivasañāṇa.[29] In the second watch he gained dibbacakkhuñāṇa.[30] In the third watch he meditated on samāpatti.[31] In the fourth watch when day was dawning one half of the disc of the moon was seen as it was setting, and one half of the sun's disc as it was rising. At that time he gained Sammāsambodhiñāna,[32] Then the Buddha recounted in his mind his many births.[33] Then the Buddha repeated aloud: Yada have[34] and

---

27 ="Grass cutter" this is not the young man's real name but merely indicates his means of livelihood. His name Mr. Blagden tells me was Sottheya.

28 ပါရမီ "perfection." The ten perfections are: almsgiving, morality, renunciation, wisdom, energy, patence, truth, resolution, kindness and resignation. These are subdivided into ordinary, inferor and unlimited, thus making thirty.

29 Pubbenivāsañāna is "the faculty possessed by an arhat of knowing all about his own and other's former states of existence."—Childers.

30 Dibbacakkhuñāna, "the power of seeing all that is taking place in the whole universe." —Childers.

31 Samāpatti, "attainment......There are eight samāpattis, attainments or endowments, which are eight successive states induced by the extatic meditation."—Childers.

32 The insight of the highest Buddhahood.

33 အနေက (P.) *aneka*, "several, manifold," ဇာ *jāti*, "birth."

34 From Vinayapiṭaka Mahāvagga I, 1.

avijjā paccaya,[35] thus the exalted Buddha gave voice. Then the one thousand five hundred moral defilements and the hundred and eight passions, were parted from him, and he had victory over Abhisaṅkhāramāra.[36] In the end having attained Parinirvāna,[37] he had victory over the two Maras. Who were the two Maras? Khandhamāra[38] and Maccumāra.[39] These were the two Māras. For that reason he is said to have had victory over the five Māras.

What are the five Māras? *Devaputto, kilesoca, abhisaṅkaramāro, khandhamāro, maccumāro, pancamāro pakasito.* *Devaputto*—devaputtamāro is one—*kilesoca*—kilesa one is called—*abhisaṅkharamārako*—abhisaṅkhara-māra one is called—*khandhamāro*—khandhamāra one is called—*maccumāro*—maccumāra one is called—*pancamāro*—are the five māras—*pakasito*—the teachers have explained. The Buddha then went and dwelt in seven places.

Pathamaṁ bodhipallaṅkaṁ, dutiyanca animisa, tatiyaṁ caṅkamānañcā, catutthaṁ ratanagaraṁ, pañcamaṁ ajjapālañca, mucalindena chatthaṁ, sattamaṁ rājāyatanaṁ, acariya pakasitta. Pathamaṁ bodhipallaṅkaṁ—having overcome devaputtamāra and kilesamāra in the beginning, the exalted Buddha remained seven days on the Bodhi-throne—*dutiyaṁ sattahaṁ*—during the second week—*animisaṁ thānaṁ*—he remained in Animisa[40] looking back on the form of the Bo-tree for the seven days, never moving an eyelid—*katamo bodhirukkho*—what was the appearance of the Bo-tree? So say the Mhārabhaṅga[41] teachers.

Se tagandho, ujugandho, manimuniramano, lohitaṅkuro, so asattho, bodhirukkho, nilavaṇṇa calito, naccamano vatīti, sambuddho hemavaṇṇo, ravisurajutivi, hemalilāvilāso, tamasatthapagantva, tinna atthasayane, deva-devonisino, yo bodhirukkho sattha. As to the Bodhi-throne of the exalted Buddha, what is the appearance of the Bo-tree?

Setagandho[42]—it has a pure white trunk like a sheet of silver—*ujugandho*[42]—it has a stem like a rolled candle—*manimunimano*—its opening leaves are red like rubies—*lohitaṅguro*[43]—it has sprouts like red jewels—*nilavaṇṇa calito*—it has mature leaves like black gems—*naccamanovatīti*—when the wind blows on it, the branches of the Bo-tree shake and wave like a dancer giving an exhibition of dancing—*hemavaṇṇo*—it has a glitter like the glitter of gold—*rajisurajaliva*—it has a light like the light of the sun—*hemalilāvilaso*—it has a gait which arrays itself like a sheet of gold—*so bodhirukkho*—the Bo-tree—*koti*—is—*taṁ asantaṁ* to the Bo-tree—*upagantva*—the exalted Buddha having drawn near, viewed the Bo-tree seven

---

[35] အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ The opening words of the Chain of Causation. See Childers' Pali Dictionary, Art Paṭiccasamuppādo.

[36] "Māra as a personification of Karma is called *Abhisaṅkhāramāro*."—Childers.

[37] Parinibbānaṁ (P), "attainment of Nirvana."

[38] *Khandhamāra,* the Evil Principle of continued existence.

[39] *Maccumāra,* Death.

[40] *Animiso* (P) "not winking the eyes."

[41] Mahāvibhanga is meant probably, but I think it ought to be Dhatuvaṁsa as in the other instances.

[42] The latter part of the compound is for *khando*, "body." "trunk."

days without moving an eyelid—*tatiyaṁ caṅkamanañca*—in the third week he remained in the jewelled ambulatory for seven days—*catuttha gharaṁ*—in the fourth week having remained in the jewelled house seven days—*pañcamaṁ ajjapālañca*—in the fifth week he came back to the Ajjapāla banyan again—*mucalindena chatthaṁ*—in the sixth week he remained in Mucalinda, and the serpent king Vāsukī with his great hood shielded the exalted Buddha from the rain—*sattamaṁ rājāyatanaṁ*—in the seventh week he went to Rājāyatana and remained under the *bapuin* tree seven days. Seven weeks at seven places are forty-nine days. During this forty-nine days the exalted Buddha partook of no food whatever. At the end of the forty-nine days he received the balls of milk rice and honey of Ita Pū and Ita Paw. When he was about to receive the offering of milk rice balls, having no alms-bowl, the exalted Buddha reflected: "If I receive the offering in my open hand, my children, the monks in after times will indeed also have to receive food in the open hand." Whilst the exalted Buddha was reflecting, the four Regents[44] brought down four stone alms bowls, and the Buddha at once putting them together, the four became as one. The exalted Buddha then received the milk rice balls of Ita Pū and Ita Paw. The two brothers asked for a memorial relic.[45] The exalted Buddha, meritorious[46] Lord having reflected, saw the hill Singhuttara which is the pinnacle of the ninety-nine hills and bears five different names.

What are those five names? Pokkharavatī, Sihanāda, Pancavannā, Pasāda-unnā, and Singhuttara.[47] These are the five names. Having seen this, the All-wise, made the two brothers observe[48] the five precepts and the three refuges. The All-wise gave names to the two brothers, to the older Phussa, to the younger, Bhaṇḍika. Thus the Buddha gave names to the two. The All-wise having stroked his head, got eight hair relics and handed them to Phussa and Bhaṇḍika. On Tuesday the fourth of the light half of Āshādha, the Buddha gave the eight hair relics to the two merchants to carry home and enshrine on the top of Singhuttara hill, the place (said he) of my friends the three Buddhas of former times. The Buddha granted them to the two brothers. They having received the instructions of the Buddha, and having placed the relics in an emerald casket, went on their return home to the city Ukkalapa. Reaching the middle of their journey, the king of the city Ajettharājā seized two of the relics. Returning to Cape Negrais, the relics gave forth light and glowed away down to the Nāga world, and the nāgas coming up stole away down two

---

43 The latter part of the compound is for *aṅkuro*, "shoot, sprout."

44 သ္မိစတုမဟာရာဇ်ပိန် The four Great Kings, the guardians of the world of men, who rule over the lowest devaloka.

45 *Pūjaniya vatthu*, "an object of veneration or remembrance."

46 တိလော္ကပုည္ဒ "The Lord who has merit." "he who is replete with merit." ပုည္ဒ (P.) *puñña*, "virtuous, meritorious."

47 These are old place names for Rangoon.

48 ဓိဋ္ဌိသိ "to observe the moral precepts." This is the regular expression for keeping duty. On uposatha days the people present themselves before the monks and are given permission to observe the precepts.

of the hair relics. They returned to the king of Ukkalapa with four relics only. When the two had reached the city, the clouds rained down gems for seven days, and they were wholly priceless gems. All over it rained offerings of hair relics. The two merchants carried them into the building until it was full. The two went and searched for the place where the relics of the three former Buddhas were laid. Searching on for some three years and not finding, as they searched on they found the hill Singhuttara. Having found the hill and seeking, and not yet finding the place of the relics of the three Buddhas, the two were greatly perplexed. At that time the seat of Indra moved and heaved, and having reflected and come down, he called for the three devas[49] the five devas who were keeping watch over the relics on the hill where the bones were gathered. They found the devas, and Indra questioned them. The devas showed the place where the relics of the three Buddhas lay. The deva of Bamboo Point, Amrütta by name, showed the place where the staff and the mat of the exalted Buddha Kakkusando were laid. The deva of the hill Bī showed the relic place where the exalted Buddha, Konagamano laid his shoes and his water filter. The deva Rohini discovered the relic place where the exalted Buddha Kassapa laid his robe and his whetstone. The deva of the hill Asuk was the one who received the instructions of the Buddha to enshrine the eight hair relics together with Phussa and Bhandika. The deva of the iron hill had the privilege of enshrining the eyetooth and the Adam's apple of the exalted Buddha Ari Mettayya. In accordance with these various dispositions the devas gave information to Indra. Indra lord of the second heaven[50] having heard was pleased at heart and had the devas dig in search of the relic places of the former three Buddhas. When Indra had found the relic places of those three Buddhas, he made offerings of valuables without number. Then, too, men and angels everywhere made innumerable offerings to the hair relics. To men and devas alike it was as if the exalted Buddha had descended from the heavenly world.

At that time a lotus plant sprang up blooming on the dry hill and offered itself to the exalted Buddha. Indra grasping his diamond digger and the devas grasping their diggers of gold and silver dug and cleared the relic cave. The length and breadth of it was forty standard cubits, the four sides being equal. The depth was eighty standard cubits, which is three bow sounds. Now a bow sound is twenty-seven standard cubits. Indra having brought forward six great slabs of pure gold, each slab four cubits thick eighty cubits long, and forty cubits broad, put them in and stayed them against the four sides of the chamber. With one slab he laid the bottom, and with another he closed the mouth of the chamber. On the

---

[49] ဒေဝတ် ၃ ။ Some Mss. omit this. The confusion seems to have arisen from the fact that only three Buddhas had actually come and gone, but as the narrative goes on to speak of the deva assigned to the Buddha then appearing as well as to that pertaining to the Buddha to come, it was felt five had to be mentioned.

[50] တလဒွိဓါ lit. "lord of the two heavens." Indra is ruler of the five lowest devalokas and has his abode in Tāvatiṁsa the second heaven.

top of the slab laid on the bottom he placed a network of gold, a network of silver, a network of gems, a network of pearls, a network of topaz, a network of crystal, a network of sandalwood: he laid a sevenfold network. On top of the sevenfold network he placed seven jars, and filled them with priceless gems of the seven kinds. On top of the seven jars he placed seven couches, a gold couch, a silver couch, a ruby couch, a pearl couch, a topaz couch, a crystal couch, a sandalwood couch. On top of the seven couches, he placed seven divans, a gold divan, a silver divan, a ruby divan, a pearl divan, a topaz divan, a crystal divan, and a sandalwood divan. Above the seven divans he cast pure gold figures of Phussa and Bhandika bearing the carrying pole of a ruby cradle; bending and twisting they faced each other toward the cradle. On the cradle he placed a ruby altar. On the altar he placed a ruby casket. In the casket he laid the eight hair relics.

Indra made a well of the water under the Singhuttara hill, and having ceremonially bathed the relics, he put the eight relics in place. Indra formed six warriors of demon form to keep watch over the hair relics. Out of the drum to strike in making offerings to the hair relics, Indra formed the figure of a demon; Smin Gaw Chāai[51] was his name. Out of the two drum sticks he formed two fingers of demons. One of them was Smiṅ Jambuka, and the other was called Smin Pok Lha. Of the conch shell Indra formed the figure of a demon, Smiṅ Sā by name. Indra's digger was made a demon, who was called the Yaksha Punnaka. Of the diamond seal was made a demon, Smiṅ Jaiyya they called him. Out of Indra's crown was formed a demon called Smiṅ Guiw Dāai.[52] Indra making a vow formed the six demons and gave them names which remain to this day. The figures of the demons stand yonder on the platform of the Rangoon pagoda.

At that time there was no drinking water for those who did service. Between the rocks of the hill a fountain had sprung up and the water from it was very cool. Men and angels[53] were all able to drink their fill. Enclosing this water round, "Let no one touch this water with his feet that all may be able to drink," said Indra. The saying of Indra "Dait hu' kä teh cäng" having become corrupted, "Dait kamläng In dajū," they now say. "It is very difficult for us to enshrine relics such as these" said Indra. "Oh my excellent pinnacle and crown, let the result of my offering to the relics of the Buddha form in my place a figure of pure gold." Indra having thus prayed, his crown became a statue of pure gold.

Again his consort Sujātā made this prayer, "Let my head and brow ornaments become a statue of pure gold." Having thus spoken these things became a statue of pure gold. Then the consort Sudhamma uttered a prayer. "Let my dress of honour become a statue of pure gold," and it became a statue of fine gold. Then the consort Sunandā made a prayer.

---

51 Variants are ဓဝ်ဆော်၊ ဓဝ်သော်။ ဝဝ်ဆော်၊ means "handsome."

52 ဂိရှဲ "glowing red."

53 မ္ဂုတ်ဒေဝတာ်။ This apparently is an inclusive expression meaning all intelligent beings.

"Let my shawl pin become a statue of fine gold," and it became a statue of fine gold. Then the consort Sucittā made a prayer. "Let my breast ornament become a statue of fine gold," and it became a statue of fine gold.

Indra made a statue of the king of Ukkalapa of fine gold. He also made statues of Sirisuddhodhana,[54] the queen consort Sirimāyā,[55] Pajāpati Gotamī,[56] Bimbisāra, Rāhula,[57] Ananda,[58] statues of the right and left and the eighty disciples, statues of the line of 32 kings of Rangoon. They were all of fine gold. Indra having moulded the statues, made them variously attend on the relics of the exalted Buddha. Indra arranged all as it was when the exalted Buddha was living in the Jetavana Monastery. Indra put down six cakkas to turn night and day until this day. The devas offered golden parched rice and silver parched rice without intermission. The devas offered tapers and candles and kept them burning. Some devas offered ruby gems, strings of jewels, hanging golden flowers, strings of golden flowers, bouquets of golden flowers, celestial jasmine flowers, celestial lilies, celestial lotus flowers, celestial water lilies; perfumed sandalwood powder, and celestial candles the devas offered. Until this day the lights do not go out, the celestial flowers are not withered, and the heavenly perfumes do not lose their smell. Indra registered his vow for five thousand years.[59]

When were the eight hair relics enshrined? if one should ask, it was in the year 103, on the fourth of the light half of Āshādha on Tuesday, that Phussa and Bhandika received the eight hair relics, and returning to Ukkalapa found that four of them were lost. The king of Ukkalapa having made a prayer, opened the jewelled casket and found that all the eight relics had come back into it. The king with Phussa and Bhandika having seen the relics was much pleased in his mind. Having come and spent three years just looking for the place of the relics, in the year 106, on Sunday the 12th of the light half of Āshādha when Gemini was lagna, the relics were ceremoniously bathed on the hill Rannaguiw. This hill lies to the north of Singhuttara. On Wednesday the full of Phālguna when Libra was lagna, the tithi[60] and the asterism being propitious, on that date it is fitting to note that the eight hairs were enshrined on the hill Singhuttara.

To give now the order of the Buddha's keeping of the vassas.[61] In the beginning the Buddha kept the vassa in the place Isipatanaṁ Migadāvana near Benares. Sixty disciples beginning with Kondañña became arhans.[62] On the 15th, the full moon Āsvina, he observed the Pavāraṇa[63] festival, and

---

[54] The Buddha's father. [55] The Buddha's mother. [56] The Buddha's aunt and foster mother. [57] The Buddha's son. [58] The Buddha's cousin [59] In allusion to the duration of the religion of Gotama Buddha.

[60] ဒိဋ္ဌိ (P. tithi), "a lunar day."

[61] ဝဿ (P. vassa), "the rainy season." It is applied to the time of restriction when each monk must remain in a particular monastery, and it is the term used of a monk's years in the priesthood.

[62] အရှန် "one who has attained the fourth path of sanctification." [63] ပဝါ "to end the Lenten season." ဩပဝါ is the common expression.

[64] "Hail mendicant."

on the first of the dark half the exalted Buddha proceeded alone to the cotton grove. Thirty princes going out to sport in the woods, came in contact with the exalted Buddha, and asked to become monks. As soon as the Allwise said "Eta bhikkhavo,[64]" the whole thirty became monks and received the doctrine. On Saturday the 2nd of the dark half, the Allwise reached the hermit Uruvela Kassapa. The Allwise having shown miracles of many kinds, the hermit Uruvela casting down his pride, humbled himself and asked to hear the doctrine. The exalted Buddha having preached, he with his two brothers and a thousand disciples became arhans.

At that time the exalted Buddha crossed over to the Island of Ceylon. At the time when the exalted Buddha reached the Island of Ceylon, there were no men, but demons dwelt on the island. The Buddha asked the demons for a place but they gave him only a mat. The Buddha spread out his skin mat, and on that place there is a pagoda with the name Mahiyaṅga. The Buddha sat down in that place, and from his mat there went forth light like copper water and bronze water, which filled all the island and the demons had no place to stay. The demons fled and crossed to another island. The Buddha having driven away the demons, went away to Giridippa and preached to the devas of Giridippa.

From there the Buddha returned to the hermit Uruvela Kassapa, and the three hermit brothers and their one thousand disciples went together with the Buddha and reached Rājāgriha. King Bimbisāra hearing tidings of the Buddha, marched out with twelve millions of people and asking for the preaching of the doctrine, the exalted Buddha preached the truth. The king with the twelve millions of people became converts. One million of them only managed to undertake the keeping of the three refuges. The king built the Veluvana Monastery, and having handed it over to the exalted Buddha, the Buddha kept three vassas in the neighbourhood of Rājāgriha. When the hair relics were being enshrined at Rangoon the Buddha was dwelling near Rājāgriha. This it is fitting to note.

Having enshrined the eight hair relics, the king built a pagoda of pure gold. He made the mortar wholly of pounded pearls. Indra himself grasped his diamond seal, and Brahma was the architect. Outside the bricks of gold were bricks of silver; outside the bricks of silver were bricks of copper; outside the bricks of copper were bricks of bronze; outside the bricks of bronze were bricks of iron; outside the bricks of iron were bricks of stone;[65] outside the bricks of stone were burnt bricks. For the seven layers the mortar was all of pounded pearls. He built the sevenfold pagoda and everyone, man and deva was of one mind. The height of the golden pagoda was seven cubits, about the size of a golden umbrella. With the seven outer layers the height of the pagoda was twenty-eight standard cubits. Afterwards the inhabitants of Syriam, the inhabitants of Rangoon, the inhabitants of Haṁsāvatī, all the people of these three cities built and enlarged it all the time.

[65] Laterite no doubt is meant.

Whosoever worships at, and makes offerings to, the hair relics, shall be free from the four apayas, and will attain the six devalokas. Thus spoke the Buddha, lord of the three worlds.[66] So all of us when the season comes, must diligently set out by road or by water[67] to the Rangoon hair relics. The devas also on every occasion must go and serve the pagoda of the Buddha's hair relics all the time. Whosoever is able to reach the pagoda of the Rangoon hair relics and to worship there, with him the devas all over the universe will be well pleased.

From the time that king Ukkalapa erected the pagoda the thirty-two generations of kings of Rangoon served and worshipped without number. Such is the relation of the origins of the Rangoon hair relics of the Buddha.

To speak again of the lord of merit, the exalted Buddha. Forty-nine days from his becoming the Buddha, he gave the relics to Phussa and Bhaṇḍika. Then he kept the first vassa in the vicinity of Benares. Three vassas were kept at Rājāgriha, which makes four vassas. The fifth vassa was kept at Vesālī, the sixth at Makulapabbata. The seventh vassa he went up to keep in Tāvatiṁsa.[68] The eighth vassa he was on the hill Susugiri. This hill is like an alligator and for that reason it is called Susugiri. The ninth he was at Kosambī, the tenth at Palilai forest, the eleventh at the Brahmana pagoda, the twelfth vassa at Verañjarā, the thirteenth in the Bherasakka forest, the fourteenth vassa in Srāvasti, the fifteenth vassa in Kapilavastu. In the sixteenth vassa he was at the place of the demon Alawaga, which is near to the city Alavi. He kept the seventeenth, eighteenth, and nineteenth vassas in the forest of Jāla. He kept the twentieth, twenty-first, and twenty-second vassas also in the forest of Bherasakka. He kept the twenty-third, twenty-fourth, twenty-fifth, and twenty-sixth vassas on the hill Jāliya. In the twenty-seventh and the twenty-eighth vassas he was again in Kapilavastu. With these exceptions he kept the vassa in Srāvasti, but the very last was kept in the Vesālī country, The Buddha having kept the vassa in the village of Beluvo, went from there to Kusinara, where in the park of the Malla princes[69] the exalted Buddha reached his Parinirvana.

At the age of twenty-nine years the exalted Buddha went away and came an ascetic. Having practised austerities for six years, and having tained the Buddhahood at the age of thirty-five years, he remained for ty-five vassas. In his eightieth year the exalted Buddha attained Parivana. When Parinirvana had been attained there were eight measures[70] of he relics of the exalted Buddha. What are the various relics of the

[66] Kamaloka, rupaloko, and arupaloko, "the worlds of sense, of form, and of absence of form."

[67] တိုက်တိုက်ဍှင်ဍှင် lit. "on foot or by boat."

[68] The second devaloka, Indra's heaven.

[69] သ္မိမဝ်လာ This could be rendered either "King Malla" or "the Malla princes." Mr. Blagden says, "It was an aristocratic oligarchy, apparently."

[70] Skt. *droṇa*, a measure of capacity. According to the Pali-Mon Dictionary the drona is equal to ¼ of a basket.

exalted Buddha? *Mahantā, muggamāsaca, majjhimā, bhiṇṇatandulā khuddakā, sāsapamattā, imā dhātu visesato.*

Mahantā—a very large relic—*muggamāsaca*—about the size of a kidney bean—*majjhimā*—just a middling sized relic—*bhiṇṇatandulā*—about the size of a half rice grain—*khuddakā*—a very small relic—*sāsapamattā*—about the size of a mustard seed—*imā dhātu visesato*—this is the difference in the size of the Buddha's relics. It is fitting to take note.

Mahantā, suvaṇṇavaṇṇa, majjhimā, muttiruppaca, khuddakabakulavaṇṇa, imā dhātu visesato. Mahantā—a very large relic of the Buddha—*suvaṇṇavaṇṇa*—it is like the colour of gold—*majjhimā*—a middle sized relic of the Buddha—*muttiruppaca*—it is like the colour of pearls—*khuddakā*—a very small relic of the Buddha—*bakulavaṇṇa*—it is like the colour of the mimusops seed—*imā dhātu visesato*—this is the defference in the colour of the relics of the exalted Buddha, lord of merit.

Of the eight measures of the Buddha's relics which the Brahman Drona distributed again, one measure of relics is in Rājāgriha, King Ajātasatru having enshrined them; one measure of relics is in Vesālī; one measure of relics is in Kapilavastu; one measure of relics was enshrined by the Malla princes; one measure of relics is in Ramagam; one measure of relics is in Watthudippaka; one measure of relics is in Pāva; one measure of relics is in Kusinara. These are the eight places of relic depositories.

For the charcoal of heartwood of sandalwood a depository was erected making nine. For the golden vessel with which the relics were measured the Brahman Drona built a depository, making ten depositories. At that time the relic of the right eyeball was with the Sun's Majesty, and the relic of the left eyeball was with the Moon's Majesty. The relics of the forty teeth are in the land of the three Mons.[71] The body hair relics are eight hundred thousand, the hairs of the head were nine hundred thousand and these relics the devas scattered throughout this universe of ours. The relic of the right upper eyetooth with the abundant hair and the hand towel of the Buddha is in Tavatiṁsa. The relic of the right lower eyetooth is in the Nāga world. The relic of the left lower eyetooth is in Gandhararattha outside of Sandoway.[72] The relic of the upper eyetooth is in Kalingarattha. Afterwards it went over to Ceylon. The almsbowl, the mat and the staff, are in Vajjirattha. The loin cloth is in Kussavati. The chamber pot is in Sīlava. The girdle is in Patilaputra. The bathing garment is in Campānagara. The relic of the single hair rising on the Buddha's forehead is in Kosalarattha outside Srāvastī. The cloak of the Buddha is to be found in the Brahma world. The foot mat is to be found in Pāsaṇāka. The Buddha's sitting mat

[71] ဝုံ၃ "The three Mon tribes." The territories assigned to these by Mon writers are Martaban, Pegu and Bassein.

[72] This is the identification of ဂန္ဓာရတိုင်း in the Rajadhirat history.

is to be found in Ananti. The implements for making fire by attrition[73] are in Mithila. The water filter is in Devahana. The razor is in Pattanagara. In this land of the three Mon tribes, the relic of the face hair, the relic of the hair of the ears, the relic of the ears, the relic of the eyebrows, the relic of the skull, the relic of the teeth, the relics were dispersed in great numbers. If one wishes to know all about it, one must look up in the Gavampati[74] book and in the Dhātuwaṅ. Here we speak in brief.

Whatever person accurately remembers, and considers and meditates on the relics as we have set them down in order, and sets his mind towards them and worships continually, shall be free from the four apāyas and shall reach the six devalokas.

Of all the relics of the exalted Buddha, the eight hair relics of the Rangoon Pagoda are the original and first. On the hill Singhuttara also again are the relic places of all the five Buddhas. Because of this the people of every town and district must, when the time comes, bend their earnest steps in their numbers to the place of the Rangoon relics.

After this it became a waste and no one paid any heed to it. But in the time of king Asoka the lord of Patilaputra, search was made for the place of the hair relics. At the third council when the exalted Buddha had attained Parinirvana 218 years, and the year of the state was 396, King Asoka sent them to search for the place of the hair relics. At that time two arhans Muggalaputta and Uttarathera showed the place of the hair relics to the king. The place having become a wilderness and the old cetiya having completely disappeared. The two arhans having showed the place and the king coming to know of it, he made them clear away the brushwood and rubbish. Then the king built a brick tower covered with plaster, painted with black wood oil and gilded over. King Asoka then returned to his own place.

When King Asoka had returned to the devalokas,[75] in the time of King Tatabong,[76] that monarch came marching down from Tharakhettara[77] with a great army. Having a design to carry away the hair relics, when they began to dig a great storm arose and they were unable to carry out their purpose. He offered a golden umbrella (with) emerald handle and diamond cover, and digging into the south-east set it up there. Then he returned to his own city.

In the time of Mañcesu[78], that monarch came marching down with intent to carry away the relics, and being unable to accomplish his object,

---

[73] နိုင်မဝ္ဂတ်ပွတ်ဒကောံပရ္ဂတ်ပွတ်၊ In the commonest form of these implements, the ဒကောံ is half a joint of bamboo with a little slit made in the top where it is rubbed by the bow နိုင် (another piece of bamboo), to allow the sparks when they come to fall on the cotton wool or bamboo scrapings below.

[74] This a book giving a supposed itinerary of the Buddha through Burma and neighbouring countries. An edition of it will be found in the Paklat volume Rajadhirat, pp. 26-90.

[75] *i.e.* died.

[76] The king of the Pyu kingdom.

[77] The old name for Prome or at least for a city in its neighbourhood. The Talaing ရသိဳဗြေခ္ဍင် looks like Bur. ရသေ့ပြည်တွင်း "in the hermit country."

[78] A king intermediate between Dattabaung and Anoaratha would seem to be required here, though the name suggests Alaungsitthu the third king of Pagan following Anoaratha.

he formed a precious emerald into the likeness of an altar, and having buried it on the western side as an offering to the relics of the exalted Buddha, he went up to his own city.

In the time of King Hnorathamañjaw,[79] Noratha the Burmese call him, that king came marching down from Pagan with the design of digging up the relics. As soon as the diggers touched earth, and there were twenty men digging the relic chamber, a very severe storm arose, and the whole army of King Anoaratha scattered and fled. King Anoaratha again having made gold and silver umbrellas offered them to the relics of the Buddha. Having buried precious gems of other lands[80] to the north-east, he returned to his own place

The Kings of Pegu.

We speak now of the kings who reigned in Haṁsāvatī. The Buddha having attained Parinirvana one thousand one hundred and sixteen years, in 514[81] in the third division of the common era, on Monday the first of the dark half of the month, Magha Indra established the city of Haṁsāvati in the beginning. He made it over to Samala and Wimala. These two brothers undertook the government. When Samala was no more, Wimala reigned. When Wimala was no more, King Asah,[82] who was the son of Samala, reigned. When King Asah was no more, his son Arindamakummā[83] reigned. When Arindamakummā was no more, his son Mahiṁsarājā reigned. In this way until King Tissarājā is reached seventeen generations of kings reigned in Haṁsāvatī.

These kings were sensible of their obligations to the religion and supported it. They worshipped and reverenced the three gems; they set up pagodas; they built monasteries; they formed statues of the Buddha. They took pleasure in the three gems, made liberal offerings, kept the precepts, listened to the preaching of the doctrine, and practised meditation. They followed the teaching of the religion all of them. King Tissarājā, however, who was at the end of this line of seventeen kings, having turned to wrong-doing,[84] became a heretic.[85] He did not reverence the Buddha, he listened

[79] This is the conqueror of the Talaing Kingdom of Thaton. The name is variously spelled Anuruddha being in the books usually.

[80] ဝိပုလပရ (P. vipulo and paro), "other parts," "abroad."

[81] These dates are at variance, giving A.D. 573 and 1152 respectively. The former is the date accepted by Phayre, but it seems much too early. A date much nearer the fall of Thaton would seem to fit all the circumstances better. It is worthy of note that the work Gavampati which is no doubt responsible for the earlier dates also gives an early date for the fall of Thaton, namely, 1176 of the religion, whereas the accepted date is 1600, a difference of over five hundred years. The other date, that given in the common era seems much too late, as it does not allow time for what must have happened between the founding of Pegu and the reign of Warero.

[82] Asah Kummā is a variant for Smiṅ Asah. This prince is also named Satrujina in allusion to his vanquishment of the Indian invaders.

[83] Phayre has Mahimu Arindā Rādzā, having tacked on a Talaing expression meaning "by name."

[84] မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ (P.), "heretical." In Talaing as in Burmese it signifies wrong views, or that which is opposed to the prevailing religion.

[85] ဒေဝဒတ် Devadatta, "the name of a cousin of Buddha who was his enemy and rival." Preceded by ပေါ or ဍ it signifies a heretic.

not to the doctrine, he did not pay respects to monks and ascetics. He made them lift up the statues of the Buddha and throw them all into the water and into the mud of the city moat.

Afterwards a wealthy man's daughter, Bhadradevi by name, showed great faith and self-sacrifice. This maiden having been accustomed to go out with her parents to hear the preaching of the doctrine from the time that she was ten years of age, took great delight in the three gems. She undertook the keeping of the three refuges[86] every day. It was in the time of her youth[87] that the king made them put away the Buddha statues. It happened one day that the maiden having gone down to bathe, came in contact with a Buddha statue. Lifting it up she found that it was a statue of the Buddha shining with gold. "Why have they thrown down these Buddha statues?" the maiden asked. Her old serving women then spoke up. "Indeed, lady,[88] the present king having followed the doctrines of the heretic teachers,[89] has given orders that these Buddha statues are to be cast out. And where people are found worshipping at the pagodas, the king has given orders that they be put to death." Thus spoke the serving women. The maiden having heard, thus spoke. "If it is so, then I yield my life to the three gems. I will suffer death," said the maiden. "Do you wash the statues and carry them up into the preaching hall," [90] saying this, the maiden herself with her serving women washed all the statues and took them up into the preaching hall. The name of the place where the maiden came into touch with the Buddha statue having become corrupted, it is called to this day Tnāai Sapot Dā.[91] The name of the place where she took up and washed the Buddha statues having become corrupted, Pāñ Krau it is called to this day. When the king heard that the maid had taken up the Buddha statues, he sent officers to call the maiden. The maiden gave to the officers a jewelled ring of great value, and bidding them wait for a little, hastened to wash all the Buddha statues that were there, and had them all taken up.

When they tarried long the king sent again other officers. On this occasion, the maiden was obliged to come up. They told the king that the maiden had come, and as soon as he heard, he said in his anger: "Let her be taken away to the elephants to be trodden to death." When he said this they ught the elephants. The maiden sent out her loving kindness to the king, d to the elephants, and to the mahouts. Then she kept repeating *Buddhaṁ mam gacchami*, with all three refuges. The elephants did not dare to

---

[86] သရဏာဂမန္ဒ "the three objects of faith, the Buddha, the doctrine, and the brotherhood.

[87] ဒဝဲ (P. vayo-aṁ), a period of life. The three periods are *pathamavayo*, *majjhimavayo*, *pacchimavayo*, youth, middle age, and old.

[88] မိ "mother," also used in addressing women.

[89] တိ (Skt. *tīrthya*, P. *titthiya*), "a sectarian, a heretic."

[90] ဇြဝ် "a building for reading and meditation and for resting in."

[91] In both cases there is just a slight difference between the name and the words describing the action said to be commemorated. One wonders whether the names did not give rise to the stories.

approach her, but kept up a trumpeting sound. The mahouts with their hooks could not stay them; they ran away. They brought up other elephants many times, but they did not dare to attack. That this was so the mahouts humbly informed the king, and when the king heard he said: "That being so cover her with straw and pile it up and set on fire," he said. The maiden sent out her loving kindness and repeated the three refuges. They did their best to light the fire, but it would not burn. That this was the case they again informed the king. "If that is so, let her be brought here," he said. When they had brought her to the king, he said, "Hai girl, your teachers are virtuously good you say, if you will only get the Buddha statues of your teachers to float away on the air and come back and let me see them take their position in the sky, then I will let your life go free. If your teachers' statues do not float on the air, I will have you cut into seven pieces." When the king had thus spoken the maiden was taken out to the edge of the moat. The maiden having taken up the Buddha statues from the moat, and having washed eight of them she set them up and making offerings to them, she made this vow: "O statues of the lord of merit, I believe the word of the Buddha; I yield my life to the three gems; I take up the statues of the Buddha. The Buddha is highly exalted; the doctrine is highly exalted; the brotherhood is highly exalted. If the Buddha, the doctrine, and the brotherhood are indeed highly exalted, let these eight Buddha statues float away on the air, and coming back let them take up a position in the sky opposite the king's audience hall." Thus prayed the maiden. At once the eight Buddha statues, floated up in the sky and went away. At that place in after times they erected a pagoda which is there until now. Kyāk Sīla Paw Tuin they called it. It stands on the east of the place of the Paloṅ Jan monastery. After the eight Buddha statues had floated away, they came to a stand in the sky right opposite the king's audience hall. The maiden came back again and showed them to the king. When all the people saw them they were struck with wonder. Then the maiden said: "O great king, the Buddha who is my teacher having attained Parinirvana, it has only been the statues which are in his place that your Majesty has seen float in the air. The heretic teachers, your Majesty has said, are greatly good. Let those who are teachers float on the air that I may look on them." Thus spoke the maiden. Then the king spoke to the heretic teachers that they might float on the air. And the heretic teachers not being able to float on the air, the king had them driven away altogether. The eight Buddha statues floated away on the air to the edge of the forest on the western side. In the place where the Buddha statues floated away, in after days they built a pagoda enshrining relics of the Buddha, and it is called Kyāk Paw to this day. The place where the eight Buddha statues came down from the air is called Thān Kyāk Saw until this day. When the king had seen this wonder, he had the maiden ceremonially bathed and raised to the place of chief queen consort. She was named Queen Bhadrādevi, a name well known until now. All wise men, monks and brahmans have been obliged to praise the faithful maiden until this present time.

From that time on the king became again one who knew the benefits of the religion. Where the statues were broken and destroyed, he had them gathered together in Kyāk Klam Ban. The king having obtained a hair relic, enshrined it in that place, and together with the heap of statues had a pagoda built over it. They called it the Bwaw Rat[22] pagoda. Bwaw Rat becoming corrupted, they called it Kyak Klam Bwaw. Afterwards Kyāk Klam Bwaw having become corrupted, they call it Kyak Klam Ban until this day.

After this when King Tissarajā was no more, Haṁsāvatī the city of the Mons became a desolate wilderness; Haṁsāvatī became a Burmese province.[23] Afterwards the king of Pagan sent down a governor, Akhamaman by name whom he ordered to re-establish Pegu. Akhamaman having rebelled against the king of Pagan, made himself king once more[24] in Haṁsāvatī. When Akhamaman was no more, Lakkhayā again became king, and when Lakkhayā was no more, Tayaphyā became king in his place. These are the three generations of Burmese kings who again reigned in Haṁsāvatī.

At the time when Tayaphya was king in Haṁsāvatī, there was a Mon king, King Warow[25] by name, who had become lord of a white elephant, and was king over in Martaban. At that time a fleet of war boats came down from Pagan and attacked Tayaphyā. Then Tayaphya sent a letter over to King Warow, saying "Lord of the white elephant, come over and help me [illegible]." When King Warow heard the letter read, he himself with an army came over to the attack on the war boats, and the Burmese were dispersed and returned away up to Pagan. When the Burmese army had been dispersed King Warow said he would go back home to Martaban. At that King Tayaphyā spoke thus "O king, though you have come to the assistance of my army at this time, I have not had an opportunity of making you any present. How may we make you a suitable present? Let my lord remain with us for a little. I will arrange a golden vessel with golden flowers first." When he said this, King Warow, trusting him, stayed on. Just then his own army was scattered away seeking for food. He looked and saw that his forces were few and far apart, and that King Tayaphyā was arranging his army to come forth and surround him). King Warow King Warow seeing [illegible] said "I have done him a kindness, but instead of showing gratitude [illegible] is coming out to surround me and accomplish my death. That you king [illegible] broken his troth in such fashion the devas, ruling the earth, the woods [illegible] the air are aware." Saying this, he took a golden water vessel, and

---

[22] [illegible] Heap.

[23] All the records which mention the lapse of Pegu from its regal splendour [illegible] that it became a province [illegible], but there is never any hint of its having been [illegible] Burmese army.

[24] [illegible]

[25] This is Wareru of Burmese [illegible]. Phayre makes him a Shan [illegible] according to Talaing records he was a Mon settled for a time in Sukhotai, [illegible] Siamese capital. Wareru is famous as the compiler of a Dhammathat or law book.

Here again Phayre is at variance with the Mon writers. He makes Wareru [illegible] the quarrel.

made a vow by pouring water in entreaty to the earth spirit.[97] Then he set his forces in array and mounting his elephant, urged it on to the attack. King Warow stabbed upwards with his spear, and striking King Tayaphyā pierced him through so that he fell down and died. King Warow thus gained possession of Haṁsāvatī. King Warow then returned to Martaban. From that time on Haṁsāvatī became a province of Martaban, and King Warow ruled in Martaban. There were eight generations of that line who were all of them lords of the white elephant.[98]

Of the eight generations, his majesty Bañā U was at the end of the line. In the year 710 King Bañā U became king over in Martaban. Having reigned sixteen years, his majesty Bañā U came over and established Haṁsāvatī in the year 726. He reigned in Haṁsāvatī nineteen years. In the year 734 he was permitted to enlarge the pagoda of the Rangoon hair relics. Having raised it to a height of forty standard cubits, he was permitted to maintain it all his days. Having been king in Martaban sixteen years, and in Haṁsāvatī for nineteen years, which make thirty-five years that he had reigned, he reached the age of sixty. In the year 745 Bañā U reached impermanence.[99]

The son of Bañā U, Siharājā by name, when at the age of sixteen years rebelled against his father. When his father was no more, he became king. This king because he had made friends with enemies, had gained a knowledge of the customs of war. This king as he went on his kingly duties in whatsoever way he turned there was no one who dared strive with him. Because he was great in war always, he had no opportunity to enshrine pagodas. He could only make offerings. This king was also called Rājādhirat.[100] He did not attain to a great age. Becoming king in 745, he reigned thirty-eight years. Having reached the age of fifty-four years, he reached impermanence in 783.

When Siharājā Rājādhirāt was no more, his son Muggarājā who received the name Dhammarājā became king. This king caused much distress to the inhabitants of the country during his reign. Though the relics were there still he had no hand in enshrining them. He was twenty-nine years of age when he began to reign, and reigned for three years when his age was thirty-two. In the year 786 he died.

When Dhammarājā was no more, his younger brother, who also was a son of Siharājā, Bañā Rām Kuit they called him, reigned in Haṁsāvatī. He was great in stratagem, and gained advantage over his enemies by being

---

[97] ဗသုန္ဓရီ better perhaps ဗေသုန္ဓရီ "the earth spirit who registers the vows of men." P. *sundarī*, "a beautiful woman." See an interesting discussion of this personage in Prof. Duroiselle's Archaeological Report, 1922 pp. 14–17.

[98] These eight kings of Martaban are never reckoned among the kings of Pegu except Bañā U from the time when he moved his capital to that city.

[99] A characteristic way of expressing the death of kings.

[100] This was one of the most famous kings of Pegu. His story both before his father's death and after it fills a large volume. The story of his wars with Burma is used as a school book by the Siamese.

well versed in the four means of success,[101] namely, negotiation, buying off, attack, and sowing dissension. By means of these four upāyas he gained success over his enemies all the time. This king during his reign was great in his desire for works of merit. When his Majesty saw the pagoda of the eight hair relics, being desirous of increasing its size he thus considered: "The measurement of the base is too large." [102] So with the architect his Majesty took cogitation. The hill itself was cut down, and the base having been built up in five stages, the pagoda was raised six standard cubits. The work was begun in the year 815, but there was not time to complete it then. Before he became king he was thirty years of age, and having reigned thirty-two years, he was sixty-two years of age. In the year 818 Bañā Rām Kuit passed away.

When Bañā Rām Kuit was no more, in the same year Bañā Barow a son of Bañā Thau became king. When this king began to reign he considered thus: "From the time that my grandfather, his Majesty Rājādhirāt, was king, there has been nothing but strife between one kingdom[103] and another all the time. The inhabitants of the country with the monks and brahmans have had no peace of mind. Since my grandfather died my two uncles who have reigned, have done nothing but use force in the kingdom and stir up strife one with another, all the time. Monks, brahmans and the people of the country have had no peace of mind at all. Now that I am king I shall not desire the possessions of others. Since I do not desire the possessions of others, there will be none to desire my possessions. Having said that, I will comfort the hearts of the people during my reign, I will confirm the minds of monks, brahmans and the people of the kingdom." Having thus taken counsel with himself, he gave this order to the people: "Whosoever uses violence to anyone, or steals by forcibly taking from anyone, whether it be man or beast, with my own dagger I shall have him cut to death." Every day when he went out to give audience, he said this and flourished his dagger all the time.

Afterwards the trusted servant of a military officer stole a ring from a rich man. The rich man went up and informed his Majesty. The military officer sent up a present of five gold pieces[104] as compensation and to free his servant. His Majesty did not look at the gold, but ordering both the military officer and also the thief to be cut in two, had them guarded at the cross roads saying, "Let not the dogs and pigs eat them but let the people see them, that all may be frightened." So he had them guarded.

After that a hawker came selling glutinous rice, and a young man of the royal household, living at the side of the palace grounds bought some of the

---

101 According to Childers the four upāyas are, *bhedo, daṇdo, sāmaṁ, dānaṁ*, sowing dissension, attack, negotiation, buying off.

102 There is a possible omission in the text here. The meaning apparently is that the ground space was not large enough for the design of the pagoda.

103 ဏ္ဍိုင်ဂ္ဒာင် "white umbrella," a symbol of royalty, and here may be either "king" or "kingdom."

104 ကဟာပ် (Skt. kārshāpaṇa), a coin. The pasā of Schmidt's edition would make too large a sum.

hawker's glutinous rice. His money was little and he took up too much of the rice. The hawker called out, and his Majesty hearing, called them up and examined them. The amount of bronze was ten ticals, and the rice taken was nearly half a basket. "It is a deed of violence" he said, and he ordered the youth to be cut in two, and his body thrown out and guarded at the place where the other bodies were.

After that when he was holding an audience, in the midst of the ministers, a cat came chasing a mouse and catching the mouse, ate it. On that his Majesty said: "Did not I make a decree that if one did a deed of violence, whether it were man or beast, I should have him put to death? In the present case this creature has resisted my decree, has it not?" Saying this he had them cut the cat in two, and fixing it as they fix meat for roasting,[105] he had them guard it along with the four other carcases. All four carcases were guarded so that the people could view them.

Because the king had devised a fitting decree, there were few cases of the death penalty. People being very much frightened, all classes, the ruling class and the nobility,[106] the poor and the well-to-do,[107] where they had children, corrected their children, where they had grandchildren, corrected their grandchildren, where they had slaves, corrected their slaves, where they had pupils, corrected their pupils. From that time on there were no thieves and robbers at all. It was not necessary to stay out the stair,[108] to close the door, or to take in the selling wares. If a thing was forgotten in any place, no one dared pick it up. One could come back and get it where it was. Town and village was always upright and true.

Even the king himself disguised as a commoner went out riding, and being unable to rein in quickly enough, his horse collided with a hawker carrying pots on his head. The hawker stumbled and the pots fell and were broken. The hawker called out abusively: "You ride so often and yet you do not look out for people. You have broken my pots. Suppose I go and make my appeal to his Majesty Bañā Barow, do you think you will save your life?" Hearing what the hawker said, laughingly and without anger, he borrowed money from some one and paid the man the price of his pots. There was never any king among all the kings who reigned in Haṁsāvatī that did such good deeds as this king did. He took great delight in the three

---

105 အငှစ်မထေဲကျွာပ်ဒင် This phrase is a recognised difficulty as the way of putting it varies in the different manuscripts. The reference is either to a way they have of stretching out fish, flesh, or fowl between two sticks for cooking over the coals, or to a way they had of crucifying.

106 သွီအမတ်ဒ်ဗညာသေဏာပတိ။ This would include the king's ministers, higher officials, and perhaps retired men of rank.

107 လွှေပ်သမွှေပ်သေဋ္ဌိ။ The first is from the Pali *vesso*, a vaisya; the second word describes the well-to-do; whilst the third is the Pali *setthi*, a wealthy merchant, now applied to any one who has acquired wealth.

108 ကျွိန် The moveable ladder or steps of an ordinary house is sometimes pulled back at the top and held out by a cord to prevent dogs climbing up during the absence of the residents. This is expressed by ထံင်ကျွိန် "to set the stairs upright."

gems. He did much in keeping up and preserving the pagoda relic chambers. As to the Rangoon hair relic pagoda, from the five terraces of the base which had not been completed, he built up again until the bell was finished. This king because, he greatly desired the good of the people for many a day, managed only to repair the Rangoon pagoda as far as the bell. He was twenty-two years of age before he became king, and having reigned four years, he was twenty-six years of age. In the year 821 King Bañā Barow passed away and returned to the devalokas.

When Bañā Barow was no more, Dāsarājā who also was a nephew of Yakkharājā, (he bore the name of Bañā Kendau, but because his slaves took the kingdom, he was called Dāsarājā), became king and reigned in Haṁsāvatī. This king greatly delighted in works of merit.[109] As to the Rangoon pagoda which was not yet finished, from the bell he built it up to a finish at the umbrella, and put on its crown. This king began to reign when he was twenty-five years of age, and reigned three years until he was twenty-eight. In the year 825 Bañā Kendau passed away and returned to the devalokas.

When Bañā Kendau was no more, Yuttarājā who also was a nephew of Yakkharājā, became king. His name was Mamohtau, but because he was separated from his mother's bosom, he was called the orphan king. This king during his reign showed a very cruel disposition. He was an adulterer. He reigned for seven months only. He had no opportunity of enshrining the relic chambers of the pagodas. Mamohtau passed away.

In the same year 825, the daughter of king Rājādhirat, Takhañ Cau Pho',[110] who took the name Visuddharājā (she was afterwards called Bañā Thau), became queen. She was held in much honour. She was great in faith and self-sacrifice. Kings of the eight directions sent messengers with presents without intermission. She accomplished a great many meritorious works, first in regard to pagodas great and small, and also in respect to monks who have undertaken the burden of study[111] and the burden of contemplation. She built many monasteries and made them over to the monks. She made offerings without number all the time. When her Majesty Bañā Thau had reigned in Haṁsāvatī seven years, she handed over the government to the monk, Dhammaceti, who was viceroy. Then her Majesty Bañā Thau went away down to Rangoon. She had them build and enlarge the Rangoon pagoda platform. Her majesty also put on a crown. Her Majesty went on the scales and made them take her own weight in gold, twenty-five viss, and beating it out into leaf, cover the pagoda from the dome to the umbrella and down to the bottom. For the city of Rangoon they made up five thousand viss of pure bronze, and offered it to the pagoda. Four chiefs of pagoda slaves, four soldiers, and five hundred people were placed, and they all gave service to the Rangoon pagoda. She had them cast a bronze bell of one

---

109 တာကုသို။ (P. kusalakammaṁ), "good actions, meritorious karma."

110 တခင်ဝ် ဖေဒ် presumably represents a Burmese form သခင်စောပု though the common Burmese form of the name is ရှင်စောပု Shin Sawbu.

111 ဂန္ထာဝိဓုရ a mistake for ဂန္ထဓုရ (P. ganthadhuraṁ), but the manuscripts all have it so.

thousand seven hundred viss weight. She had them pave the Rangoon pagoda platform with paving stones. Stone posts were put all round the pagoda, and stone lamps were put all round. There were four white umbrellas, four golden alms bowls, eight golden curry dishes, four golden spoons, four earthenware vessels, and four offerings were made each day. There were twenty-seven men who prepared the lamps[112] each day. There were twenty men as guardians of the pagoda treasury. There were four goldsmiths' shops, four orchestras, four drums, four sheds, eight doorkeepers, four sweepers, and twenty lamp lighters. She built round and strengthened the sevenfold wall. Between the walls her Majesty Bañā Thau had them plant palmyra palms and coconut trees. So she adorned the place. In this fashion she arranged for the upkeep of the Rangoon hair relics. Her Majesty observed the precepts all the time. There came a day when her Majesty Bañā Thau grew sick, and wishing to contemplate the Rangoon hair relics which glowed and glistened, she opened her eyes and having attained tranquility, she passed away and returned to the devalokas. She was fifty-eight years of age before she became queen, and having reigned seven years, she was sixty-five. In the year 832 she passed away and returned to the devalokas.

The viceroy, because he was well acquainted with the Tripitaka, was called Dhammacetī.[113] He reigned very justly. This king was replete with wisdom. He was well acquainted with the Tripitaka. He was well versed in expository works and in works on medicine and astrology and had the four means of success against an enemy. Though he was king he did not live in the place of the many[114] kings of former days. Going outside the town to the west of the Mohtau[115] pagoda, he set up a stockade and erected palace buildings with elephant sheds and stables, and there he carried out his kingly duties. This king built a large monastery, the monastery Bhā Twī Klaṁ, (another) large monastery, Bhā Twī Bā Klaṁ, also many little pagodas, temples, preaching halls, and Buddha statues without number. Then his Majesty went down to Rangoon to perform meritorious works. He had the heir-apparent and the queen go on the scales, and gave their weight in gold to be beaten out into gold leaf the size of a wall, and had the Rangoon pagoda covered over. His Majesty had them design and cast a great bell[116] of one hundred and eighty thousand viss weight of bronze. The mouth of the bell was eight cubits, and its height twelve cubits. He cast also a small bell of five hundred viss weight to strike in offering to the Buddha, on the upper platform of the pagoda. They paid up in Rangoon as the contribution of the Rangoon people five viss of gold and five thousand viss of bronze. Because it was the city of the Buddha they

[112] These lamps were little vessels to contain oil with a wick floating on top.

[113] He is sometimes called Pitakadhara, meaning versed in the Tripitaka," and this would seem to fit better the explanation here given. In the Kalyāni inscriptions he is styled Rāmādhipati.

[114] ဆ္ၜါၚ်ဂ္ကာၚ် "white umbrella" is simply a designatory particle here.

[115] This apparently means he removed his palace from the place of his predecessors.

[116] Mr. Blagden says, "Perhaps this is the great bell mentioned in the Kalyānī inscription."

were obliged to eat fruits and vegetables. His Majesty gave this standing order to the governor of Rangoon: "When it comes to the end of Lent, let twenty-five trees of *kalpavṛiksa*[117] flowers be brought to the pagoda every year." His Majesty Dhammaceti having been a monk until he was fifty-one years of age abandoned the monastic life and became viceroy for seven years. He was king for fourteen years until he was seventy-two. In the year 853 he passed away.

When Dhammaceti was no more, his son called Hatthirājā, his Majesty Baññā Rām became king. He at once had all the royal offspring put to death. A great pestilence arose amongst the people. At that time afterwards again he had regard to the ten objects,[118] and had real joy in almsgiving. His heart also was given over to liberality to slaves, followers, companions, ministers, military officers, and nobility. He also humbled himself before the three gems and did them great service. In the year 854, on the thirteenth of the light half of the month Pausha, he built a palace. A great storm arose, and the umbrella of the Rangoon pagoda floated away on the air and fell down as far away as Syriam. His Majesty Baññā Rām lifted and brought up the umbrella and the crown, and having set them round with many precious stones, put them upon the dome of the Rangoon pagoda. When his Majesty reached the age of forty-eight, he built forty-eight little pagodas[119] on the base. He again enlarged the great base, and made offerings in golden almsbowls with golden litters every day. He had eight men hang a golden bell as an offering. At the age of forty-six he assumed the government, and reigned thirty-five years till he was eighty-one years of age. In the year 888, his Majesty Baññā Rām passed away and returned to the devalokas.

His son Badhirorājā by name, called Dakā Rat Pi, became king at the age of sixteen, and was a ruler of much faith and self-sacrifice. He was sensible of the benefits of the three gems, and did many meritorious works in pagodas, temples, and preaching halls. For the Rangoon hair relic pagoda he made a consecrated chain of gold adorned with sapphires and many different kinds of precious stones, and put it on the dome of the pagoda. His Majesty gave as an offering to the pagoda a royal tusker elephant, with two young ones, a silver almsbowl, and eight men. If this king had had Sammāpayoga, he might have lived to the age of 85 years, and might have ruled the realm. Thus have the wise men spoken. Because he had not Sammāpayoga he reached only the age of twenty-eight and had to give up his life in a jungle place. He was sixteen years of age when he began to reign,

---

[117] ကဝ်လဗြိုက် (Skt. kalpavṛksa). "a celestial tree yielding all wishes, it grows in Indra's heaven."—(Childers). The reference here is to an artifically constructed tree bearing gifts for the monks. It is sometimes called ပံင်သကူ (P. paṁsakūlaṁ), which has reference to a custom of putting out presents for the monks to pick up, in allusion to the original practice of gathering rags from the dust heap to make their robes.

[118] These are, according to Hardy as quoted by Childers, the four Maggas, the four Phalas, Nirvana, and the Scriptures. It is just possible, however, that the ten kingly duties, the first of which is *danaṁ*, giving, are here meant.

[119] တခြောတ်စေဝင် a little pagoda on the base of a larger one.

and was king for twelve years until he reached the age of twenty-eight. In the year 900, he passed away, and returned to the devalokas.

As to this Sammāpayoga we speak of, it is very fruitful in results. It comes to us in many a Sutta that it gains for one the understanding of Indra with which to oppose pride. Therefore people who have acquired wealth and glory, gain but the meritorious standing of former days, but when one has Sammāpayoga one undertakes the precepts, keeps the precepts, takes refuge in the three gems, propitiates the planets, and guards himself fittingly If one can furnish himself in these two Sammāpayogas long life and enduring riches will come to him. Dakā Rat Pi never looked at a book, took no heed of good practice, but only sported with elephants and horses in jungle bush, and searched for shellfish and crabs. He was like a deaf and dumb person, never looking at a book, and Badhirorājā[120] he was called.

When Dakā Rat Pi was no more, Paraṅ Maṅ Soaithī,[121] his Burmese Majesty became king of Haṁsāvatī. This king had them put a crown adorned with many gems on the umbrella of the Rangoon hair relic pagoda. The king gave the queen herself as an offering, and redeemed her with ten viss of gold. In the year 912, on Wednesday the first of the dark half of the month Vaisākha, his Majesty Paraṅ Maṅ Soaithī returned to the devolakas.

When Paraṅ Maṅ Soaithī was no more, Smiṅ Dhaw Juk Lalī became king and ruled Haṁsāvatī. This king put an umbrella on the Rangoon pagoda, adorning it with various gems. In the year 913, on the third of the dark half of the month Caitra, Smiṅ Dhaw fled and abandoned the city. It was at the New Year that Smiṅ Dhaw fled, and in the year 914, in the month Ashādha, his Majesty Paraṅ Maṅ Grī, his Majesty of the ten directions,[122] the Burmese king, ruled in Haṁsāvatī. In the year 919, in the month Mārgasirsha they found Smiṅ Dhaw Juk Lalī in the forest Patai Brau, and there he died. His Majesty Jamnaḥ Duih Cah became lord of a white elephant, gained a jewelled umbrella, and conquered many kingdoms. They were impelled to bring and present to him a royal consort from Ceylon. He acquired the name Jamnah Duih Cah.[123]

In the year 930, in the month Jyeshtha, the Sun was in eclipse, and day was like night. On Tuesday the ninth of the light half, there was an earthquake and the Rangoon hair relics crumbled down. They had to pull down the pagoda to the middle stage, and build it up again. His Majesty had the privilege of raising the crown, and of putting an umbrella over the dome, of over-laying it with gold, and thus enshrining the pagoda. Having reigned twenty-nine years, on Thursday, the fourth of the light half of the month Ashādha, in the year 943, his Majesty Jamnah Duih Cah passed away.

The son of his Majesty Jamnaḥ Duih Cah having become king in Haṁsāvatī, sent his general Bañā Dala to put on gold leaf five viss in weight,

---

120 P. *badhiro*, "deaf."

121 Bur. ဘုရင်မင်းရွှေထီး Tabin Shwethi, the first of the Burmese kings of Pegu.

122 Bur. ဘုရင်မင်းကြီး "the king." တလည္မိုးဟိန် also ဓမ္မမိုးဟိန် "The conqueror of the ten directions," Bureng Naung, known to the Burmese as Anoratha.

123 "Conqueror of the ten directions." His campaigns, chiefly in Siam, occupy a great part of the Volume Dammaceti, Paklat, 1912.

and overlay from the spire down to the bulging part of the plantain bud,[124] to the silver stays with five viss of gold leaf. On Sunday the fourth of the light half of the month Phālguna, in the year 951, he was permitted to put on an umbrella with a crown. He cast a bronze bell of forty viss weight, and offered it to the Rangoon hair relics.

In the year 950, on Sunday the eleventh of the light half of the month Mārgasirsha, he took over the government of Taungū. In the month Māgha the city of Haṁsāvatī was destroyed and became desolate.

His Majesty Nangya reigned twenty years. In the year 963 his Majesty Nangya passed away in Taungū.

The ship commander, the foreigner, Kappitan Jerā[125], was king again in Syriam. Because he was of Devadatta's company, a heretic,[126] he had no opportunity of enshrining at the relic chamber of the pagoda. The superior[127] of Angebut, the superior of the hill Lacew, these two with the people of the city erected an umbrella. The superior of the hill monastery gave the time. The combined number of precious stones was three hundred and fifty.

In the year 972, on Friday the eleventh of the light half of the month Srāvaṇa the citizens made merit in putting a crown on the Rangoon pagoda. The foreigner Kappitan Jerā was king in Syriam twelve years. His Majesty Nan Thaw of Ava was lord of the jewelled umbrella. In the year 974, on Wednesday the eighth of the light half of the month Caitra, his Majesty Nan Thaw of Ava marching down with an army, besieged Syriam, and having overcome the foreigner, took the city. The king gave four hundred and twenty-eight men to keep the hair relics. He had them cast a bronze bell and offer it to the Buddha's relics. In the year 975 his Majesty acquired the government of Haṁsāvatī.

In the year 980, on Thursday the first of the dark half of the month Phālguna, he put up an umbrella and put a crown on the Rangoon pagoda. The height and the circumstance of the crown were four cubits and two hands equally. The weight of the gold was two viss fifty-five ticals.[128] There were two thousand rubies, and the weight of the diamonds in the crown was two viss. Punakamā put down twelve silver bells five viss and five and a half ticals weight. Bañā Juk Lalī gave silver bells and banyan leaves of two ticals gold. The weight of the two bells was ten viss and seventy-five ticals.

In the year 982, on Wednesday the 11th of the light half of the month Kārttika, the big wall on the north-west side of the Rangoon pagoda broke down, of the lower stage four standard cubits, and of the upper stage five standard cubits, making nine standard cubits. The big wall on the south-east broke down to thirty-five standard cubits. Adding on the rain shelter there

---

124 ပိဗ္ဗြာတ် the part of a pagoda just under the umbrella.

125 Captain General.

126 ဒိဋ္ဌိ (P.), "doctrine, opinion."

127 ဣဒ္ဓိမံ "having possession," or "he who has merit."

128 Lit. two and a half viss and five ticals.

was a length of 256 fathoms in all. His Majesty was able to finish the work on the inside wall.

In the year 983, on Wednesday the full of Phālguna, in the year 986, also on Wednesday the full of Phālguna, in the year 987, also on Wednesday the full of Phālguna, each year at the full moon of Āsvina as well as at the full moon of Phālguna, four lamp towers at the four sides, with golden flowers, golden parched grain, golden candles, and silver candles were offered to the Rangoon relic pagoda. Two white umbrellas twice in each year were presented to the Rangoon pagoda. Every year gold leaf was laid on the pagoda.

When this king reigned in Haṁsāvatī he lived in Kla' Sakuip to the west of the city. Because he did not go into the city they called him his Majesty of Kla' Sakuip. Having reigned fifteen years, in the year 990, on Thursday the 4th of the light half of the month Āshādha, his Majesty Kla' Sakuip passed away in Kla' Sakuip.

The son of his Majesty Kla' Sakuip, Maṅraidippa by name became king. On Friday the 4th of the dark half of the month Srāvana, Maṅraidippa entered Haṁsāvatī again. His Majesty gave an offering of lamp towers for the four sides. At the end of Lent and again at the full of Phālguna he had them lighted in honour of the Rangoon hair relics. He paid his respects to the Rangoon hair relics with golden candles, silver candles, and white umbrellas. He made plaster of lime and glue,[120] and with black wood oil offered it to the Rangoon hair relics. This king reigned one year only.

In the year 991, his Majesty Maṅraidippa passed away, and his Majesty Thado Dhammarājā became king in Hāṁsāvatī. In the year 991 on Saturday the 6th of the dark half of the month Māgha, one nādī and 66 cadons before the time of sunset, there was an earthquake and the crown of the Rangoon pagoda fell down to the south-east.

In the year 991, in the month Vaisākha, his Majesty presented forty candidates for the upasampadā ordination. On Wednesday the 11th of the light half of Āsvina, an hour after midnight, Aries being lagna, he put the crown on the Rangoon hair relic pagoda. The weight of the gold was three viss and five and a half ticals, and the number of gems was 658. His Majesty Thado Dhammarājā enshrined them.

In the year 996, in the month Jyeshtha, his Majesty marched from Pegu. In the year 996, on Tuesday in the month Mārgasīrsha his Majesty Thado Dhammarājā went up to Ava. Four years after he reached Ava, in the year 1000, on Sunday the 8th of the light half of the month Caitra, the crown of the Rangoon pagoda fell out of place. On the 4th of the light half of the month Vaisākha, his Majesty furnished one thousand candidates for the upasampada ordination.

In the year 1002, on Sunday the 14th of the light half of the month Phālguna, when Taurus was lagna, they again put on the crown of the Rangoon pagoda. His Majesty Thado Dhammarājā enshrined it. He made

---

[120] Both glue and jaggery were used with lime in making plaster, and the same word stands for both.

offering to the Rangoon hair relics every year with lime, glue, and black wood oil. He offered twice a year golden flowers, silver flowers, and two white umbrellas. He became king in Pegu in the year 991; in the year 996, he went up to Ava; and in the year 1011 his Majesty Thado Dhammarājā passed away.

When his Majesty Thado Dhammarājā was no more, his son Nangya by name became king. In the year 1011, in the month Vaisākha, the crown fell away from straight. On Sunday the 1st of the dark half of the month of Āsvina, an order came down to lift out the crown of the Rangoon pagoda and take it up to Pegu. They were ordered to straighten it out, and adorn it with gems anew. He offered to the hair relics every year golden candles, silver candles, golden parched rice, silver parched rice, and white umbrellas. He made offerings of lime, buffalo skin glue, and Bengal quince fruit to the Rangoon hair relics every year. In the year 1023, on Wednesday the 7th of the dark half of the month Caitra, a great storm arose and the crown of the Rangoon pagoda again fell away from straight. A great many trees fell down and were broken to pieces. In the year 1023 also, on Sunday the 7th of the dark half of the month Jyeshtha, his Majesty Nangya passed away and returned to the devalokas.

Another son of his Majesty Thado Dhammarājā, Mańraikyawghong by name, again became king in Ava. In the year 1023, on Monday the 10th of the light half of the month Māgha, at the time of striking four in the evening, there was an earthquake and three stages of the crown of the Rangoon hair relics together with the dome fell down to the south-west in the pagoda grounds. What remained of the crown was thrown down and carried over to the hill Wan at Syriam.

In the year 1023, on Sunday the 3rd of the light half of the month Māgha, the crown of the Rangoon pagoda on the hill Wan was taken away up to Ava. In the year 1025, on Tuesday the 3rd of the light half of the month Bhādrapada, at the time of striking three after midnight, 16 nādīs, 2 pats, and 4 bijanas, the crown of the Rangoon relic pagoda was put in place. Mańraicesu, Dakkhyuiw, and Saralā, three of them, offered to the Rangoon relic pagoda a hundred golden flowers, a hundred silver flowers, eight white umbrellas, four large golden candles, ten small ones, four large silver candles and ten small ones, eight diamond streamers, and eight diamond flowers. They gave food to eighty monks, including monks from Syriam, Pegu, and Rangoon, on the pagoda platform. His Majesty gave gifts of lime, glue, and black wood oil without intermission. He paid his respects to the pagoda with golden flowers, silver flowers, golden parched grain, silver parched grain, golden candles, silver candles, and white umbrellas twice each year. In this manner his Majesty enshrined the Rangoon hair relics.

In the year 1026, on Monday the 14th of the light half of the month Mārgasīrsha, at two cadons there was an earthquake. The crown of the Rangoon pagoda fell away to the south-east on the pagoda platform. Five standard cubits and two hands of the central support[130] broke off and fell

[130] ဗုဒ္ဓတိုင် "an iron rod supporting the tapering part of the structure."

down on the western side on the bell mouth.[131] The umbrella slanted awa the north-west, and the diamond bulb[132] with the wire stays lay on top oi umbrella to the south-east. The plaster of the plantain bud[133] burst out fell away. The lotus bud burst up in three petals and was carried away te south-east. What remained of the bricks of the six petals on the north b away also. The python's coil,[134] and the bell down to the main base burst and broke down to a great extent.

In the year 1027, on Monday the 9th of the light half of the m Pausha, the people put in a central support, straightened the umbrella, renewed the iron stays. Kok Macet, Den Hmu, and Amlok Bhū were overseers. In Phālguna the full moon was on Wednesday.

In the year 1028, on Friday the 12th of the light half of the m Māgha, at three nādīs and one pat in the afternoon, they put a crown on Rangoon pagoda. The weight of the crown was twelve viss of gold. T were 1800 gems set round the crown. They gave food to two hundred forty monks. The offerings which were offered were very many. T were two orchestras, ten dancers, and the crown festival lasted 1 days. With eight white umbrellas, four bouquets of golden flowers hundred blooms, four bouquets of silver flowers of a hundred blooms, many gold and silver candles, his Majesty paid his respects to the Ran hair relics every year. Twice a year he paid his respects to the Rangoon relics.

In the year 1030, the full moon of Phālguna fell on a Wednesday. E year when it fell on Wednesday, all the Shans, the Mons, and the Bur monks and people, came to worship and make offerings in great crowds.

In the year 1023, in the month Jyeshtha, he became king in Ava; the year 1034, on Wednesday the first of the dark half of the month C his Majesty passed away. Before he became king he was thirty-nine of age. He reigned eleven years, reaching the age of fifty. Four days the New Year festival,[135] on Wednesday the 1st of the dark half of the m Caitra, Mañraikhyawghoñ returned to the devalokas away in Ava.

On Thursday the 2nd of the dark half, the heir apparent,[136] the sc Mañraikhyawghoñ, again became king. Having been king 26 years, i year 1060, on Monday the 11th of the dark half of the month Vaisākha Majesty, the son of Mañraikhyawghoñ returned to the devalokas. His then became king. On Thursday the 4th of the dark half of interca Āshādha, when it struck one in the morning, the heir-apparent ascende

---

131 ကွိုင် "bell." This is the bell shaped dome like part of the pagoda.

132 နူင်ဗိန် "the spherical ornament surmounting the vane."

133 ဂဓေဝ်ဗြာတ် "the calf of the leg: the bud of the plantain from which the f developed; the bulging and tapering part of a pagoda just under the umbrella."

134 ဘိုခရေတ် also called ပဠုကွန် the part just above the bell.

135 အတေးတိုန် "the third day of the New Year festival."

136 အိန်သော်မင်ဨ (Bur. အိမ်ရှေ့မင်း). "an heir apparent associated in the soverei

throne in Ava. On Tuesday the 6th of the light half of the month Bhādra-pada, the heir-apparent was consecrated king. The heir-apparent reigned thirty-four years. In the year 1095, the heir apparent returned to the deva-lokas. In the same year his Majesty's son ascended the throne in Ava.

In the year 1101, on Thursday the 4th of the light half of the month Caitra, when the day had fully dawned there was an earthquake making a great noise. The crown of the Muhtau pagoda with the stays was broken and dashing down on the umbrella, the umbrella was dented. The son of the king of Ava having reigned in Ava seven years, in the year 1102, on Thursday the full moon Jyeshtha, the Burmese myowun who was governor of Pegu, Nai Tha Aung by name, having raised a dispute, put to death the state secretary,[137] the two lieutenant generals,[138] and the governor of the prison,[139] and made himself king in Pegu. This ruler was very harsh and cruel and reigned only a month and a half. On Sunday the 1st of the light half of the month Srāvaṇa, the Mons put Nai Tha Aung to death.

After that his Majesty of Ava appointed a Burmese officer, Mañrai Aung Naing by name, to be governor in Pegu. Mañrai Aung Naing was very avaricious. He took bribes in gold and silver and in coin, and made great distress for the people. He ruled but four months and twenty days. On Tuesday the 11th of the light half of the month Mārgasīrsha, the Gwe Shans living in Sarak-up Sarak-gabañ entered and put Mañrai Aung Naing to death. On Thursday the 5th of the dark half of the month Mārgasīrsha, one of the Gwe Shans became king. The righteous king Buddha Kesī he was called. He made a stockade and formed a city in the place Bau Nat Gi,[140] and lived there a while. Afterwards the righteous king Buddha Kesī entered and lived in Pegu.

In the year 1106, on Sunday the full moon Phālguna, at the time one struck in the morning, the righteous king Buddha Kesī put an umbrella on the Muhtau relic pagoda. In the year 1108, on Friday the 3rd of the light half of the month Magha, the king went over to live in Sittang. On Sunday the 12th of the light half of the month Māgha, the Mons entered Pegu. On Sunday the 12th of the light half also, just after dark, the good king Buddha Kesī left Sittang and went away to Chieng Mai. The good Gwe Shan king reigned only six years and six months in Pegu. On Wednesday the full moon Māgha, a registrar Khuin by name entered and became ruler in Pegu. Nai Caraṅ Khuin was very shiftless and shallow in his devices and ruled only eighteen days.

---

137 စာရေဂိ Bur. စာရေးကြီး "secretary."

138 စက္ကော် Bur. စစ်ကဲ This word now denotes a subordinate officer, but in the tim of the Burmese kings, it denoted a rank next to a Wun. There were two of them at : Wun's headquarters.

139 နှဲထံင် for Bur. ထောင်မှူး "a governor of a prison."

140 A place name evidently. ဗ် is a Mon word meaning 'spirit' or 'demon,' an နာတ်ဂိ = the Burmese နတ်ကြီး with similar meaning.

On Wednesday the 4th of the light half of the month Phālguna, the commander-in-chief, Bañā Dala, having attacked and driven out Nai Caraṅ Khuin, himself became king in Pegu, and took the name of Bramuindhirājā Nadhippati. The commander-in-chief having become king performed very many deeds of merit.

In the year 1109, on Saturday the ninth of the light half of intercalated Āshādha, his Majesty had them erect five more halls for the reading of the law. Formerly there were six preaching halls, but afterwards four of them having been broken down, there remained only the preaching hall at the foot of the Muhtau pagoda and the Aṅ Wan preaching hall. There were only these two halls where the truth could be preached every day without intermission. His Majesty having had them erect five more preaching halls, there were seven halls where the monks could preach the doctrine every day without intermission.

Which are the seven preaching halls? The preaching hall at the foot of Muhtau pagoda is one. The Aṅ Wan preaching hall is one. The Kyaik Tale' preaching hall is one. The Mhā Suin preaching hall is one. Inside the city there are these four halls. Outside the city the Kwit hall is one. The golden hall at the bathing place is one. The hall at the pillar gate is one. Outside the city are these three. These are the seven preaching halls.

His Majesty was permitted to arrange meritorious deeds in erecting the preaching halls. The good Gwe Shan king had put a one stage umbrella on the Muhtau pagoda, and his Majesty was permitted to make and put over it six stages adorned with many gems, together with a golden crown set with gems. His Majesty the commander-in-chief did a great many works of merit, in monasteries, preaching halls, pagodas without number.

It was after this that Aungzeya[141] marching down from Muktsobo and Ava, arrived at Pham village. Because the rulers in Pegu were not in agreement among themselves, Aungzeya had the opportunity to take the city of Pegu. At that time all the monks of the country who lived outside the city were gathered together in Pegu. There were over three thousand of them. The Burmese king having taken Pegu, put all the monks to death. Only the monks who lived right out east of Sittang took flight across to Martaban, and went away on to the Siamese cities of Lampun and Chiengmai, to escape from death. The Burmese king took away his Majesty himself and the uparājā to Muktsobo.

In the year 1119, on Friday the 5th of the dark half of the month Vaisākha, at the time when old people sleep,[142] the Burmese king Aungzeya took Pegu. On Friday the 6th of the dark half of the month Srāvana, an earthquake took place. The Muhtau pagoda fell down as far as the plantain bud and the umbrella and crown fell also.

---

141 ဒၟိင်ဇဲယျ Bur. အောင်ဇေယျ "victory" or "the victorious." A Burmese name for Alaungphra.

142 ပယာဒိတဖ္ဍေ်လ္ဒိင် "when the elders sleep," say about nine in the evening. ပယာဒိသာမတ်လ္ဒိင် "when the children sleep," say seven or between seven and eight. ဍ၊ဩ "just dark" used earlier in this work indicates the time before the children sleep.

In the year 1121 his Majesty Aungzeya marched an army into Siar On his march having taken Tavoy, Tenasserim, Tanau,[143] Petchabui Ratburi, he at length reached the neighbourhood of Ayuthia, but on the we bank of the river. There his Majesty contracted a swelling in the hidd parts, and remaining only six days, he struck camp, and marching on the r turn journey reached Raheng. Going forth from Raheng by way of tl frontier he reached Myawadi and there he died.

In the year 1121, his Majesty Aungzeya marched on Ayuthia. In tl year 1122, on Friday the 5th of the light half of the month Vaisākha, h Majesty Aungzeya struck camp and marched his army from Ayuthia on t return journey. On Sunday the 13th of the dark half of Vaisākha, he reac ed Raheng. On Friday the 13th of the light half of Jyeshtha he reach Myawadi. His Majesty Aungzeya passed away in that place. His Majes Aungzeya was of a very fierce and cruel disposition, and made no accou at all of life. He put to death many monks, and their iron almsbowls aı silk robes were taken away, and the homespun robes were made into fo mats. Of some they made pillows, of some they made belts, and of son they made sails. The monks' robes were scattered all over land and water.

In the year 1113, his Majesty Aungzeya became king in Muktsobo, a having reigned nine years, in the year 1122 he passed away in the forest Myawadi. His Majesty's son, Takheṅ Lok by name, became king Muktsobo. Having reigned three years his Majesty Takheṅ Lok pass away in the year 1125, on Sunday the 11th of the light half of Kārttil The younger brother of Takheṅ Lok, Myedu by name, became king Muktsobo.

CONCLUSION.

In relating so much of the succession of kings what benefit do we se to confer on persons of penetration?

All the kings who have come down in succession from Mahāsamatto Samala and Wimala and their successors who have been kings until now, a thousands and tens of thousands of generations. All these kings have soug to escape the dominion of Death. Thus have they done: having beco kings, they have planted defences, they have dug moats, they have rais walls and made firm their battlements. Having formed their battlemen they have furnished swords and spears, bows and arrows, muskets, artillery and engines of war.[145] They have gathered in provisions and muste

---

[143] This according to Anderson, English Intercourse with Siam in the Seventee Century p. 12 is the Siamese name for Tenasserim. In that case တွင်ဩည် the usual na for Tenasserim must stand for Mergui.

[144] The words သေနတ်အမြောက်မြှော always occur together though sometimes in reverse order.

[145] ကပလောကဂရုဠ် in their form suggest rollers and harrows but what k of engines they were is not clear.

armies. They have beaten out weapons, and that they might get the mastery over Death, they have put forth every effort and used every art. All kings have done this have they not? Although these kings have arranged and planned for their own defence, not one has been able to gain the mastery over Death. Not one has managed to free himself from the power of Death. All rulers have had to submit to the power of Death, all of them. Is it not so?

Although kings have had many possessions, many slaves and followers, and very great armies, they have all had to enter into the power of Death. All of us here and now, whether religious or lay person, whether male or female, what have we with which to free ourselves from the power of Death?

Therefore wise men and good people, male and female, who know all this, do not grow a spirit of covetousness; do not increase the spirit of anger; do not enlarge ignorance. Reprove your own heart, subject it, keep it in check, and strengthen it. Restrain the spirit of covetousness. Do not take by force that which is not given from the heart and by word of mouth. Do not take by trickery. Do not take by force the possessions of the poor or of those in the guise[146] of ruder peoples.[147] Remembering that worldly goods are not continuously with anyone, instruct your heart firmly. Do not increase sinful acts. Do not indulge in haughty pride. Do not develop an angry disposition. Put down the spirit of pride, and humble yourself. Do not raise your voice unduly, nor speak words that will make the ears of others to tingle. Do not use abusive language to others. Do not persecute others, nor bind and beat them. Do not stir up strife between people. Having dissolved the darkness of ignorance, establish yourself in knowledge. Let there be a spirit of loving kindness one with another. If loving kindness were shed abroad in the hearts of people, the eleven conditions of loving kindness preached by the exalted Buddha would always find fulfilment.

What are the eleven[148] conditions of loving kindness preached by the exalted Buddha? To go to sleep happy, to waken happy, to be loved by men, to be loved by the devas, to be free from the distress of being shot at by the weapons of war,[149], to be immune from poison, to be fixed in resolve, to be guarded by the devas, to have a clear face, to have no anxiety when death comes, though one has not gained jhāna, to reach the brahmalokas when the change comes, by virtue of the spirit of loving kindness of one's spiritual preceptor. Thus has the exalted Buddha lord of the three worlds preached.

It is as in the case of the maiden Bhadrādevi already mentioned.[150] By virtue of the spirit of loving kindness in the maiden when King Tissarājā

---

[146] သွေယတ် (P. *veso*), disguise, impersonation. The same form stands for P. *vesso*, a vaisya, but that does not seem to fit.

[147] ချင်ကရင်ဝ Chins, Karens and Was, meaning people of a lower culture.

[148] Copyists seem to have been in doubt here, but it seems to me that Schmidt's is the true reading. The clauses beginning with "to" in my translation number eleven.

[149] လှံလွှတ်မြားလေးတွေသေနတ်အမြောက် weapons—spears, missiles, bows, guns, cannon.

[150] See p. 30 ff.

made the elephants trample, they dared not trample; when they made the fire it would not burn; killing her she did not die; destroying her she was not destroyed: the king had to throw down his pride, humble his heart, and follow the leading of the maiden. He had to turn again to a sense of the benefits of the religion, had he not?

Therefore let the men of knowledge and good people, if they would love and take delight in themselves, put aside the hard and cruel heart and enlarge the spirit of loving kindness in themselves always. If you establish yourselves in right conduct, you will attain the merits of the devalokas and the world of men, of the world of men and of the devalokas, and enjoy them through many existences. In the end men of knowledge and good people will gain without fail a sure place in the sacred abode of Nirvana, which is the pinnacle of true bliss. The exalted Buddha endowed with the six emanations of light having set his mind—*desesi bhagavā*—the exalted Buddha made the pronouncement at that time.

Atthavisasatañcava sahassañca sakkarāje saurīdivajunnapakkhe dvadasañca miggasire tinnavihāra bhogāhaṁ mahājanañca atthāya rājāvaṁsapakāranaṁ sankepena sukaritaṁ.

Atthavisasatañcava sahassañca sakkarāje saurīdivajunnapakkhe dvadasasañca miggasire—in the year 1128, on Saturday the 12th of the light half of Mārgasīrsha—*tinnavihāra bhogāhaṁ*—I, the superior of Acwo' monastery—*mahājanañca atthāya*—that I may benefit the people—*rājāvaṁsapakāranaṁ*—an historical work to set forth the line of kings in succession—*saṅkepena*—in brief—*sukaritaṁ*—I have made for the benefit of the people who come after.

The interpretation of this is: On Saturday the 12th of the light half of Mārgasīrsha, in the year 1128, I, the superior of Acwo' monastery, have composed an historical work setting forth briefly the line of kings in succession for the benefit of the people.

Nibbāna paccayo hotu.[151] This is the end.

Di pu a.[152] *Ci pi se gi.*[153] *So so sa sa a a ni ni.*[154]

[151] Let Nirvana be your trust.

[152] *Di=dibba cakkhuñāṇaṁ*, the faculty of supernatural vision. *Pu=pubbenivasañāṇaṁ*, knowledge of former existences. *A=asavakkhayañāṇaṁ*, knowledge of the extinction of human passion.

[153] *Ci=cīvaraṁ, pi=piṇdapāto, se=senāsanaṁ, gi=gilāno*, the four necessary things for a Buddhist monk, namely, robes, food, bedding and medicine.

[154] *So=sotāpattimagga, so=sotāpattiphalaṁ, sa=sakadāgāmimagga, sa=sakadāgāmiphalaṁ, a=anāgāmimagga, a=anāgāmimagga, ni=nibbānaṁ, ni=nirodhasamāpatti.* These are the eight grades of sanctification.